

مجله مدیریت حوادث

دیدگاه دفتر وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث

ایجاد نظام مؤثر آمادگی و واکنش در برابر حوادث، به منظور کاهش سطح آسیب پذیری و رسیدگی عاجل به متضررین حوادث به مثابه یگانه مرجع انسجام دهنده و هماهنگ کننده امور رسیدگی به حوادث در سطح کشور

سال ۱۳۹۹ هجری خورشیدی

وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث آمریت اطلاعات و ارتباط عامه

وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث

حسب الله شیخانی

سید عبدالباسط رحمانی

محمد عمر محمدی

محمد صدیق حسنی

شیرین آقا صمیم

نور الله عثمانی

بلقیس سادات

محمد وسیم رحیمی

مهدی افضلی

صمیم نوری و معشوق کلکانی

مسیح الله یوسفی

صاحب امتیاز

مدیر مسئول

هیات تحریر

ویراستار

خبر نگار و عکاس

دیزاین

اهداف دفتر وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث

- مدیریت حوادث طبیعی در سطح کشور؛
- ایجاد مسئولیت اجتماعی در سطح کشور از طریق انسجام و هماهنگی تمامی فعالیت های مرتبط به مدیریت حوادث؛
- انسجام فعالیت های جستجو و نجات و بسیج منابع جهت پاسخ دهی به حوادث، وقایع، کاهش خطر، هماهنگی کمک ها و امداد عاجل بشری؛
- تطهیر اراضی از ماین و مهمات منفجر نشده.

 www.andma.gov.af

 0202104881 info@andma.gov.af

 دفتر وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث

فهرست مطالب

موضوع	صفحه
گزارشات:	۱
فعالیت ها و دست آورد های شش ماه اول سال مالی:	۱۳
بودجه عادی و انکشافی سال مالی:	۱۹
پروژه های وقایوی:	۲۰
گزارش برنامه ماین روبی:	۲۲
مقالات:	۲۷
نگاه اجمالی به حوادث در افغانستان:	۴۳
زلزله:	۴۷
بررسی خطرات حوادث ولایت ارزگان:	۴۸
فعالیت های دفتر iMMAP: در بخش کاهش خطرات حوادث:	۵۲
فعالیت های دفتر IOM: در بخش کاهش خطرات حوادث:	۵۴

لومړۍ لیک

افغانستان په وچه کې راګېر هېواد دی او ځانګړی جغرافیه او غرنی جوړښت لري چې د طبیعي پېښو له خطرونو، ګواښونو او د ناامنی له امله راپېښ شویو ننگونو څخه خورا زیانمن دی. او په پایله کې یې په کال کې د زیاتو مالي، ځاني، اقتصادي، روغتیايي او چاپیریالي زیانونو لامل ګرځي.

له بلې خوا، په تیرو کلونو کې د اقلیمي بدلون نړیوال ناورین ناوړه اغیزې او په دی هېواد کې د چاپیریال د ککړتیا له امله رامینځته شوي منفي پایلې بې اغیزه نه وې او دا هېواد له نویو ستونزو او ګواښونو سره مخ شوی.

له همدې امله اړتیا ده ترڅو په هېواد کې د پېښو اغېزمن او جامع مدیریت لپاره او په جوړښت کې د ګواښونو، ننگونو او خطرونو کمولو په موخه، په ملي کچه د پېښو او خطرونو پر وړاندې د چمتووالي او غبرګون اغېزمنو میکانیزمونو ته پرمختګ ورکړل شي.

پداسې حال کې چې موجوده وسیلې، میکانیزمونه او مدیریتي جوړښتونه لکه څرنګه چې په هېواد کې د پېښو هر اړخیزه مدیریت او همغږي لپاره اړتیا ده شتون نلري، چې په ملي، ولایتي، سیمه ییز او حتی په منطقوي کچو د طبیعي او غیر طبیعي پېښو د ټولو مدیریتي چارو ته ځواب ویونکي وګرځي، ترڅو پېښې په مختلفو پړاوونو کې په شمول د کموالی او مخنیوي، چمتووالی، په اغېزمنه توګه او په وخت سره په نړیواله کچه منل شویو معیارونو سره سم مدیریت شي.

د افغانستان د پېښو چارو په مدیریتي میکانیزمونو او جوړښتونو کې د محدودیتونو او ګواښونو شتون، د زیانمنې ټولنې په بیلابیلو کچو کې د دی وزارت مدیریتي نشتوالی او تشکیلاتي محدودیتونه له ځانه سره لري.

د وړتیاوو د کموالي سره چې تخنیکي آسانتیاوې، اکمالاتو، وسیلو د خطرونو کمولو په برخه کې د ټیټې کچې پانګونې سرچینې او نور محدودیتونه په دی برخه کې د دی لامل ګرځېدلي تر څو نورې ستونزې او ننگونې په شته محدودیتونو باندې د زیاتېدو لامل وګرځي .

د دی ټولو ستونزو او محدودیتونو سربېره پېښو ته د رسېدو په چارو کې د دولت وزارت د پېښو مدیریت اړوند ټولو فعالیتونو همغږي کوونکې یوازیني سرچینې په توګه هڅه کوي ترڅو د پېښې په بیلابیلو پړاوونو کې پېښو ته د رسیدو په پار ځواب ویونکي وي. له نیکه مرغه د همکاري روحیه رامېنځته کول او د ټولو دولتي او غیر دولتي سازمانونو همغږي، د پېښو مدیریت په چارو کې یو ډول فعاله ونډه ترسره کړي او د ستاینې وړه ده.

په دی سربېره په وروستیو کې پېښو ته د رسېدو په چارو کې د دولت وزارت د اړتیاوو او نیمګړتیاوو په تحلیل او ارزونې سره، د پېښو مدیریت لپاره ځواب ویونکي میکانیزمونو او جامع مدیریتي جوړښتونو ته د رسیدو لپاره نوي تشکیلاتي، جوړښتي، تخنیکي او بنسټیزې طرحې وړاندې کړي. همدارنګه هوډمن دی ترڅو د دی طرحې په پلي کولو سره د شته محدودیتونو په لري کولو کې اغېزمنه ثابته شي.

الحاج غلام بهاولدین جیلانی بحیث وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث معرفی گردید

محمد اشرف غنی رئیس جمهوری اسلامی افغانستان، طی مراسمی الحاج غلام بهاولدین جیلانی را رسماً به عنوان وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث، همزمان متصدی امور ریاست عمومی اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث معرفی کرد.

در این مراسم که در ارگ انجام شد و امرالله صالح معاون اول ریاست جمهوری نیز حضور داشت، ابتدا فرمان رئیس جمهور غنی در خصوص تقرر الحاج غلام بهاولدین جیلانی بحیث وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث از سوی داکتر فضل محمود فضلی رئیس عمومی اداره امور ریاست جمهوری قرائت گردید.

بعداً نجیب آقا فهیم وزیر پیشین وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث صحبت کرده، گفت که در روشنایی برنامه های دولت جمهوری اسلامی افغانستان، دیدگاه روشن را در مورد مدیریت آب ترسیم و استراتیژی کاهش خطر حوادث را تدوین نمودیم که می تواند نقشه راه برای آینده باشد.

سپس الحاج غلام بهاولدین جیلانی وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث با ابراز امتنان از رئیس جمهور گفت: افغانستان از نگاه حوادث طبیعی در صدر کشورهای آسیب پذیر قرار دارد که نیاز است تا در مدیریت حوادث در مراحل کاهش دهی، آمادگی، پاسخدهی و احیاء مجدد جهت توانمند سازی آن با ادارات عضو کمیسیون عالی دولتی مبارزه با حوادث هماهنگی بیشتر صورت گیرد، و تعهد می سپارم که برای خانه مشترک ما افغانستان از هیچ گونه تلاش دریغ ننمایم.

متعاقباً رئیس جمهور غنی ضمن تشکر از زحمات، تلاش ها، مدیریت سالم و تعهد نجیب آقا فهیم وزیر پیشین وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث، گفت که ما نباید منتظر وقوع حوادث باشیم، بلکه باید حوادث، آب و سیلاب ها را مدیریت کنیم.

وی در اخیر سخنانش گفت که اقلیم در حال تغییر است، میزان مهاجرت نسبت به گذشته، بیشتر خواهد شد و ما باید تدابیر لازم را برای تغییرات اقلیمی داشته باشیم.

قابل ذکر است که الحاج غلام بهاولدین جیلانی یکتن از شخصیت های شناخته شده ی کشور میباشد که در سال های اخیر به حیث رئیس شورای ولایتی ولایت پروان ایفای وظیفه نموده است.

دیدار وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث با معاون اول ریاست جمهوری

محترم غلام بهاولدین جیلانی وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث با محترم امرالله صالح معاون اول رئیس جمهور و رئیس کمیسیون عالی دولتی مبارزه با حوادث دیدار و گفتگو کرد.

وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث ضمن ارائه گزارش از سفر اخیرش به ولایت های هرات، بادغیس و غور روی وضعیت عمومی از منظر مدیریت حوادث در ولایت های متذکره صحبت کرده گفت: جغرافیای آسیب پذیر، قطع جنگلات، غصب حریم رود خانه ها و تخریب پوشش گیاهی از مهم ترین عوامل افزایش خطرات حوادث طبیعی به ویژه سیلاب های آبی در این ولایات میباشد. وی علاوه نمود که این وزارت از همین اکنون آمادگی های لازم را برای مدیریت حوادث و رسیدگی به حالات اضطرار روی دست گرفته است.

وی با اشاره به کمک های کشور قزاقستان از کمبود تشکیلات و نبود تعمیر دایمی اداری مناسب در مرکز و برخی از ولایات خواهان توجه جدی رهبری دولت در زمینه حل مشکلات این وزارت شد.

در همین حال محترم امرالله صالح معاون اول رئیس جمهور و رئیس کمیسیون عالی دولتی مبارزه با حوادث، پس از استماع صحبت های وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث از همکاری همه جانبه رهبری حکومت در زمینه حل مشکلات این وزارت اطمینان داد و گفت: تدابیر لازم برای مدیریت حوادث و رسیدگی به متضررین ناشی از حوادث در صدر اولویت ها قرار گیرند.

جمهوررئيس د پروان مسوولينو او مشرانو ته په خطاب كې: زيانمن شويو ته د مرستو له رسېدو څخه ډاډ ولري

د افغانستان د اسلامي جمهوريت جمهوررئيس محمد اشرف غني د وېډيو كنفرانس له لارې د پروان ولايت مشرانو او متنفذينو سره په داسې حال كې چې د ولايتي شورا غړو هم حضور درلود، په دغه ولايت كې د وروستيو سېلابونو زيانمنو ته د عاجلې رسېدگۍ بهير په اړه خبرې وكړي.

د دغه وېډيو كنفرانس په پيل كې د پروان والي ډگر جنرال فضل الدين عيار او پېښو ته د رسېدو په چارو كې د دولت وزير غلام بهاو الدين جيلاني د دغه طبيعي افت د اوبنتو تلفاتو او زيانونو په اړه تخميني معلومات وړاندي كړل.

دوى وويل، لومړنى شمېرې ښيي چې د دغو سېلابونو له امله ۸۵ تنه شهيدان او ۱۲۰ تنه ټپيان شوي او كابل ۵۰۰ د استوگنې كورونه ويجاړ شوي دي. همدارنګه زياتې كرنيزې ځمكې تخریب او د چاريكارو كانال ته زيان اوښتى دى.

د پروان والي او پېښو ته د رسېدو په چارو كې د دولت وزير څرګنده كړه، زيانمنو شويو ته د غوره رسېدگۍ په موخه پنځه زره كورنيو لپاره كومكې پستو، درې زره ځېمو، د څښلو پاكو اوبو، خوراكي توكو، نغدي مرستې او درملو ته اړتيا لري.

وروسته د جمهوررئيس لومړي مرستيال امرالله صالح د پروان ولايت خلكو او زيانمنو شويو كورنيو ته د خپلې غمشريكۍ او خواخوږۍ مراتب څرګند كړل.

د جمهوررئيس لومړي مرستيال، د خلكو د ژغورنې او زيانمنو شويو ته د بېړنۍ مرستې رسولو په خاطر د پروان ولايت سيمه ييز چارواكي، مشران او وكيلان وستايل او وې ويل، ستاسې هڅې د نظام كفايت څرګندوي چې په همغږي ډول مو خلكو ته مرسته ورسوله هغه زياته كړه دولت به په ټولو امكاناتو له خلكو سره مرسته وكړي.

جمهوررئيس دوى د خبرو له اورېدو وروسته يو ځل بيا زيانمنو شويو او شهيدانو كورنيو ته د خپلې خواخوږۍ او همدردۍ ژور مراتب څرګند كړل وې ويل، دولت د شهيدانو كورنيو، ټپيانو او اړمنو خلكو ته هراړخيزه رسېدگي كوي.

هغه زياته كړه په دغه ډول پېښو كې د ملت د همدردۍ او چلند ډول برجسته كېږي. له خلكو سره همدردي حد او حدود نه لري او زيانمنو شويو سره د مرستې په برخه كې د دولتي ارګانونو، خصوصي سكتور، مشرانو او رضاكارانو همغږۍ رول، د

دولت قوت او مديريت په ډاګه كوي. جمهوررئيس غني همداراز په پكتيا او ميدان وردګ ولايتونو كې د سېلابونو له امله د اوبنتو تلفاتو په خاطر هم د خپلې غمشريكۍ مراتب څرګند كړل.

جمهوررئيس څرګنده كړه، مالي وزارت به د بودجې د تخصيص او د اړګ علمياتي واحد به د چاريكارو كانال د بيارغاونې په برخه كې اقدام وكړي او ټولې اړوند ادارې به د جمهوررئيس لومړي مرستيال امرالله صالح تر څار لاندې بېړنۍ مرستې زيانمنو شويو ته ورسوي.

جمهوررئيس غني د پروان ولايت مشرانو ته وويل: ډاډه واوسئ چې زيانمن شويو كورنيو ته به د اړتيا وړ مرستې رسېږي. هغه د ټولو افغانانو له پيوستون څخه چې د دغه طبيعي افت په جريان كې بې ځانونه پرواني وبلل، د خدمت اراده يې لرله او له

زيانمن شويو سره يې مرستې ته راوانګل، مننه وكړه. جمهوررئيس د خپلو خبرو په پاى كې اړوندو ارګانونو ته لارښوونه وكړه چې په پروان ولايت كې د سېلاب له امله رامنځته شوي زيانونه وازوي، ترڅو منفي اغېزې يې په درست ډول مديريت شي.

جمهوررئیس غني پروان ولایت ته په سفر کې د وروستیو سېلابونو زیانمنو سره غمشریکي وکړه

د افغانستان د اسلامي جمهوریت جمهوررئیس محمداشرف غني نن سهار د لوړپوړي دولتي پلاوي په مشرۍ د پروان ولایت سېلاب خپلو کورنیو سره د غمشریکۍ په موخه، د دې ولایت مرکز چاریکار ته سفر وکړ. چاریکار ښار ته د جمهوررئیس او ورسره پلاوي له رسېدو سره سم د پروان والي، اړوندو مسوولینو، مشرانو او د ولایتي شورا غړو یې هرکلی وکړ.

لومړی جمهوررئیس غني په داسې حال کې چې د جمهوري ریاست لومړي مرستیال امرالله صالح، د ملي امنیت سلاکار ډاکټر حمدالله محب، یو شمېر وزیرانو، پېښو سره د مبارزې په چارو کې د دولت وزیر، د جمهوري ریاست عالي مقام سلاکار الماس زاهد، د جمهوري ریاست د ملي پراختیا د عملیاتي او ملاتړي ادارې رئیس او د پروان والي یې ملتیا کوله، د چاریکار ښار له سېلاب خپلو سیمو څخه لیدنه وکړه.

وروسته جمهوررئیس او ورسره پلاوي د پروان ولایت د وروستیو سېلابونو د شهیدانو او زیانمنو شویو کورنیو سره وکتل. په دې کتنه کې د پروان والي فضل الدین عیار د جمهوررئیس او ورسره پلاوي له غمشریکۍ او زیانمنو ته د رسېدنې په برخه کې د جمهوررئیس، د جمهوري ریاست لومړي مرستیال او اړوندو ارګانونو د دوامداره پاملرنې د مننې ترڅنګ وویل، د پروان په وروستیو سېلابونو کې ۱۵۷ تنه شهیدان شوي او ۹۲۷ د استوګنې کورونه په بشپړ او نیمه ډول ویجاړ شوي دي. هغه د دې په بیانولو سره چې د سېلابونو راتل درناکه پېښه او فاجعه وه، په پروان ولایت کې د مېشتو امنیتي او دفاعي ځواکونو له همکارۍ چې په چټکۍ یې د زیانمنو د ژغورنې او د شهیدانو د جسدونو راپستلو په برخه کې همکاري کړې مننه وکړه او د سرپناه د برابرولو او د دغو سېلابونو له امله د ویجاړو شویو ځمکو د بیارغولو په برخه کې یې د مرستو غوښتنه وکړه.

وروسته د پروان ولایتي شورا رئیس امین الله شکوري او د دې ولایت د خلکو په استازیتوب جاوید حنفي خبرې وکړې او د جمهوررئیس او د جمهوري ریاست لومړي مرستیال له غمشریکۍ د مننې ترڅنګ یې د دې ولایت د وروستیو سېلابونو زیانمنو ته د لازياتي رسېدګۍ، د امام ابوحنيفه څېر نیز مرکز د ډبرې ایښودو او په دې ولایت کې د یو دارالعلوم د جوړېدو غوښتنه وکړه.

په دې کتنه کې د جمهوري ریاست عالي مقام سلاکار محمد الماس زاهد له اړوندو ادارو د مننې ترڅنګ وویل، په پروان کې د سېلابونو زیانمنو ته د دولت، بین المللي ټولنې او خیر غوښتونکو خلکو مرستې پر وخت رسېدلې دي، خو د زیانمنو اساسي ستونزه د سرپناه نشتوالی دی چې باید د سرپناه جوړېدو لپاره یو مشخص حساب پرانېستل شي.

وروسته د جمهوررئیس لومړي مرستیال امرالله صالح خبرې وکړې او زیانمنو ته د تسلیت او غمشریکۍ ترڅنګ یې د جمهوررئیس له مدبرانه زعامت څخه مننه وکړه چې د سېلابونو راتو په هماغو لومړیو شېبو کې یې صلاحیت ورکړ، ترڅو پېښو ته د رسېدو په چارو کې د دولت وزیر وکولی شي په خلاص لاس پر وخت د هیواد زیانمنو نقطو ته رسېدګي وکړي. هغه وویل، په پروان کې زېربناوې اساسي موضوع ده چې ګټه یې ټولو خلکو ته رسېږي، د پروان کانال د دې ولایت اقتصادي شاهرګ دی چې د جمهوري ریاست عملیاتي او ملاتړي ادارې یې د پاکولو چارې پیل کړي.

د جمهوررئیس لومړي مرستیال وویل، د اوبو، ډوډۍ او کالیو بیړنۍ مرستې شوي او هغه څه چې لا هم نه دي ترسره شوي سرپناه چې دولت له شته پلانونو سره دې برخې ته هم پاملرنه کوي.

جمهوررئيس د هغوى د خبرو تر اورېدو وروسته سېلاب خپلو كورنيو سره خپله غمشريكي وكړه وي ويل، نن د ټول افغانستان خلك وايي چې موږ د پروان يوو. د پروان درد يوازې د پروان نه، بلكې د افغانستان او هر افغان درد دى.

هغه هيله څرگنده كړه، هماغسې چې پروان په نورو پېښو بريالى شوى دى، له دې پېښې څخه هم په برياليتوب ووځي.

جمهوررئيس څرگنده كړه: نن مو وليدل چې زموږ زړور ځواكونه د جوړولو ظرفيت هم لري او پر امنيتي او دفاعي ځواكونو پانگونه جريان لري او لاسيات به پياوړي شي. همداراز پر قواى كار به هم پانگونه وشي.

جمهوررئيس پېښو ته د رسېدو په چارو كې د دولت وزير څخه مننه وكړه چې ټولو زيانمنو ولايتونو ته يې رسېدنه كړې او د پروان د درد ژورتيا يوه شېبه هم د دې لامل نشوه چې د هيواد په نورو برخو كې يې سېلاب خپلو ته په رسېدنه كې كوتاهاى كړې وي.

جمهوررئيس وويل، مالي وزارت ته لارښوونه شوې چې پېښو ته د رسېدو بودجې ته پاملرنه وكړي او د جمهوري رياست عملياتي او ملاتړي ادارې د پروان كانال د پاكولو لپاره ۹۰ ميليونه افغانۍ وړانديز كړي دي او دغه اداره د هيواد په ۳۴ ولايتونو كې په چټكۍ عمراني چارې پرمخ وړي.

جمهوررئيس اړوندو ادارو ته لارښوونه وكړه چې د سېلابونو د مديريت په اړه واضح ارزونه ترسره كړي او په دې برخه كې بايد سرتاسري بسپچ رامنځته شي.

د هيواد جمهوررئيس د دې په بيانولو سره چې د پروان د اوبو مديريت او د دې ولايت د ځمكو مديريت بايد په يو اساسي چوكاټ كې ترسره شي وويل، تر راتلونكې يوې اونۍ به ټولې دولتي دستگاوي د وروستيو سېلابونو ارزونه وكړي، ترڅو د يوې منسجمې طرحې له لارې دې برخې ته لا زياته رسېدگي وشي.

له وروستيو سېلابونو څخه زيانمنو شويو کورنيو ته د عاجلو مرستو د وېش بهير دوام لري

کابل، افغانستان: پېښو ته درېښدو په چارو کې د دولت وزارت وايي: تر دې مهاله له سېلابونو څخه د ۴۰۰۰ زيانمنو کورنيو له جملې څخه، څه باندې ۳۰۰۰ کورنيو ته عاجلي مرستې وېشل شوي او پاتې کورنيو ته د مرستو د وېش بهير دوام لري. د تېرې اوونۍ د سه شنبې شپې له نيمايي برخې وروسته، د اورښتونو له امله په چاريکارو ښار او تر هغه وروسته کاپيسا، پنجشير، ميدان وردگو، لوگر، کابل، ننگرهار، پکتيا، خوست، نورستان، کونړ، پکتیکا، لغمان، باميانو او غزني ولايتونو کې سخت سېلابونه راغلل، چې له امله يې خلکو او عامه المنفعه تاسيساتو ته ځاني تلفات او درانه مالي زيانونه اوښتي دي. پېښو ته درېښدو په چارو کې د دولت وزير، غلام بهاء الدين جيلاني چې د سه شنبې په ورځ يې د جمهوري رياست د عامه او ستراتيژيکو اړيکو ادارې-د حکومت د اطلاعاتو او رسنيو په مرکز کې په يوه خبري کنفرانس کې گډون کړی وو، زياته کړه: له يوې اوونۍ را پدېخوا او پر وخت سره له سېلابونو څخه د اورښتو زيانونو د کچې څېړنې؛ دغه وزارت له ولايتي کمېسيونونو سره په همکارۍ د شهيدانو د وارثانو، ټپيانو او زيانمنو ضروري او فوري اړتياوې څېړلي او په يوه وخت کې په ۱۵ ولايتونو کې د نغدي، خوراکي او لومړنيو توکو مرستې پيل شوي او دوام لري. پېښو ته درېښدو په چارو کې د دولت وزارت د شمېرو پر بنسټ، په وروستۍ يوه اوونۍ کې په ۱۵ ولايتونو کې د سېلابونو راوتلو له امله تر دې مهاله، ۱۹۰ تنه شهيدان او ۱۷۲ تنه ټپيان شوي او همداراز د يادو سېلابونو پايله کې ۱۰۵۵ کورنه په بشپړ ډول تخریب او ۲۹۵۰ نور په قسمي ډول خراب شوي دي. دغه راز پېښو ته درېښدو په چارو کې د دولت وزير، له سېلاب خپلو سره د مرستې رسولو بهير کې د جمهوري رياست، د جمهوري رياست د لومړي مرستيال او له پېښو سره د مبارزې د عالي دولتي کمېسيون د رييس، د دغه کمېسيون د غړو وزارتونو له ملاتړ او د ملي او نړيوالو بنسټونو، سياسي گوندونو، سوداگرو، خير غوښتونکو کسانو، رسنيو او هېوادوالو له همکارۍ څخه مننه وکړه. جيلاني څرگنده کړه، چې د دولت رهبري ژمنه لري څو د هغو کسانو مسير چې د سېلابونو راوتلو له امله بند شوی دی، پاک او ترميم شي او دغه راز د شهيدانو وارثانو، ټپيانو او زيانمنو کسانو ته رسېدنه وشي.

دیدارهای وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث با نمایندگان سازمان های بین المللی

محترم غلام بهاولدین جیلانی، وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث با روساء و مسئولین سازمان های ملی و بین المللی دیدار و گفتگو کرد.

در این دیدارها پیرامون نقش موسسات در امر مدیریت حوادث در بخش های تطبیق پروژه های وقایعی جهت کاهش دهی خطرات حوادث، آمادگی و رسیدگی به متضررین حوادث، تقویت هماهنگی و برخی مسائل مهم دیگر بحث و تبادل نظر صورت گرفت.

سپس وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث از تعهد موسسات ملی و بین المللی در عرصه انکشاف و توسعه ی افغانستان در عرصه های مختلف قدردانی نموده گفت: از سال ۲۰۰۱ تا حال ما شاهد دستاوردهای بزرگی در راستای حکومت داری خوب، دموکراسی، حقوق بشر، شفافیت و حسابداری در سکتورهای مختلف بودیم؛ این دستاوردها در همکاری با جامعه جهانی ممکن گردیده که موسسات همکار در دستیابی این دستاوردها نقش بارزی را ایفا نموده اند.

وی روی تلفات و خسارات برخاسته از حوادث اخیر در سطح کشور صحبت نموده افزود: با توجه به تحلیل وضعیت بشری در افغانستان و شرایط پیچیده آسیب پذیری کشور در برابر حوادث، تقاضای مردم به کمک های بشری افزایش یافته است.

وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث از موسسات ملی و بین المللی خواهان همکاری در بخش های وقایعی، رسیدگی و احیاء مجدد ساحات آسیب دیده ی ناشی از حوادث، داد خواهی برای برنامه جامع مدیریت حوادث، تسهیل دسترسی این وزارت به میکانیزم صندوق سبز اقلیم و صندوق مالی کشور های کمتر توسعه یافته شد.

ملاقات وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث با رئیس عمومی اداره خدمات ملکی کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی

محترم غلام بهاوالدین جیلانی وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث در دفتر کارش با محترم احمد مسعود توخی رئیس عمومی اداره خدمات ملکی کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی روی مشکلات تشکیلاتی اداره دیدار و گفتگو کرد.

در این نشست محترم غلام بهاوالدین جیلانی وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث گفت: امروزه کشور ما افغانستان در کنار جنگ و نابسامانی های موجود از بروز حوادث طبیعی به صورت بسیار جدی رنج برده و نظر به افزایش نفوس، نبود زیرساخت های استندرد و معیاری، پائین بودن سطح توسعه اقتصادی و اجتماعی، خطرپذیری کشور در برابر حوادث طبیعی به خصوص سیلاب، لغزش زمین، برف کوچ، خشکسالی و زلزله افزایش پیدا نموده است.

وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث افزود: مدیریت همه جانبه حوادث و پاسخدهی به موقع نیازمند فعال نگهداشتن موثر ساختارهای مدیریتی در جهت وقایع، کاهش خطر، آمادگی و رسیدگی برای متضررین حوادث است.

سپس محترم احمد مسعود توخی رئیس عمومی خدمات ملکی ضمن سپاس گذاری از مدیریت و رهبری سالم وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث گفت: کمیسیون اصلاحات اداری و خدمات ملکی به اساس نیازمندی تشکیلاتی وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث به تعداد ۵۰ بست خدماتی را در تشکیل سال ۱۳۹۹ مد نظر گرفته و وعده همکاری بیشتر را به وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث در ارتقای تشکیل این وزارت سپرد.

سفر وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث به ولایات کشور

خلاصه اجرایی

مدیریت حوادث جامعه محور از تجارب خوب کشورها برای کاهش خطرات و اثرات حوادث، به حساب می آید که متأسفانه بنابر دلایلی در افغانستان به صورت اساسی نهادینه نشده و در بیشتر موارد برای مدیریت حوادث، به منابع دولتی و سازمانی تکیه می شود.

با نگاه به جوامع محلی در گذشته های نه چندان دور می توان فهمید که فرهنگ مناسب، برای مدیریت حوادث و کاهش خطرات آن در کشور ما وجود داشته است که از جمله می توان به حشرهای قومی و محلی برای پاک کاری سیلبرها، راه ها، احداث جوی ها و کانال ها و سایر ساختمان های عام المنفعه اشاره کرد. روی این ملحوظ مدیریت حوادث نیازمند تخصیص وجوه و بسیج منابع ملی و مردمی بیشتر بوده و باید همه ای احاد ملت و نهاد های دولتی برای وقایع، کاهش خطر، آمادگی و رسیدگی به حوادث تلاش پیگیر و قاطع نمایند.

به منظور بسیج بیشتر منابع بشری از مناطق روستایی، تشریک تجارب بومی و ترویج بیشتر فرهنگ رضا کاری نیاز است؛ تا رهبری دولت جمهوری اسلامی افغانستان و ارگان های ذیدخل در امر مدیریت حوادث، نهاد ها و گروه های مردمی را تشویق و جذب نمایند. برای رسیدن به اهداف و تطبیق برنامه های متذکره، برنامه همه جانبه ای توسط وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث تحت هدایت مقام عالی معاونیت اول ریاست جمهوری ترتیب و عملی گردیده است. طوریکه ولایات شدیداً آسیب پذیر چون هرات، بادغیس، غور، پکتیکا، خوست و پکتیا در اولویت این برنامه قرار گرفته و سفر رسمی به این ولایات صورت گرفته است.

مقدمه

هیئتی تحت رهبری وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث با حضور معین مالی و اداری، مشاورین و کارکنان تخنیکی این اداره به ولایات هرات، بادغیس، غور، پکتیکا، خوست و پکتیا سفر نمود. این سفر به هدف بررسی وضعیت عمومی و آسیب پذیری این ولایات از منظر حوادث، استماع مشکلات و پیشنهادات نماینده های متضررین و بیجا شدگان ناشی از حوادث، بازدید از ساحات آسیب پذیر، تدویر جلسات کمیسیون های ولایتی رسیدگی به حوادث و تدویر جلسات با نهاد های مردمی به منظور جلب همکاری آنها و ایجاد تیم های رضا کار در امر مدیریت حوادث به سطح قریه جات در ولایات متذکره بود.

اهداف

سفر به ولایات هرات، بادغیس، غور، پکتیکا، خوست و پکتیا بر محور اهداف آتی صورت گرفته است:

۱. بررسی وضعیت عمومی متضررین و بیجا شدگان ناشی از حوادث در ولایات متذکره؛
۲. آغاز روند توزیع کمک ها برای متضررین از حوادث؛
۳. بررسی نقاط آسیب پذیر در برابر حوادث طبیعی؛
۴. بررسی کارکردهای ریاست های ولایتی مبارزه با حوادث ولایات متذکره؛
۵. تشویق برای همکاری و بسیج نهاد های مردمی و نیرو های اجتماعی در حالات اضطرار و ترویج فرهنگ رضا کاری برای مدیریت حوادث؛
۶. تدویر جلسات کمیسیون ولایتی مبارزه با حوادث در ولایات متذکره.

فعالیت ها و اقدامات انجام شده

- برای تحقق اهداف سفر، فعالیت های آتی در ولایات هرات، بادغیس، غور، پکتیکا، خوست و پکتیا انجام شد:
- بازدید و بررسی ساحات شدیداً آسیب پذیر در برابر حوادث طبیعی به ویژه سیلاب ها؛
- تدویر جلسه استماعی با نمایندگان متضررین و بیجاشدگان حوادث؛
- برگزاری جلسات کمیسیون ولایتی مبارزه با حوادث، با حضور اعضاء و نمایندگان سازمان های بین المللی؛
- دیدار و تدویر جلسه با اعضای شورای ولایتی و جامعه مدنی؛
- ارزیابی فعالیت های ریاست های ولایتی مبارزه با حوادث.

به منظور حل و کاهش مشکلات و چالش های متضررین ناشی از حوادث اقدامات ذیل صورت گرفت:

۱. آغاز توزیع کمک های غذایی برای ۷۵۰ فامیل متضرر در ولایت هرات،
برای ۵۰۰ فامیل در بادغیس و برای ۱۵۰۰ فامیل در غور؛
۲. انتقال پول اضطرار سهمیه ولایات متذکره (۷ میلیون افغانی به ولایت هرات، ۷ میلیون به ولایت غور، ۵ میلیون ۴ صد هزار به ولایت بادغیس)؛
۳. پیش بینی ۹ پروژه وقایوی برای ولایت هرات، ۱۳ پروژه وقایوی برای ولایت غور و ۱۰ پروژه وقایوی برای ولایت بادغیس، این پروژه ها در لست پروژه های وقایوی این وزارت شامل بوده که در صورت منظوری آن توسط مقام عالی و تمویل آن از طرف وزارت مالیه تطبیق خواهد گردید؛
۴. بازدید از ساحات آسیب پذیر شالیبره ای سید آباد و محل جبرئیل ولسوالی انجیل ولایت هرات، دریای شهر قلعه نو ولایت بادغیس و مناطق دهن جر کندیوال، شیخ هلمند و اخته خانه شهر فیروز کوه ولایت غور؛
۵. جلب تعهد و همکاری نهاد های مردمی ولایات متذکره برای ایجاد تیم های رضا کار در امر مدیریت حوادث؛
۶. تدویر جلسات کمیسیون ولایتی رسیدگی به حوادث در این ولایات؛
۷. در نظر گیری سهم مشابه از کمک های دولت جمهوری چین برای متضررین ولایات هرات، بادغیس و غور.
۸. آغاز توزیع کمک های غذایی برای ۲۵۰ فامیل متضرر در ولایت پکتیکا، برای ۵۰۰ فامیل در خوست و برای ۵۰۰ فامیل در پکتیا؛
۹. انتقال پول اضطرار سهمیه ولایات متذکره (۵ میلیون افغانی به ولایت پکتیکا، ۵ میلیون به ولایت خوست و ۵ میلیون به ولایت پکتیا)؛
۱۰. پیش بینی ۲۰ پروژه وقایوی برای ولایت پکتیکا ۱۰ ، پروژه وقایوی برای ولایت خوست و ۵۶ پروژه وقایوی برای ولایت پکتیا، این پروژه ها در لست پروژه های وقایوی این وزارت شامل بوده که در صورت منظوری آن توسط مقام عالی و تمویل آن از طرف وزارت مالیه تطبیق خواهد گردید؛
۱۱. بازدید از ساحات آسیب پذیر رود خانه اوگدر، قریه عطاگل مرکز ولایت پکتیکا ،رود خانه شمل، مرکز ولایت خوست و ساحات آسیب پذیر کوتل سته کندو، ولسوالی شواک، ولایت پکتیا؛
۱۲. جلب تعهد و همکاری نهاد های مردمی ولایات متذکره برای ایجاد تیم های رضا کار در امر مدیریت حوادث؛

پیشنهادهای و خواسته های عمده مردم

۱. تطبیق پروژه های وقایوی و تحکیم کاری سواحل دریاها و سیلبر ها؛
۲. تهیه و توزیع کمک های غذایی و غیر غذایی و آب آشامیدنی به متضررین و بیجاشدگان؛
۳. خریداری زمین و ایجاد کمپ برای اسکان بیجاشدگان؛
۴. ارائه خدمات صحتی و تعلیمی به متضررین و بیجاشدگان؛
۵. تطبیق پروژه های وقایوی و دیوار های استنادی در نقاط آسیب پذیر کوتل ست و کندو؛
۶. تهیه تجهیزات، ماشینری و اعمار اطاق های اضطراری در کوتل ست و کندو؛

نتیجه گیری

فقر، نبود شغل، کمبود مواد غذایی و آب آشامیدنی، نبود سرپناه برای بیجاشدگان، تخریب همه ساله زمین های زراعتی، باغات و منازل مسکونی از اثر سیلاب ها از جمله مشکلات عمده ساکنین این سه ولایت می باشد. از طرف دیگر کمبود بودجه جهت راه انداز پروژه های وقایوی و کاهش خطر و ضعف هماهنگی بین ادارات ذیربط و موسسات بین المللی کمک رسان و بشردوستانه سبب گردیده تا از منابع و امکانات موجود در راستای کمک رسانی و کاهش خطرات حوادث استفاده معقول و مناسب صورت نگیرد.

وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث با توجه به تجارب موفق جهانی و کشور های منطقه در زمینه مدیریت حوادث و ایجاد هماهنگی مناسب بین ادارت ذیربط و موسسات بشردوستانه و کمک رسان در سطح ملی و تقویت روابط و همکاری ها در سطح بین المللی خود را ملزم میداند که حوادث را در ابعاد مختلف از جمله وقایه و کاهش خطر، اتخاذ آمادگی در برابر بلایا، ایجاد و راه اندازی سیستم هشدار دهی قبلی، برنامه های آگاهی دهی عامه و پاسخدهی به موقع مدیریت نماید. روی این ملحوظ با در نظر داشت توجه جدی وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث مسوده طرح مدیریت همه جانبه حوادث کشور تهیه گردیده است. که مسوده در کمیسیون دولتی مبارزه با حوادث ارائه خواهد گردید و بعد از منظوری از طرف رهبری دولت و اجرای این طرح، مشکلات و چالش های پیش آمده از حوزه حوادث و بلایای طبیعی به میزان قابل توجهی رفع خواهد گردید.

دیدارهای وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث با اعضای شورای ملی و شوراهای ولایتی

محترم غلام بهاولالدین جیلانی وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث با اعضای شورای ملی و شوراهای ولایتی دیدار و گفتگو کرد. در این نشست ها علاوه بر استحکام، تقویه و استمرار روابط بین حکومت و ملت، پیرامون نقش اعضای شورای ملی و شوراهای ولایتی در امر مدیریت حوادث در بخشهای کاهش دهی، آمادگی، آگاهی دهی و رسیدگی به متضررین در سطح کشور و برخی مسایل مهم دیگر بحث و تبادل نظر صورت گرفت. در همین حال محترم غلام بهاولالدین جیلانی، وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث با اشاره به بررسی مشکلات و چالش های مردم، از بهر بروز حوادث طبیعی در سطح کشور اطمینان داد که اقدامات همه جانبه در وقایع و کاهش دهی خطرات حوادث به ویژه تطبیق پروژه های کاهش دهی خطرات حوادث صورت خواهد گرفت، وی افزود: با منظوری طرح جامع مدیریت حوادث، این وزارت توانمندی بیشتری را جهت رسیدگی به متضررین خواهد یافت.

فعالیت ها و دستاورد های شش ماه اول سال مالی ۱۳۹۹

پس منظر

دیدگاه:

ایجاد نظام مؤثرآمدگی و واکنش در برابر حوادث، به منظور کاهش سطح آسیب پذیری، مدیریت موثر کاهش خطر، حفظ ملکیت های عامه و رسیدگی عاجل به متضررین حوادث به مثابه یگانه مرجع انسجام دهنده و هماهنگ کننده تمامی امور مرتبط به مدیریت حوادث.

اهداف :

- مدیریت حوادث طبیعی در مراحل مختلف حادثه در سطح کشور.
- هماهنگی تمامی فعالیتهای مرتبط به مدیریت حوادث در مراحل مختلف حادثه.
- کاهش اثرات ناگوار حادثه از طریق بسیج منابع امداد عاجل بشری و پاسخدهی سریع و بموقع از حوادث.
- شناخت خطرات و ارتقای سطح آگاهی جامعه پیرامون خطرات.
- حصول اطمینان و نظارت از تحقق فعالیت های کاهش خطر.
- نجات جان انسانها و کاهش خسارات اقتصادی ناشی از حادثه.
- دور ساختن مخاطرات ناشی از ماین و مهمات منفجر نشده.

خلاصه فعالیت ها:

وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث در شش ماه اول سال مالی ۱۳۹۹ مجموعاً (۴۰) فعالیت عمده را پلان نموده بود که از جمله آن (۲۸) فعالیت را تکمیل نموده است. به تعداد (۵) فعالیت در حال اجرا قرار دارد، (۷) فعالیت آغاز نشده است. اوسط فیصدی پیشرفت تمام فعالیت های دفتر وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث/ اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث در شش ماه اول مطابق پلان سالانه به (۳۸٪) و مطابق مقدار هدف تعیین شده (Target) در شش ماه اول سال مالی به (۷۵٪) رسیده است.

مجموع فعالیت های پلان شده در ۶ ماه	فعالیت های تکمیل شده در ۶ ماه	فعالیت های در حال اجرا در ۶ ماه	فعالیت های معطل شده در ۶ ماه	فعالیت های آغاز نشده در ۶ ماه
۴۰	۲۸	۵	معطل شده نداریم	۷

گزارش تحقق فعالیت های پلان شده در شش ماه اول سال مالی ۱۳۹۹

جدول ذیل میزان پیشرفت فعالیت های عمده را نشان میدهد.

هدف اصلی	مقدار هدف (Target) شش ماه اول سال مالی ۱۳۹۹	عنوان فعالیت عمده	پیشرفت مطابق مقدار هدف (Target) در شش ماه اول سال	فیصدی پیشرفت مطابق پلان سالانه
وقایه و کاهش خطر	۱۲ کتله سنگ مواجه با سقوط احتمالی	تخریب (۲) کتله سنگ در ۲ ناحیه شهر کابل که قبلاً شناسائی گردیده است	۱۸٪	۷٪
	(۱۶) پروژه های کوچک اضطراری جدید و انتقالی	تطبیق (۹) پروژه جدید و انتقالی تحکیماتی، محافظتی و پاک کاری سیلبرها در ولایات (پروان، پنجشیر، بامیان، سمنگان، غور، کاپیسا، تخار، بغلان، لوگر، هرات، دایکندی و بدخشان و سایر ولایات که پیشنهاد فعالیت های اضطراری در جریان سال دریافت گردیده) از وجوه اضطراری دولت.	۵۶٪	۲۰٪
	شمولیت ۴ پیام کاهش خطر	شمولیت و ادغام کاهش خطر در نصاب تعلیمی	۰٪	۰٪
	چاپ و پخش اطلس خطرات در ۱۴ ولایت	چاپ و پخش پروفایل یا اطلس عمومی خطرات حوادث (زلزله، سیلاب، لغزش زمین، برفکوج، ماین و خشکسالی) برای ۱۴ ولایت.	۱۰۰٪	۴۰٪
	تطبیق ۱ پروژه جدید و انتقالی تکنالوژی مخابراتی	تطبیق ۱ پروژه جدید و انتقالی تکنالوژی معلوماتی و مخابراتی ازفند (TDF) اداره اترا	۱۰۰٪	۴۰٪
	تثبیت نقاط آسیب پذیر ۳ ولایت	ارزیابی نقاط آسیب پذیر ولسوالی سروبی ولایت کابل و ولایات لغمان و بامیان در (۳) ولایت	۱۰۰٪	۶۰٪
	سروی ۲۰۰۰ مرکز آسیب پذیر تانگ های تیل و گاز و مراکز تجارتی	تطبیق مرحله دوم سروی آسیب پذیری تانگهای تیل و گاز و مراکز تجارتی در شهر کابل و تائیدی طرح جلوگیری از آتش سوزی ها از جانب مقام عالی ریاست جمهوری	۱۰۰٪	۷۰٪

فعال نگهداشتن مراکز عملیات اضطراری در مرکز و ولایات (مراکز سوق و اداره) در کشور بطور (۲۴) ساعته	٪۱۰۰	٪۵۰	فعالیت ۲۴ ساعته مرکز عملیات اضطرار
ایجاد و انکشاف دیتابیس بین الوزارتی تخریبات و خسارات	٪۱۰۰	٪۲۵	ایجاد یک دیتابیس بین الوزارتی
انتقال و بسیج محموله های کمک های بشری برای نقاط استراتژیک آسیب پذیر در هماهنگی با ادارات مربوط برای (۷۵۰۰۰) فامیل متضرر	٪۱۰۰	٪۵۰	بسیج و انتقال منابع در (۳۴) ولایت
توزیع مساعدت نقدی به (۲۶) تن مجروح، فامیل بازماندگان شهدا (۶۷۸۰) و فامیل که منازل شان به اثر حوادث طبیعی کلاً تخریب گردید.	٪۱۰۰	٪۶۰	۶۵۰۰ - فامیل متضرر ۴۵۰ تن مجروح
توزیع مساعدت نقدی به (۱۵۰۰) تن مجروحین، (۱۰۰۰) فامیل بازماندگان شهدا و (۱۳۸۰۰) فامیل که منازل شان بر اثر جنگ کلاً تخریب شده مساعدت گردیده است.	٪۱۰۰	٪۶۰	۲۳۰۰۰ فامیل متضرر ۲۵۰۰ تن مجروح
عرضه کمک های بشری از قبیل مواد غذایی و غیر غذایی در حین بروز حادثه به (۱۹۰۰۰۰) فامیل متضرر از حوادث طبیعی و غیر طبیعی	٪۱۰۰	٪۵۰	۱۹۰۰۰۰ فامیل
تهیه و تدارک غذائی طبخ شده برای ۶۰۰۰۰ فامیل از بیجاشدگان داخلی و متضررین حوادث الی ۷۲ ساعت اول حادثه توزیع شده است.	٪۱۰۰	٪۵۰	۶۰۰۰۰ فامیل
ارائه پیشنهاد به کمیسیون عالی دولتی مبارزه با حوادث در مورد انتقال (۲۷۶۰۰۰۰۰۰) دوصد و هفتاد و شش میلیون افغانی از کود اضطراری طبق جدول سهمیه بندی به ۳۴ ولایت به حساب مفتوحه د افغانستان بانک جهت رسیدگی متضررین در	٪۷۴	٪۷۴	انتقال منابع نقدی از بودجه اضطرار به ۳۴ ولایت

پاسخگوئی به نیازمندی های عاجل متضررین حوادث

		سطح ولایات که این فعالیت (۲۰۵۰۰۰۰۰۰) دو صد و پنج میلیون افغانی انتقال شده است.		
۵ ولایت		استفاده عملی از سیستم ملی مدیریت حوادث (NDMIS) در ۲۵ ولایت و فعال سازی ۵ ولایت باقی مانده در سال ۱۳۹۹	۱۰۰٪	۵۰٪
تدویر ۱۲ جلسات		تدویر ۱۲ جلسه کمیسیون عالی دولتی مبارزه باحوادث جهت رسیدگی به وضعیت متضررین حوادث در سطح کشور .	۱۰۰٪	۵۰٪
باز نگهداشتن راه های مواصلاتی در ۶ ولایت برف گیر		پاک کاری راه ها و سرک ها از وجود برف در ۶ ولایت که به اثر برف راه های مواصلاتی آن مسدود میگردد.	۱۰۰٪	۵۰٪
تطبیق یک مانور تمرینات کاهش خطرات		اجرا و تطبیق مانور های تمرینی کاهش خطرات در حالات اضطرار	۱۰۰٪	۳۵٪
انکشاف وب سایت اداره و تکنالوژی معلوماتی		انکشاف وب سایت و تکنالوژی معلوماتی اداره و درج نقشه های نقاط آسیب پذیر در وب سایت اداره	۱۰۰٪	۵۰٪
۱۰۰ ورکشاپ آگاهی دهی		تدویر (۱۰۰) ورکشاپ آگاهی دهی از خطرات ماین در ساحات و محلات معروض با خطر ماین	۱۰۰٪	۵۰٪
تدویر ورکشاپ در ۲ ولایت		تدویر ورکشاپ های آموزشی در مکاتب و آگاهی عامه در محلات در ۲ ولایت برای ۲۰۰۰ تن	۱۰۰٪	۴۰٪
یک نسخه استراتیژی		تدوین یک نسخه استراتیژی انکشاف منابع بشری و پالیسی های مربوط آن	٪	٪
۶ نسخه پلان		طرح و ترتیب ۲ نسخه پلان فصلی (پلان سیلاب های بهاری و زمستان سرد) و یک نسخه پلان	۱۰۰٪	۷۰٪
قانونمندی سازی روند اجراآت امور و ارائه گزارش				

		سالانه به اساس نتایج پلان مستهلک و پلان مبارزه علیه فساد اداری و پلان افزایش مشارکت زنان		
		انکشاف یک پلان مدیریت حوادث معلومات خطر	یک پلان مدیریت حوادث و معلومات خطر	
٪۵۰	٪۱۰۰			
		انکشاف پلان مقاوم سازی در برابر خطرات تغییرات اقلیم	یک پلان مقاوم سازی	
٪۵۰	٪۱۰۰			
		انکشاف یک رهنمود پلانگذاری	یک رهنمود پلانگذاری	
٪۶۰	٪۱۰۰			
		ساختن پلان های کاهش خطرات برای مخاطرات مشخص	پلان کاهش خطرات برای مخاطرات مشخص	
٪۵۰	٪۱۰۰			
		پروژه ارزیابی اجراآت (۷۷) تن کارکنان اداره در مرکز و ولایات.	۱۹۰ تن کارکنان	
٪۲۱	٪۴۱			
		تمویل وبسیج منابع برای اشتراک پلتفورم جهانی ومنطقوی	تمویل وبسیج منابع	نظارت از تطبیق و تحقق پروژه ها، پلان ها و پروژه ارزیابی کارمندان
٪۰	٪۰			
		نظارت از تطبیق (۲۰) پلان های ریاست های مرکزی و ولایتی اداره ملی مبارزه باحوادث	۲۰ پلان	
٪۵۰	٪۱۰۰			
		نظارت از تطبیق (۱) فعالیت کوچک اضطراری و مخابراتی	یک فعالیت	
٪۴۰	٪۱۰۰			
		اعمار تعمیر وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث در ساحه کمپلکس اداری دارالامان	اعمار تعمیر مرکز ملی مدیریت حوادث در کابل	
٪۰	٪۰			
		اعمار ساختمان ریاست های مبارزه با حوادث ولایات پروان، کاپیسا، فاریاب وکنر	اعمارساختمان ۴ ولایت	زیر بنا ها
٪۰	٪۰			

محو ماین و مهمات منفجر ناشده	۲۵ کیلومتر مربع	از بین بردن ماین و مهمات منفجر ناشده در (۲۵) کیلومتر مربع ساحه ملوث به ماین بشمول علامت گذاری آن	%۱۰۰	%۵۰
ارتقای ظرفیت کارمندان	تجدید یک نسخه سند تقنینی	مرور و باز نگری قانون مبارزه باحوادث	%۱۰۰	%۲۰
	۶ فعالیت تقویت ظرفیت	ایجاد ظرفیت های تطبیقی در راستای استراتیژی کاهش خطرات در افغانستان در سطح ملی و ولایتی از طریق آموزش و تجهیزات	%۱۰۰	%۴۵
	معرفی ۱۳۵ تن به آموزش ها	معرفی (۶۲) تن از کارمندان مرکزی و ولایتی به برنامه های آموزشی در داخل و خارج از کشور	%۴۶	%۲۲
ایجاد سیستم واحد و هماهنگ معلومات اداره	۱ سیستم اصلی و ۲ سیستم فرعی	انکشاف سیستم الکترونیکی مکاتبات اداری	%۰	%۰
فراهم سازی رضایت مراجعه کنندگان	ایجاد ۲ سیستم تیلیفونی	انکشاف سیستم تلفنی رسیدگی به شکایات	%۰	%۰
مجموع		تعداد مجموع فعالیت ها	%۷۵	%۳۸

ضمیمه شماره (۱) بودجه عادی و انکشافی سال مالی ۱۳۹۹

مجموع بودجه	بودجه عادی	بودجه انكشافی	مجموع
به رقم	۱۸۰۲۶۵۰۰۰	۱۸۴۸۰۰۰۰۰	۳۶۵۰۶۵۰۰۰
به کلمات	یکصد و هشتاد ملیون دو صدو شصت و شصت و پنج هزار افغانی	یکصد و هشتاد و چهار ملیون و هشت صد هزار	سه صدو شصت و پنج ملیون و شصت پنج هزار افغانی
پلان مصرف بودجه در شش ماه اول سال مالی ۱۳۹۹			
پلان مصرف	مقدار بودجه عادی که در شش ماه اول سال مالی جهت مصرف پلان گردیده	مقدار بودجه انكشافی که در شش ماه اول سال مالی جهت مصرف پلان گردیده	مجموع
به رقم	۹۰۱۳۲۵۰۰	۹۲۴۰۰۰۰۰	۱۸۲۵۳۲۵۰۰
به کلمات	نود ملیون و یکصدو سی و دو هزار و پنجصد افغانی	نود و دو ملیون و چهارصد هزار افغانی	یکصدو هشتاد و دو ملیون و پنجصدو سی و دو هزار و پنجصد افغانی
مصرف بودجه در شش ماه اول سال مالی ۱۳۹۹ به مبلغ و فیصد			
مصرف بودجه	مصرف بودجه عادی		مصرف بودجه انكشافی
	به مبلغ	به فیصد	به مبلغ
به رقم	۴۴۹۶۲۴۷۲	۲۵٪	۰٪
به کلمات	چهل چهار ملیون نه صد و شصت و دو هزار و چهار صد هفتادو دو افغانی	۲۵٪	—
			—

جریان کار تطبیق پروژه کمک های بشر دوستانه به متضررین حوادث طبیعی (RRM) در ولایت دایکندی

ریاست مبارزه با حوادث ولایت دایکندی در همکاری مالی نهاد بین المللی انکشافی سویدن (SIDA) کار تطبیق پروژه کمک های بشر دوستانه به متضررین حوادث طبیعی را به ارزش مبلغ ۲۰ میلیون افغانی در ولسوالی های میرامور، خدیر و سنگتخت آن ولایت آغاز نمود.

باید گفت که این پروژه با حمایت مالی نهاد بین المللی انکشافی سویدن که از طریق موسسه (OXFAM) در هماهنگی با ریاست مبارزه با حوادث ولایت دایکندی در بخش های؛ توزیع کمک نقدی برای ۷۸۰ خانواده متضرر ناشی از حوادث، ساخت، ترمیم و عریض سازی سرک ها و ایجاد کار برای مردم، آگاهی دهی از خطرات حوادث طبیعی و صحتی، ساخت مبرزخانه ها و توزیع بسته های صحتی و بهداشتی تطبیق میگردد.

کار اعمار ۱۰۰ سرپناه برای خانواده های متضرر به ارزش مبلغ ۲۷۹,۰۰۰ دالر آمریکایی در تخار آغاز شد

ریاست مبارزه با حوادث ولایت تخار در همکاری مالی دفتر USAID، کار اعمار سرپناه برای ۱۰۰ خانواده متضرر ناشی از حوادث طبیعی و غیر طبیعی را در ولسوالی های چال و رستاق آن ولایت آغاز نمود.

این خانواده ها در نتیجه سروی مشترک ادارات دخیل ملی و بین المللی نیازمند مسکن شناخته شده بودند، که برنامه اسکان برای آنان را دفتر USAID به ارزش مبلغ ۲۷۹,۰۰۰ دالر آمریکایی تمویل و از طریق دفتر اکتید تطبیق میگردد.

قابل یاد آوریست که هر سرپناه دارای ۲ اتاق، ۱ دهلیز و ۱ باب دستشویی میباشد. همچنان برنامه های آگاهی دهی در مورد خطرات حوادث برای این خانواده ها آموزش داده می شود.

کار تطبیق پروژه کاهش خطرات حوادث طبیعی و حفظ الصحه فردی و محیطی در دایکندی آغاز شد

رئیس مبارزه با حوادث ولایت دایکندی می گوید که کار پروژه کاهش خطرات حوادث طبیعی و حفظ الصحه فردی و محیطی در همکاری با موسسه DKH در ولسوالی خدیر ولایت دایکندی به ارزش مجموعی ۲۰ میلیون افغانی در بخش های اعمار بندهای کوچک آبی، حوض های زراعتی، ذخیره های آبی، اعمار مجدد چشمه ها، اعمار ۲۰ باب دستشوی از فعالیت های این پروژه بوده و کار تطبیق آن آغاز گردیده است.

قابل یاد آور است که موسسه اهدا در هماهنگی با ریاست مبارزه با حوادث برای دهقانان تخم های اصلاح شده بذری همراه با کود کیمیاوی توزیع نموده و همچنان آموزش های حفظ الصحه فردی و محیطی، کاهش خطرات حوادث طبیعی، حل منازعه و داد خواهی را نیز تطبیق می نماید.

پیشرفت در پروسه پاکسازی و سروی ماین ها و مهمات منفجر نشده باقیمانده از جنگ

در شش ماه اول سال مالی ۱۳۹۹ هـ ش ۲۵ کیلومتر مربع ساحات ملوث با ماین ها و مهمات منفجر نشده توسط موسسات ماین پاکی که زیر چتر ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین اداره ملی آماده گی مبارزه با حوادث فعالیت مینمایند پاکسازی گردیده است. هدف (Target) پاکسازی ساحات ملوث با ماین ها برای سال ۱۳۹۹ در پلان عملیاتی ماین پاکی ملی ده ساله (۱۳۹۲-۱۴۰۱) در ابتدا ۴۰ کیلو متر مربع تعیین گردیده بود. ولی قابل ذکر است که پلان عملیاتی مذکور بصورت منظم همه ساله در روشنایی به یافته های جدید مورد بازنگری قرار گرفته و تعدیلات لازم در آن اعمال میگردد. با علاوه (شامل) ساحات باقی مانده (پاکسازی نشده) از سال های قبلی که نسبت کمبود بودجه در همان سال پاکسازی شده نتوانست، به سالهای بعد، تارگت یا هدف تعدیل شده برای سال ۱۳۹۹ از ۴۰ کیلو متر مربع به ۱۶۶ کیلو متر مربع (یعنی چهار برابر) افزایش یافته است. قابل یادآوریست که مساحت پاکسازی شده در شش ماه اول سال ۱۳۹۹ ۶۲ فیصد پیشرفت نظر به هدف ابتدایی تعیین شده برای تمام سال ۱۳۹۹ را نشان میدهد. نظر به پلان عملیاتی تعدیل شده سال ۱۳۹۹، مساحت پاکسازی شده در شش ماه اول سال ۱۳۹۹ - ۱۵ فیصد پیشرفت کار را نظر به هدف تعیین شده برای سال ۱۳۹۹ را نشان میدهد.

نظارت و کنترل کیفیت فعالیت های ماین پاکی

در شش ماه اول سال مالی ۱۳۹۹ هـ ش ۹ نفر کارمندان دولتی ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین اداره مجموعاً ۵۹ مرتبه از فعالیت های ماین پاکی بازدید (QA) بعمل آوردند. در جریان تفتیش به تیم های ماین پاکی، این کارمندان بر علاوه ارائه مشوره های لازم جهت بهبود امور مربوط تیم های مذکور، ۶ مورد تخطی تخنیکی جدی (Major Non-Conformity)، ۷ مورد تخطی تخنیکی کوچک (Minor Non-Conformity) و ۵ مورد مشاهدات (Observations) در مورد فعالیت آنها گزارش داده شده و رهنمود های مقتضی تجویز گردیده است.

قابل ذکر است که تخطی های تخنیکی کوچک که در ساحه قابل حل شدن است، ناظرین این ریاست آنرا گزارش نمیدهند چون هدف نظارت و ارزیابی از دید ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین، کمک و همکاری به تیم های ماین پاکی برای تشخیص مشکلات تخنیکی و برطرف کردن به موقع آنها به عنوان یک اقدام پیشگیرانه است. این بدان معنی است که کارمندان این ریاست در جریان نظارت های شان ده ها و حتی صد ها موارد تخطی های تخنیکی خورد و ریزه (قابل حل در سطح تیم) را مشاهده و در ساحه آنها را حل میسازند. البته چنین تخطی های تخنیکی خورد و ریزه باوجودیکه در سطح ساحه حل میشوند در کتاب مشاهدات تیم های مربوط نیز درج میگردند. معمولاً کارمندان این ریاست آنده تخطی ها را گزارش میکنند که در سطح تیم و ساحه قابل حل نبوده و ضرورت به مداخله دفاتر مرکزی موسسات ماین پاکی میداشته باشند.

در عین حال ۳۳ نفر از کارمندان قراردادی ریاست تطهیر ماین، که به کمک مالی دفتر خدمات ماین پاکی ملل متحد (UNMAS) و دفتر تخریب و کاهش اسلحه وزارت خارجه ایالات متحده امریکا (USDOS PM/WRA) و به همکاری اداری دفتر ITF-Enhancing Human Security استخدام گردیده اند، بصورت متداوم از فعالیت های ماین پاکی در سراسر کشور نظارت بعمل آوردند. کارمندان قراردادی این ریاست توانستند ۱۰۳۲ مرتبه از تیم های ساحوی ماین پاکی در نقاط مختلف کشور نظارت نمایند. در نتیجه این نظارت ها ۱۵ مورد تخطی تخنیکی جدی، ۳۴ مورد تخطی تخنیکی کوچک و ۴۹ مورد مشاهدات را در کار موسسات ماین پاکی شناسایی نموده و برای حل آن اقدامات اصلاحی لازم اتخاذ نموده اند.

نوت:

• اصطلاح Major Non-Conformity به آن تخطی تخنیکی اطلاق می‌گردد که یک یا چندین فعالیت مشخص تیم ماین پاکی خلاف استاندارد های ملی ماین پاکی تشخیص گردد و بتواند مصئونیت کارمند ماین پاکی یا مستفید شونده گان را با خطر مواجه سازد.

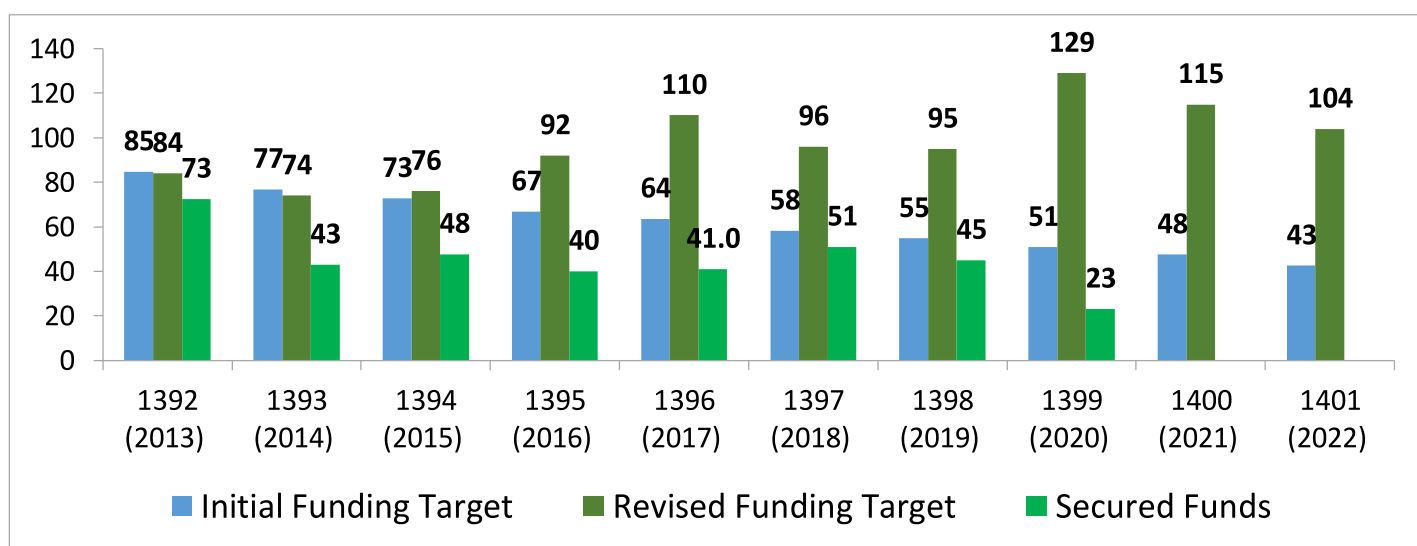
• اصطلاح Minor Non-Conformity به آن تخطی تخنیکی اطلاق می‌گردد که یک یا چندین فعالیت مشخص تیم ماین پاکی خلاف استاندارد های ملی ماین پاکی تشخیص گردد ولی مصئونیت کارمند ماین پاکی و یا مستفید شونده گان را به خطر مواجه نسازد - قابل ذکر است که اگر مورد دوم به موقع اصلاح نگردد، میتواند بصورت بالقوه به تخطی جدی یا Major Non-Conformity انکشاف نماید.

• اصطلاح Observation به فعالیت مشخص تیم راجع میشود که در مطابقت به استاندارد های ملی ماین پاکی قرار نداشته ولی در عین حال شامل کتگوری های اول و دوم که در فوق ذکر گردید نیز محسوب نگردد. معمولاً فعالیت های ابتکاری تیم ها شامل این صنف می‌گردد و مطرح کردن آن کمک میکند که بالای چنین فعالیت بحث صورت گرفته و در صورتیکه اصولی و مفید تشخیص گردید، شامل استاندارد های ماین پاکی ملی و طرز العمل های کاری موسسه ماین پاکی گردد.

وضعیت مالی پروگرام ماین پاکی افغانستان

در سال ۱۳۹۹ موسسات ماین پاکی بشردوستانه توانستند ۲۳ میلیون دالر امریکایی بدست آورند. بودجه مورد نیاز برای سال ۱۳۹۹ مطابق به پلان ده ساله عملیاتی در ابتدا ۵۱ میلیون دالر امریکایی مد نظر گرفته شده بود ولی به دلیل اینکه موسسات ماین پاکی بشر دوستانه در سالهای قبل نتوانستند تمام بودجه پیشبینی شده را بدست بیاورند، ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین ناگزیر شد بودجه سال ۱۳۹۹ را مانند سال های قبل تعدیل نماید. مطابق به پلان بودجوی تعدیل شده، بودجه مورد نیاز برای سال ۱۳۹۹ از ۵۱ میلیون دالر امریکایی به ۱۲۹ میلیون دالر امریکایی تعدیل گردید. بدین ترتیب، بودجه بدست آمده در سال مالی ۱۳۹۹ مطابق به بودجه ابتدایی ۴۵ فیصد و نظر به بودجه تعدیل شده تنها ۱۷ فیصد را تشکیل میدهد.

جدول ذیل وضعیت مالی پروگرام ماین پاکی افغانستان را در سالهای اخیر نشان میدهد.

قربانیان ماین ها، مهمات منفجر ناشده و ماین های دست ساخت

قربانیان ماین ها، مهمات منفجر ناشده و ماین های دست ساخت-Improvised Mines (مواد انفجاری تعبیه شده دارای پلیت فشاری-Pressure Plate IEDs) در شش ماه اول سال مالی ۱۳۹۹ به ۴۷۵ نفر میرسد. در شش ماه اول سال ۱۳۹۹ - ۱۸۸ نفر در اثر انفجار ماین ها، مهمات منفجره و ماین های دست ساخت شهید و ۲۸۷ نفر زخمی گردیده اند. تلفات ماین های دست ساخت بخاطری درین گزارش انعکاس داده میشود چون شیوه عملکرد و مشخصات آنها طوری است که مطابق به تعریف کنوانسیون ممنوعیت ماین های ضد پرسونل، آنها در زمره ماین های ضد پرسونل محسوب میگردند و این ریاست منحصیث نهاد سکتوری پروگرام بشر دوستانه ماین پاکي خود را ملزم به جمع آوری معلومات و راپور دهی در مورد آنها میپندارد. قابل ذکر است که دفتر هیئت معاونیت سازمان ملل متحد (UNAMA) نیز در افغانستان معلومات دست داشته خویش در مورد قربانیان مواد انفجاری را با ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین شریک میکند.

جدول ذیل شرح قربانیان را به تفکیک وسیله، کشته و زخمی، جنسیت و ماه ها نشان میدهد:

وسيله	کشته و زخمی	جنسیت	جدی	دلوه	حوت	حمل	ثور	جوزا	مجموع
ماین ها	زخمی	مرد ها	0	0	1	1	0	0	2
		دختران	0	0	0	0	1	0	1
	کشته	پسران	1	0	0	0	0	0	1
ماین های دست ساخت	زخمی	پسران	11	12	2	4	6	4	39
		مرد ها	11	9	10	5	18	22	75
		دختران	4	0	1	1	1	1	8
		خانم ها	4	2	2	0	0	0	8
	کشته	پسران	2	13	0	5	0	8	28
		مرد ها	5	21	9	18	12	16	81
		دختران	6	0	0	0	0	0	6
		خانم ها	0	0	5	1	0	2	8
	زخمی	پسران	10	22	30	3	20	32	117
		مرد ها	10	2	4	0	2	2	20
		دختران	2	6	1	0	1	3	13
		خانم ها	1	1	0	0	0	2	4
مهمات منفجر ناشده	کشته	پسران	11	8	11	1	3	10	44
		مرد ها	4	1	4	0	3	2	14
		دختران	2	0	1	0	0	0	3
		خانم ها	1	0	0	0	1	1	3
		مجموع	85	97	81	39	68	105	475

اقدامات پیشگیرانه حادثات بالای افراد ملکی

البته در سطح مکاتب این برنامه توسط ناظمین محافظتی وزارت محترم معارف به پیش برده میشود. در جریان فعالیت آگاهی دهی که در فوق ذکر شد، به تعداد ۳۱۰۰۰ عدد کارت دارای شماره عاجل تماس ۲۴ ساعته ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین، ۲۸۱۴۳۰ ورق نشریه معلوماتی، ۱۱۸۸۰۰ جلد کتابچه حاوی پیام های آگاهی از خطرات ماین ها و مهمات باقی مانده از جنگ، ۳۹۲۹ پوستر ماین ها و مهمات باقی مانده از جنگ، ۴۱۳۸۰ عدد قلم حاوی پیام های آگاهی از خطرات ماین ها و مهمات باقی مانده از جنگ، برای مستفیدین توزیع گردیده است.

آگاهی دهی از خطرات مهمات منفجره: در طول شش ماه اول سال مالی ۱۳۹۹ (۱ جدی سال ۱۳۹۸ الی آخر جوزا ۱۳۹۹) ۴۷۵۹۳۵ نفر، اعم از مرد و زن، دختر و پسر در نقاط مختلف کشور تحت پوشش برنامه آگاهی از خطرات مهمات منفجره قرار گرفته اند.

در شش ماه اول سال ۱۳۹۹ برای ۵۷۹ نفر از معلمین و ۵۴۷۸۶ نفر از شاگردان مکاتب نیز برنامه آگاهی از خطرات ماین ها تدریس گردیده است.

ارائه تعلیمات آگاهی از خطرات ماین ها به تفکیک مخاطبین و شیوه برگزاری آن:

نحوه تدویر	نوع مخاطبین	پسران	دختران	مرد ها	خانم ها	مجموع
آگاهی دهی رسمی	استادان مکاتب	0	0	441	40	481
	اعضای جامعه	32778	23974	5523	6980	69255
	بازگشت کننده	22841	4172	178701	5883	211597
	بیجا شده گان داخلی	60	69	0	0	129
	شاگردان مکاتب	22979	8361	2072	2036	35448
مجموع - آگاهی دهی رسمی						
آگاهی دهی غیر رسمی	استادان مکاتب	33	33	15	17	98
	اعضای جامعه	51945	42797	13566	16774	125082
	اعضای داوطلب جامعه	98	109	49	57	313
	بازگشت کننده	1219	1072	514	520	3325
	بیجا شده گان داخلی	3993	3371	1728	2147	11239
	شاگردان مکاتب	6794	6625	2411	2929	18759
	کوچی ها	7	40	31	1	79
	گروپ خانم ها	41	48	13	18	120
مجموع - آگاهی دهی غیر رسمی						
مجموع						
		142788	90671	35985	37803	475923
		64130	54095	18327	22463	159013
		78658	36576	17658	15340	316910

اقدامات و تلاش ها برای بسیج منابع مالی در حمایت از پروگرام ماین پاکي افغانستان

جهت رسیده گی به مشکل کاهش بودجه برنامه ماین پاکي افغانستان، رهبری این برنامه در حد توان و ظرفیت خویش بصورت متداوم تلاش میکند تا توجه تمویل کننده گان را به این پروگرام هرچه بیشتر جلب نماید. فعالیت های انجام شده در زمینه طی شش ماه دوم سال ۱۳۹۹ ذیلأ شرح میگردد.

امضای تفاهمنامه ای تنظیم امور میان ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین و قوای نظامی

کشور نیوزیلاند در رابطه به پاکسازی ساحات تمرینات نظامی در ولایت بامیان

در جریان حضور نظامی کشور نیوزیلاند در افغانستان در چوکات برنامه آیساف و یا هم حمایت قاطع، قوت های نظامی این کشور در ولایت بامیان مستقر بودند و پنج ساحه را در آن ولایت بخاطر تمرینات نظامی خود مورد استفاده قرار داده بودند که با تکمیل شدن ماموریت نظامی کشور نیوزیلاند، نیرو های نظامی آنها ساحات متذکره را بدون پاکسازی، ترک نمودند. چون ساحات یادشده بمنظور تمرینات نظامی مورد استفاده قرار گرفته بود، یک تعداد مهمات منفجره باقی مانده در آنها سبب تلفات نزد مردم محل گردید. به اثر سعی و تلاش ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین، دفتر خدمات ماین پاکي ملل متحد (UNMAS) هزینه سروی ساحات مذکور را به عهده گرفت. یکی از موسسات ماین پاکي بنام دی دی جی (DDG) ساحات متذکره را سروی نموده و مساحت ساحات ملوث را ۴۵ کیلومتر مربع تثبیت نمود.

بخاطر جلوگیری از تلفات ملکی در ساحات متذکره و مصون ساختن آن برای مستفید شونده گان، ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین از طرق و چینل های مختلف با قوت های نظامی کشور نیوزیلاند در تماس شد و بعد از تلاش های زیاد، توانست آنها را بخاطر تمویل پروژه "پاکسازی ساحات تمرینات نظامی متروک کشور شان در ولایت بامیان" متقاعد سازد. به منظور مدیریت پروژه یادشده، ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین و قوت های نظامی کشور نیوزیلاند یک تفاهمنامه تنظیم امور را با هم امضا نمودند. به رویت این تفاهمنامه، ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین پروژه مذکور را از نگاه کیفیت کاری نظارت خواهد نمود و امور تدارکاتی پروژه مذکور مستقیماً توسط قوت های نظامی کشور نیوزیلاند مدیریت خواهد گردید.

قابل تذکر است که پروژه مذکور طی ماه های اخیر از طرف کشور نیوزیلاند به داوطلبی گذاشته شد و درخواست های داوطلبی درخواست کننده گان از طرف کمیته قوت های نظامی نیوزیلاند مورد ارزیابی قرار گرفت. همین لحظه که این گزارش به رشته تحریر آورده میشود، ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین اطلاع حاصل نمود که موسسه اومر (OMAR) توسط وزارت دفاع کشور نیوزیلاند برنده این پروژه اعلان گردیده است. قابل ذکر است که کشور نیوزیلاند برعلاوه متقبل شدن هزینه پاکسازی ساحات تمرینات نظامی در ولایت بامیان، تعهد نموده که معاشات ۱۹ کارمند (هشت نفر مفتشین نظارت کیفیت ماین پاکي و یازده نفر کارمندان حمایتی) را که قرار است توسط ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین در چوکات پروژه ماین پاکي بامیان بصورت قراردادی استخدام گردد، در مدت تطبیق پروژه بپردازد.

پیشرفت‌ها در تطبیق پلان استراتژیک پنج ساله (۱۳۹۵-۱۳۹۹) پروگرام ماین پاک افغانستان

تطبیق پلان استراتژیک پنج ساله (۱۳۹۵-۱۳۹۹) پروگرام ماین پاک افغانستان ادامه دارد. یک کمیته تخنیکی متشکل از کارمندان ارشد ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین، موسسات همکار و دیگر ادارات ذیربط، از چگونگی تطبیق استراتژی مذکور نظارت میکنند. اعضای این کمیته طی مجلس یکبار در هر ماه دایر میگردد، پیشرفت‌ها را در راستای تطبیق این استراتژی بررسی نموده و بالای آن بحث مینمایند. پلان استراتژیک پروگرام ماین پاک افغانستان دارای ۴ هدف عمومی، ۳۲ اهداف فرعی میباشد. برای بدست آوردن این اهداف، ۱۰۰ فعالیت‌های مشخص در این استراتژی تعیین گردیده است. تا الحال از جمله فعالیت‌های یاد شده ۲۹ فعالیت آن تکمیل شده، ۵۴ فعالیت دیگر در حال انجام شدن است و بقیه ۱۷ فعالیت‌های این پلان نیز قرار است در معیاد تعیین شده اجرا شوند.

فعالیت‌های پژوهشی برای بهبود و پیشرفت (Research & Development)

ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین به مولفه بهبود دوامدار معتقد است. این ریاست بصورت منظم و دوامدار تلاش مینماید تا با انجام پژوهش‌ها، مطالعات و آزمایشات، موثریت و باروری فعالیت ماین پاک را بهبود بخشد. طی شش ماه اول سال ۱۳۹۹ این ریاست درین راستا اقدامات ابتکاری ذیل را روی دست گرفته است:

ارزیابی پروسه‌ها سازی زمین از وجود ماین‌ها و مهمات منفجر نشده توسط نماینده GICHD

خانم هیلن گری (Helen Gray) مشاور تخنیکی مرکز ژنیو برای ماین پاک بشر دوستانه (Geneva International Centre for Humanitarian Demining – GICHD) از تاریخ ۶ الی ۱۱ مارچ ۲۰۲۰ (۱۶ الی ۲۱ حوت ۱۳۹۸) به افغانستان سفر سروی ساحات ملوث با ماین‌ها به شیوه‌های جدید و چگونگی پاکسازی موثر آنها از وجود ماین‌ها و مهمات منفجره را مورد ارزیابی قرار داد تا چالش‌های این پروسه را مورد غور قرار دهد و راه حل‌های را در زمینه به ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث پیشنهاد نماید. طی سفر شان، خانم هیلن ملاقات‌های را با مدیران ارشد این ریاست، نماینده گان موسسات ماین پاک و دیگر شرکای این پروگرام داشت تا از آنها در زمینه معلومات و نظریات شان را بشنود. به تعقیب مجالس، خانم هیلن به ولایت بلخ سفر نمود تا پروسه‌ها سازی و ساحات ملوث با ماین‌ها را از نزدیک مشاهده نماید. گزارش ابتدای سفر خانم هیلن با ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین شریک ساخته شده است و ایشان وعده سپرده اند تا گزارش نهایی را که حاوی نظریات تخنیکی و پیشنهادات بخاطر بهبود پروسه یادشده خواهد بود، عنقریب با این ریاست و شرکای کاری پروگرام ماین پاک افغانستان شریک ساخته خواهد شد.

اشتراک در بیست و سومین مجلس بین المللی روسای ملی ماین پاک و مشاورین ملل متحد

محترم دیپلوم انجنیر محمد شفیق یوسفی - رئیس انسجام و هماهنگی تطهیر ماین اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث به نمایندگی از جمهوری اسلامی افغانستان و برنامه ماین پاک افغانستان در بیست و سومین مجلس بین المللی روسای ملی ماین پاک و مشاورین ملل متحد که از تاریخ ۱۱ الی ۱۴ فبروری ۲۰۲۰ (۲۲ الی ۲۵ دلو ۱۳۹۸) در مقر ملل متحد، شهر ژنیو کشور سویس برگزار گردیده بود، اشتراک نمود. آقای یوسفی در گردهمایی‌های عمومی و مجالس جانبی این مجلس اشتراک نموده و تجارب و اندوخته‌های خود را با اشتراک کننده گان در میان گذاشت. وی همچنان یک مجلس جانبی که در مورد راه حل‌ها، تجارب و چالش‌های سروی، پاکسازی و آگاهی‌دهی در خصوص ماین‌های دست ساخت دایر گردیده بود را به نمایندگی از پروگرام افغانستان میزبانی نمود. در این مجلس که مورد استقبال گرم حضار قرار گرفت، نماینده گان دفتر خدمات ماین پاک ملل متحد در افغانستان، رئیس برنامه ماین پاک کشور عراق، نماینده کشور تمویل کننده هالند و نماینده موسسه ماین پاک هیلوترست در افغانستان به حیث اشتراک کننده گان پنل حضور یافتند. جلالتمآب داکتر نصیر احمد اندیشه - سفیر و نماینده دایمی جمهوری اسلامی افغانستان در سویس یک مجلس عمومی را تحت عنوانی "مشارکت در حفظ جان مردم در حالات اضطرار" بحیث گرداننده میزبانی نمود و از تجارب و چالش‌های افغانستان یادآوری نمودند. در لابلای این مجلس، رئیس انسجام و هماهنگی تطهیر ماین مجالس متعددی دوجانبه با نماینده گان کشور های تمویل کننده و شرکای کاری عرصه ماین پاک برگزار نمود که در آن بالای اولویت‌ها، چالش‌ها و دست آورد های برنامه ماین پاک افغانستان بحث‌ها صورت گرفت.

طرح کنترل و مدیریت سیلاب شهری با استفاده از روش LID

انجینیر سیدعبدالباسط رحمانی

مشاور ارشد تخریکی و پلان گذاری وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث
(ماستر انجینیری آب و ساختمان های آبی)

چکیده

همه ساله بروز سیلاب ها تلفات سنگین انسانی و خسارات مالی از خود بجای گذشته، در روال زندگی عادی شهروندان اختلال ایجاد کرده و شرایط بحرانی را بر بخشهایی از شهر حاکم می نماید. برقراری نظم و ایجاد محیطی امن برای شهروندان مستلزم برنامه ریزی جامع، طراحی و مدیریت سیستمهای دفع آبهای سطحی میباشد، که میتواند تنها در قالب یک روش کارآمد و با استفاده از مدل های محاسبه و کنترل روان آب های شهری تحقق یابد. سیلاب شهری توسط مدل نرم افزار کامپیوتری SWMM-EPA شبیه سازی شده است. با به کارگیری این مدل توسط مجموعه ای از آمار و ارقام هیدرولوژیکی و هیدرولیکی سیستم کانالیزاسیون شهری منطقه، قابلیت شبکه جمع آوری آب های سطحی در خروج رواناب حاصل از رگبارهای طرح، با ۶ سناریو ارزیابی و بررسی گردیده و نهایتاً جهت رهیافت، کنترل و مدیریت سیلاب شهری بکارگیری همزمان دو روش LID و مخزن تعدیل سیلاب پیشنهاد گردید.

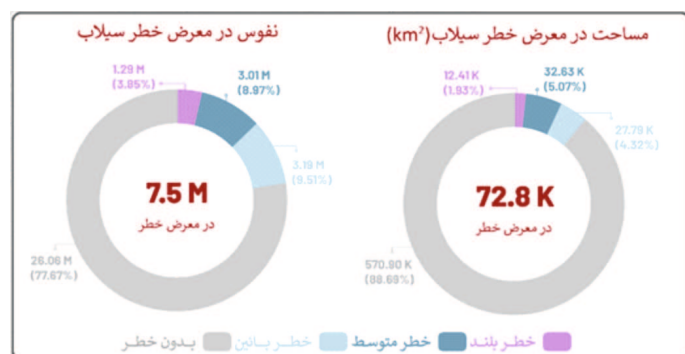
واژگان کلیدی: کنترل، مدیریت، سیلاب شهری، هرات، مدل SWMM، LID

Storm Water Management Model
Environmental Protection Agency
Low Impact development

سیستمهای جمع آوری و دفع آبهای سطحی ناشی از بارندگی از اجزا مهم برنامه ریزی و عمران مناطق شهری هستند و هر گونه سهل انگاری در طراحی صحیح آنها می تواند برای جوامع بشری مشکل آفرین باشد. سیل گرفتگی شهرها، تلفات، خسارات و زیانهای فیزیکی (ساختمانها، معابر عمومی)، صرف هزینه های اضطراری و خسارت وارد بر صحت عامه و تندرستی نمونه ای از این چالش ها است. رشد سریع جمعیت، توسعه شهری و صنعتی شدن جوامع نیز این مشکلات را تشدید می نماید زیرا تاثیرات نامطلوبی بر هیدرولوژی حوزه آبریز داشته و سبب تشدید سیلابها و افزایش آلودگی در پائین دست جریان می گردد. در طراحی شبکه جمع آوری آبهای سطحی با افزایش و وسیع تر شدن سطح شبکه مقدار خطاهای طراحی افزایش می یابد. برای کاهش این خطاها نیاز به طراحی دقیق شبکه می باشد. استفاده از مدل های کامپیوتری کمک شایانی به طراحی دقیق نموده و در به دست آوردن طرح اقتصادی نقش بسیار مفید دارند.

سیلاب شهری با کانال های سرپوشیده و زمینهای نفوذناپذیر و کاربری اراضی متنوع، رفتار هیدرولوژیکی و هیدرولیکی کاملاً متفاوتی نسبت به حوض های طبیعی از خود بروز میدهند. اکثر شهرهای کشور شامل کابل، هرات، مزار، چاریکار، کندهار شهر هرات سالانه چندین بار هنگام بارش رگبارهای نسبتاً شدید دچار سیلاب آنی میشود. این پدیده پیامدهای جبران ناپذیر و چشمانداز نامطلوبی را در سطح شهر ایجاد میکند.

به اساس تحلیل سیستم ASDC یا مرکز ارقام مکانی افغانستان با مشارکت وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث در سطح کشور مطابق نقشه و اشکال پائین از لحاظ نفوس ۷.۵ میلیون نفر و از لحاظ مساحت ۷۲۸۰۰ کیلومتر مربع به سطوح مختلف در معرض خطرات سیلاب قرار داشته که از آنجمله حدود ۱.۲۹ میلیون نفر و ۱۲۴۱۰ کیلومتر مربع در معرض خطرات بلند سیلاب قرار دارند.

۱- نیاز یا منطق طرح

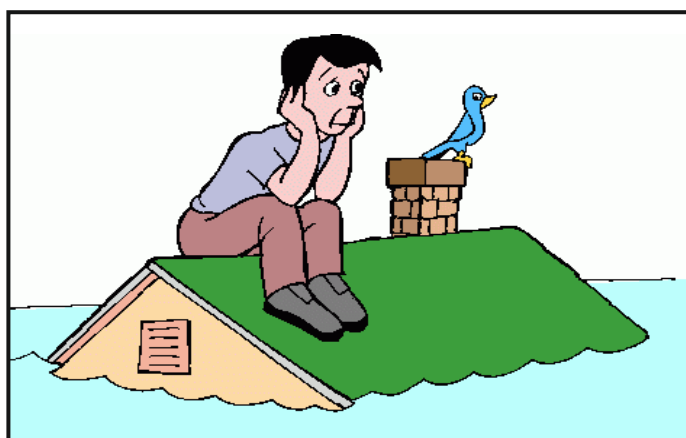
افغانستان یک کشور محاط به خشکه بوده و مساحت آن ۶۵۲,۸۶۴ کیلو متر مربع میباشد. اقلیم آن بیشتر خشک و دارای زمستان های شدیداً سرد و تابستان های شدیداً گرم میباشد. خصوصیت های ویرانگر طبیعت بطور معمول و همیشگی تأثیرات ناگواری از خود بر جا میگذارند. در بخش شمالی کشور زمین لرزه (زلزله) یکی از حوادثی است که بیشتر اتفاق می افتد که اغلباً منجر به لغزش های ویرانگر زمین می گردند. سرازیر شدن سیلاب ها و لغزش گل یک امر معمول بشمار میرود. این امر به ویژه در موسم بهار، هنگامیکه برف ها شروع به آب شدن میکنند اتفاق می افتد. اوضاع وخیم در زمستان و برف کوچ ها در ساحات کوهستانی افغانستان که تقریباً ۶۳ درصد ساحه کلی این کشور میباشد نیز از جمله موارد عادی بشمار میرود. در طی ده سال اخیر نیز افغانستان از خشکسالی های دراز مدت رنج می برد که بیشتر از ۶ میلیون تن را، بخصوص در مناطق جنوبی و شرقی این کشور متأثر میسازد. دیگر اتفاقات معمول عبارت از آفات زراعتی (طاعون)، مانند ملخ ها و کرم ها و همچنان طوفان های ریگی و خاک میباشند. از اوایل سال ۱۹۸۰ بدینسو، بیشتر از ۷.۵ میلیون تن در اثر وقوع حوادث متأثر گردیده اند. جنگها و برخوردهای داخلی منجر به بجا گذاشتن تأثیر ناگوار بر محیط زیست گردیده و به این ترتیب نقش مهمی را در بیشتر ساختن میزان آسیب پذیری و خسارات نامتناسب ایفا مینماید.

هر ساله شاهد این هستیم که بلایای طبیعی خسارات عمده مالی و جانی به جوامع انسانی وارد می سازد و متأسفانه کشور ما افغانستان هم هر چند صباحی طعم تلخ این وقایع را می چشد. سیل، زلزله، لغزش زمین، خشکسالی، سرمازدگی، طوفان و... خسارات جانی و مالی فراوانی به کشور وارد می آورد و این تبیین تمهیدات جهت کاهش خسارات ناشی از این بلایا را می طلبد که این تمهیدات به صور گوناگون می باشد و قطعاً قدم اول شناخت و درک این پدیده ها می باشد زیرا انسان از ناشناخته ها خصوصاً چنانچه از آن ضرر دیده باشد هراس داشته و آنچه در قدم اول سبب کاهش این ترس می گردد شناخت است که این رسالت علم می باشد تا درک صحیحی از پدیده ها به انسان بنمایاند و انعکاس صحیح رفتاری جوامع بشری را در مقابله با خطرات این پدیده ها بروز دهد لذا در گام اول، کاهش دهی، پیشگیری و پیش آگاهی نقش برجسته ای در این مهم دارد و در بسیاری مواقع می توان با اقدامات پیشگیرانه و پیش آگاهی از صدمات و خسارات جلوگیری نمود.

آبخیزهای شهری با آب راه ها سرپوشیده و زمینهای نفوذ ناپذیر و کاربری اراضی متنوع، رفتار هیدرولوژیکی و هیدرولیکی کاملاً متفاوتی نسبت به حوض های طبیعی از خود بروز میدهند. شهر هرات سالانه چندین بار هنگام بارش رگبارهای نسبتاً شدید دچار سیل گرفتگی میشود و چشم انداز نامطلوبی را در سطح شهر ایجاد میکند و بروز چنین سیلاب هایی در روال عادی زندگی شهروندان اختلال ایجاد کرده و شرایط بحرانی را بر بخشهایی از شهر حاکم میکند و شهروندان را به لحاظ جانی و مالی متضرر مینماید. بنابر شرایط فوق در سال ۱۳۹۷ نیز به تاریخ ۲۶ دلو در ولایت هرات، مخصوصاً مناطق شهری و مراکز چند ولسوالی این ولایت شاهد سرازیر شدن باران های شدید و متعاقباً سیلاب مدهش و مخرب بوده ایم که ده ها نفر کشته، زخمی، تعداد زیادی از مواشی نیز بر اثر تخریب محل بودوباش شان تلف و همچنان ده ها باب منزل مسکونی و جوی باغ ها که دار و ندار این افراد بوده است، تخریب گردیده است.

که مهمترین خسارات سیلاب شهری عبارتند از :

- ۱ - تخریب منازل مسکونی و ساختمان های عمومی
- ۲ - آلودگی آب های سطحی
- ۳ - تلفات انسانی و مواشی
- ۴ - ایجاد خسارت به وسایط نقلیه و اموال مردم
- ۵ - ایجاد خسارت به تاسیسات شهری
- ۶ - پخش شدن انواع زباله در جاده ها به علت بالا آمدن سطح آب کانال ها در نقاط مختلف
- ۷ - افزایش برق گرفتگی
- ۸ - مسدود شدن راه و جاده های درون شهری و بیرون شهری
- ۹ - اختلال در زندگی مردم

بنابر حالتی که درین منطقه وجود دارد برقراری نظم و ایجاد محیطی امن برای شهروندان مستلزم برنامه ریزی جامع، طراحی و مدیریت سیستمهای دفع آبهای سطحی میباشد، که میتواند تنها در قالب یک روش کارآمد و با استفاده از مدل های محاسبه و کنترل روان آب های شهری تحقق یابد.

بلایای طبیعی عملی از طبیعت است با چنان شدتی که وضعی فاجعه انگیز ایجاد میکند و در این وضع شیرازه زندگی ناگهان گسیخته میشود و مردم دچار رنج و درماندگی میشوند و در نتیجه به غذا، پوشاک، سرپناه و مراقبت های پزشکی و پرستاری و سایر ضرورت های زندگی و به محافظت در مقابل عوامل و شرایط نامساعد محیط محتاج میگردند.

بدون شک با مدیریت آب های سطحی، این رواناب حاصل از بارندگی را تحت کنترل در آورده و از سطح شهر جمع آوری و کنترل کرد و همچنین آب های سطحی آلوده شهری که باعث آلودگی حوضه های پایین دست شهرها می شوند، تحت کنترل در آورد و باعث کاهش آلودگی محیط زیست شهرها شد. مدیریت سیلاب شهری زمانی محقق می شود که بتوان به صورت اصولی و مهندسی، یک مدیریت یکپارچه و هماهنگ را بر روی سیلاب شهری و آب های سطحی فراهم آورد و با استفاده از روش ها و تمهیدات مقابله با سیلاب، می توان تبعات نامطلوب زیست محیطی و خسارات مالی و جانی ناشی از سیلاب و آبگرفتگی سطح شهرها را کاهش و تحت کنترل قرار داد. بنابر توضیحات ذکر شده می توان اظهار داشت که انجام این طرح یک امر مهم و ضروری در شرایط فعلی هرات با توجه به سیلاب های شهری سال اخیر می باشد.

سیلاب منجر به خسارات زیادی در سطح شهر هرات گردیده و خواهد گردید؛ علت وجود حجم زیاد این آب ناشی از عوامل ذیل است؛

- ۱- بارش های جوی سنگین (ناشی از تاثیرات تغییر اقلیم) بر روی سطوح نفوذ ناپذیر شهری
 - ۲- اشغال مساحت های وسیع و حریم رودخانه ها
 - ۳- عدم وجود شبکه ای از کانال ها با ابعاد مناسب و مطلوب در سطح شهری
 - ۴- عدم وجود سازه های کنترل و هدایت سیلاب
 - ۵- دخالت در مسیر ها و حریم رودخانه ها (ساخت سازه ها در مسیر رودخانه ها...)
- و طبیعتاً بعد از بارندگی شدید در مناطق شهری که دارای اراضی با نفوذ ناپذیری پائینی هستند، حجم زیاد آب حاصل از بارش در سطح جاده ها سرگردان شده و نهایتاً به محلات پست یا پائین افتاده شهر می رسند.

در نیمه دوم قرن بیستم به دلیل افزایش تراکم جمعیت در مکان های کوچک، توسعه شهری شتاب بیشتری یافت و تاثیر بسزائی در اکوسیستم های زمینی و آبی و همچنین بر روی جمعیت شهرها، از طریق سیل، بیماری و کاهش کیفیت زندگی داشته است. رخداد این فرآیند، به دلیل کنترل ضعیف مناطق شهری است که منجر به اثرات مستقیم بر روی زیر ساخت های منابع آب می شود. رشد شهر در کشورهای در حال توسعه، به شیوه ناپایدار در حال انجام است که سبب کاهش کیفیت زندگی و تخریب محیط زیست می شود. با این حال، این فرآیند در آمریکای لاتین چشمگیرتر است چراکه ۷۷٪ جمعیت (۴۷.۲٪ مردم جهان) در شهرها زندگی می کنند. توسعه شهری در شهر هرات و افزایش ساخت و سازها موجب تغییر پوشش سطحی این شهر شده و سطوح غیر قابل نفوذ، پشت بام ساختمان ها، سطوح خیابان ها و امثال آنها درین شهر همانند مانعی در برابر نفوذ آب باران به داخل خاک عمل می کنند و سبب می شوند که بخش بیشتری از بارندگی به رواناب سطحی تبدیل شوند. این امر باعث افزایش رواناب در شهر هرات شده که خود عاملی بر تشدید سیلاب و آبگرفتگی در شهرها می باشد و در هنگام وقوع بارندگی های شدید، سیلاب های شهری شکل بگیرد که در نوع خود در بسیاری از موارد از جمله سیلاب شهری در سال ۱۳۹۵ در قســمت جوی انجیل شهر هرات توانست مخرب کننده و ویران کننده باشد، همچنین یکی از عوامل انتقال و گسترش آلودگی در حوضه شهرها، ایجاد رواناب سطحی در زمان های بارندگی می باشد.

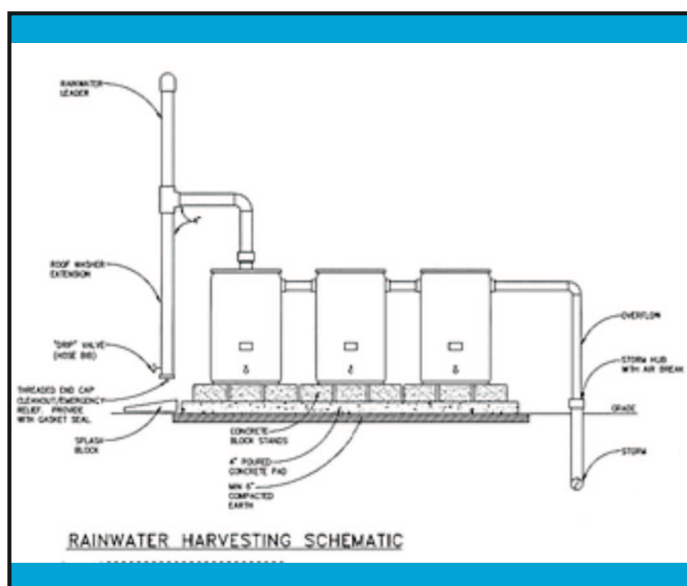

کمیته ویژه انجمن انجینیران سیول ایالات متحده آمریکا با ارایه مشخصی از پایداری و توسعه پایدار بیان داشته است، سیستم های پایدار منابع آب، سیستم های هستند که به نحوی طراحی و مدیریت می شوند که اهداف زمان حال و آینده جامعه را به طور کامل در نظر می گیرند و در جهت تحقق آن اهداف، عمل می کنند و در عین حال یکپارچگی و تمامیت اکولوژیکی، زیست محیطی و هیدرولوژیکی اهداف را نیز حفظ و تامین می نمایند. استفاده از مخازن تعدیل سیلاب و انواع روش های توسعه کم اثر، تاسیسات کوچک و پراکنده در سطح شهر برای کنترل و نفوذ دادن رواناب شهری به درون خاک، اساس و بنیان رویکرد نوین تلقی شده و جزو اقدامات اصلی برای کاهش تقاضا به منظور مدیریت آبهای سطحی شهری می باشد. در طرح کنونی از روش توسعه کم اثر (Low Impact development) برای کنترل و مدیریت شهری هرات به طور نمونه ناحیه هشتم استفاده اگر دیده است.

روش توسعه کم اثر یکی از روش های نوین مدیریت شهری برای حفظ و بازگرداندن شرایط هیدرولوژیکی طبیعی یک حوضه آبریز به شرایط اولیه قبل از توسعه یافتگی و بهبود محیط زیست آن حوضه است. این روش امروزه در طراحی شبکه های جمع آوری و هدایت آبهای سطحی به طور فزاینده ای برای کاهش عوارض هیدرولوژیکی و جانبی ساخت و ساز و توسعه در حوضه های شهری مورد استفاده قرار می گیرد. در این روش LID با استفاده از خصوصیات و مورفولوژی طبیعی و ایجاد ابنیه های پیشنهادی در سطح حوضه، اقداماتی در جهت کاهش حجم و دیسچارج اوج رواناب و همچنین افزایش نفوذ و تغذیه سفره های آب زیرزمینی صورت می گیرد.

انواع روش های LID شامل Rain Barrel و Bio Retention و همچنین استفاده از مخزن آب برای تعدیل پیک سیلاب و تغذیه آب های زیر زمینی درین طرح استفاده شده است.

با توجه به نقشه منطقه مورد مطالعه، تعداد بشکه های ذخیره متناسب با تعداد ساختمان های (پشت بامها) و در حدود ۱۲۰۰ بشکه تعیین شده و محل نصب آنها در فضای محدود ساختمان ها و بسته به شرایط هر ساختمان در نظر گرفته می شود. ساخت، نصب و راه اندازی آسان، قابلیت تعمیر و اتقاصل به تکنولوژی های جدید از مزایای این سیستم است. قیمت ارزان و جدا سازی رواناب ناشی از بام خانه از شبکه آب های سطحی از دیگر ویژگی های این روش است.

تکنولوژی استحصال آب باران شامل جمع آوری، انتقال و ذخیره باران برای استفاده های بعدی می باشد. آب جمع آوری شده می تواند از سطح بام های تمیز، سطح زمین و یا حوضه های سنگ فرش باشد. این آب عموماً در یک مخزن ذخیره گشته یا برای تغذیه آب های زیرزمینی هدایت می شود. این مخازن کوچک، آب حاصل از بارش باران را که هدر می رود و یا از طریق سیستم کانال شهری منحرف می شوند، جمع آوری و ذخیره می کنند. این سازه ها با عملکرد مشابه مخزن تعدیل سیلاب و به صورت غیر متمرکز می توانند در کاهش حجم دبی پیک و اوج هیدروگراف موثر بوده و سیلاب را به نحو موثری کنترل کنند. روندیابی (routing) مانده روندیابی مخزن تعدیل سیلاب می باشد. در مدل سازی مخزن همزمان با هر جریان ورودی، یک جریان خروجی هم وجود دارد که در این روش ابتدا آب باران، از سطوح پشت بام به وسیله ناودانی به سمت مخزن ذخیره هدایت می شود و در آنجا ذخیره شده و آب مازاد به صورت سرریز از مخزن خارج شده و به سطح شهر می رود. یعنی در مدل سازی بشکه ذخیره هیدروگراف ورودی برای کل حجم مخزن تهیه می شود و پس از پر شدن کامل بشکه، هیدروگراف خروجی با کاهش اوج سیلاب و ایجاد تاخیر در نقطه اوج سیلاب، بوجود می آید و در بشکه یک شیر تخلیه تعبیه شده تا در صورت عدم نیاز به آب بشکه، مخزن کاملاً تخلیه شود و برای بارش های بعدی قابل استفاده باشد. استفاده از این آب، می تواند در داخل ملک یا اطراف آن به صورت مصارف غیر شرب استفاده گردد. در مدل SWMM، با بهره گیری از بخش LID controls، گزینه مربوط به استفاده از بشکه ذخیره آب فعال و پارامترهای آن وارد خواهد گردید. درین طرح با توجه به شرایط اجتماعی و اقتصادی ناحیه هشتم شهر هرات از جمله روش های کم اثر روش بشکه ذخیره آب باران یا Rain Barrel پیشنهاد می گردد که اندازه بشکه ذخیره می توانند دارای قطر های ۱ الی ۱.۵ متر و ارتفاع ۲ متر در نظر گرفته شده است.

۱. روش مخازن تعدیل سیلاب و طراحی مدل آن در این طرح

در مدیریت کنترل سیلاب شهری، با توجه به بروز مشکلات ناشی از آبگرفتگی معابر ناشی از وقوع سیلاب، به منظور کاهش سیل خیزی حوضه، از مخازن تأخیری با هدف تعدیل سیلاب در حوضه نیز استفاده می شود و به عنوان یکی از راهکارهای موثر در جهت کاهش دیسچارج پیک (اوج) سیلاب شهری شناخته شده اند. این مخازن دارای ابعادی متفاوت و متناسب با ابعاد آبراهه و دیسچارج سیلاب با دوره بازگشت مشخص می باشند. این مخازن بسته به نوع کاربریشان و شرایط منطقه، در داخل مسطحات شبکه و یا در خارج از آن احداث می شوند. کلیه هیدروگراف های ورودی به مخزن (اعم از هم هیدروگراف سیلاب های بزرگ و یا کوچک) را تعدیل می کنند و حداکثر آبدهی لحظه ای هیدروگراف را کاهش می دهند. اصول عملکرد مخازن تأخیری طوری است که درست همزمان با ورود سیلاب به داخل مخزن، سطح آب در داخل آن افزایش می یابد و در نتیجه میزان جریان خروجی نیز بیشتر می گردد، پس از سپری شدن مدت زمان مشخصی از ورود سیلاب، میزان جریان ورودی به مخزن و جریان خروجی از آن با یکدیگر برابر می شود.

۱- اهداف طرح

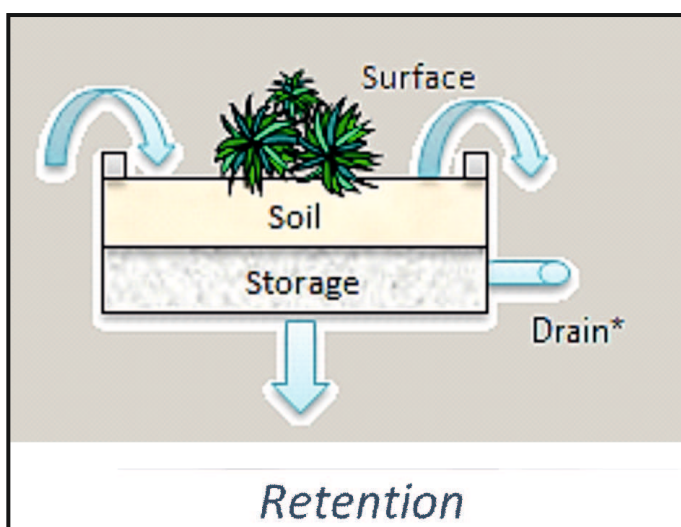
هدف از انجام طرح حاضر کاهش سیلاب شهری با استفاده از روش های LID و ساخت مخازن تعدیل سیلاب در نقاط پست و خروجی جهت کاهش هیدروگراف سیلاب و همچنین ذخیره آب جهت تغذیه آب های زیرزمینی می باشد که با اعمال این روش ها در منطقه مورد میتوان به صورت قابل توجه از خطرات و اضرار سیلاب در منطقه کاست.

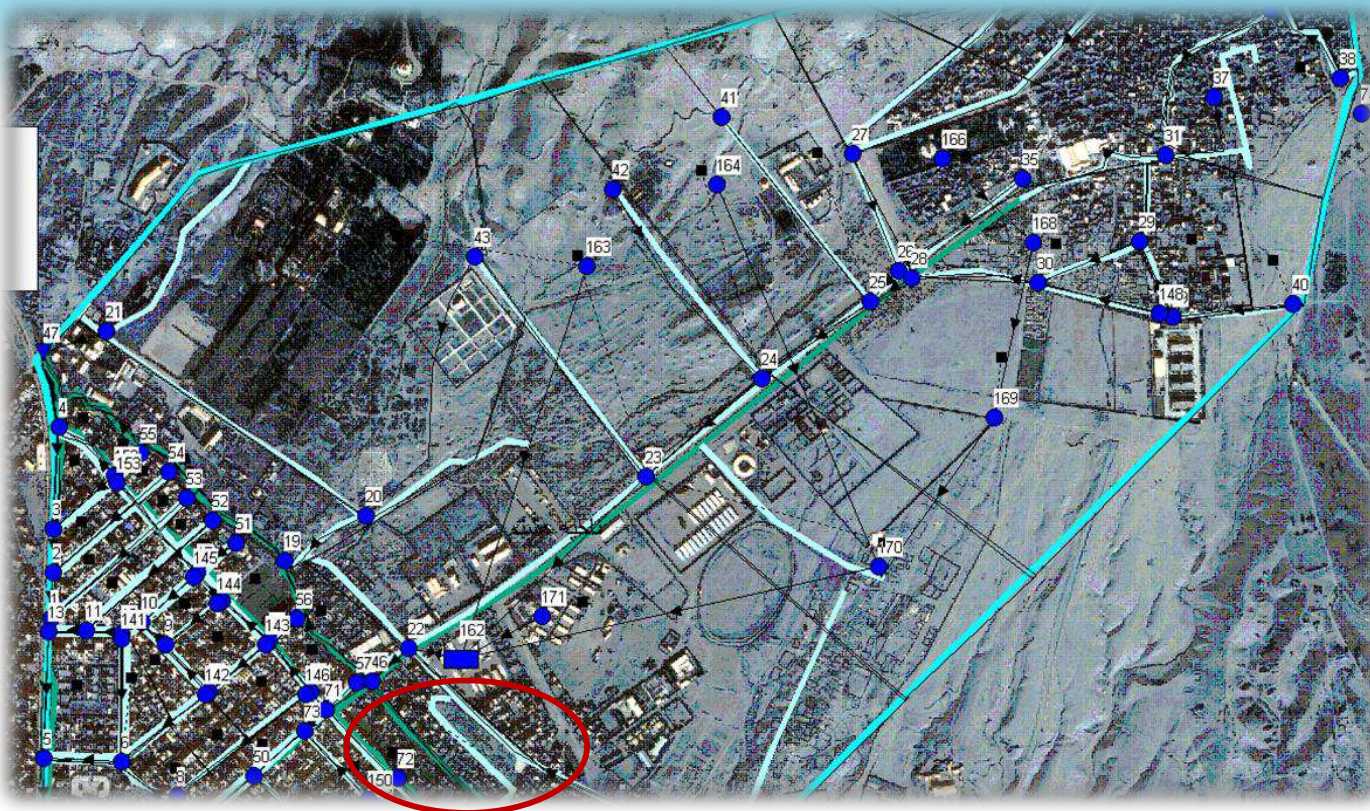
روش اجرایی طرح (راه حل ها، فعالیت ها یا برنامه های پیشنهادی)

در این طرح به منظور کنترل یا تسکین سیل و در نتیجه کاهش دیسچارج و افزایش زمان اوج سیل طرح، از دو مخزن تعدیل سیلاب در دو انتها مسیر ها استفاده گردیده است. محل احداث مخزن با توجه به شرایط منطقه مورد مطالعه و دسترسی به فضای کافی برای اجرای آن در قسمت های پائینی حوضه ها در نظر گرفته شده است، که در تصاویر محل حدودی احداث مخازن اولی و دومی نشان داده شده است.

از جمله مطرح ترین تکنیک روش های توسعه کم اثر، واحدهای زیست ماند بیولوژیکی می باشند که می توان در انواع مناطق توسعه یافته شهری، مانند فضاهای سبز، پارک ها، پارکینک ها روباز و یا هر منطقه دیگری که دارای محدودیت در فضا و مکان نمی باشد از استفاده کرد. درین طرح پیشنهادی با توجه به فضای محدود اجرای این واحدها در منطقه مورد مطالعه، این روش انتخاب گردید تا با بکارگیری آن بتوان امکان کاهش اوج سیلاب های شهری را بررسی کرد. زیست ماندها از طریق تبخیر، تعرق و نفوذ موجب کاهش حجم رواناب و بهبود کیفی آن می شوند. این واحدها با استفاده از نفوذ و تصفیه، رواناب موقتاً ذخیره کرده و بعد از بهبود کیفی، آن را به داخل خاک نفوذ می دهند. انواع زیست ماندها بسته به میزان سرعت نفوذ جریان در خاک و محدودیت های فیزیکی منطقه، ممکن است با زهکش زیرزمینی و یا بدون آن طراحی گردند. زیست ماندها بیشترین اثر را در حذف بسیاری از آلاینده های رواناب در نتیجه رسوب گذاری، تصفیه، جذب سطحی خاک، فرآیندهای میکروبیولوژی و جذب گیاهی دارند. آنها می توانند باعث بهبود منظره منطقه از طریق خاک ها و گیاهان موجود در مناطق شهری، شوند.

درین طرح، با توجه به منابع موجود و محدودیت های محیطی، عرض واحد سلول ماند بیولوژیکی ۱ متر و طول آن برابر به طول معبری که واحد فوق در مجاورت آن ساخته می شود، در نظر گرفته شد. همچنان لبه فوقانی ۲۰ سانتیمتر و فاقد drain یا زهکش می باشد.

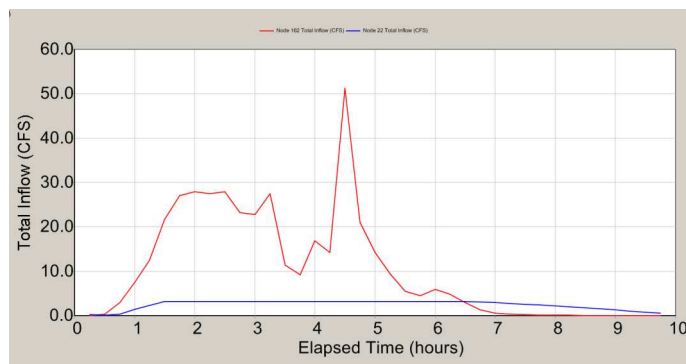
شکل 1- محل حدودی احداث مخزن واقع در ناحیه کازرگاه- ناحیه هشتم شهر هرات

شکل 2 محل حدودی احداث مخزن دوم واقع در استادیوم ورزشی- ناحیه هشتم -شهر هرات

۱- مزایا یا نتایج پیش بینی شده

با انجام طرح های فوق خطر خسارت از سیلاب های شهری که شامل اضرار جانی و مالی می باشد کاهش یافته و از این بابت به رفاه و آرامش دست خواهیم یافت. طوریکه در گراف زیرین ملاحظه می گردد هیدروگراف ورودی و خروجی در مخزن اول در منطقه کاز گاره و تعدیل سیلاب مشخص شده است. در مخزن اولی به مقدار ۶۸۶ متر مکعب و در

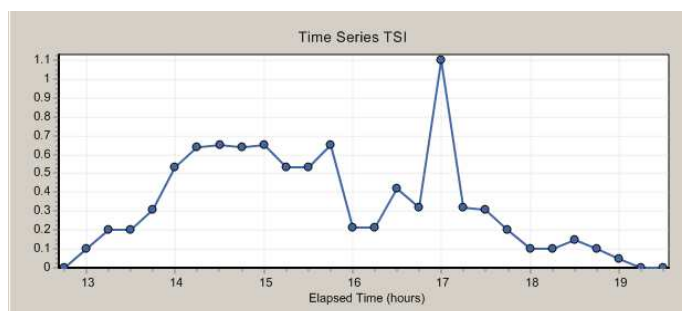
شکل-۴ هیدروگراف ورودی و خروجی در مخزن شماره ۱

مخزن دومی ۷۰۱ متر مکعب آب حاصل از بارندگی ۶ ساعته و سیلاب ذخیره و جذب آب های زیر زمینی می گردد و از طرف دیگر یک مقدار دبی با عدد ثابت از این مخازن خارج می شوند.

بودجه مورد نیاز

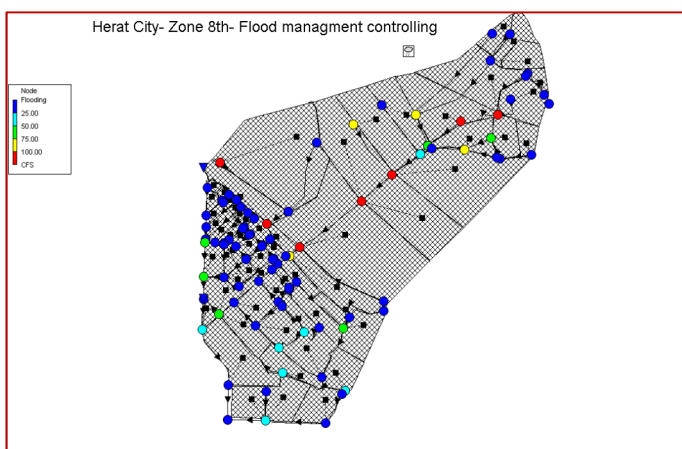
با توجه به اینکه در طرح اینجانب سه راه حل پیشنهاد گردید، بنابر محاسبه بودجه مورد نیاز ناحیه هشتم شهر هرات که از سیلاب شهری نظر به سایر نواحی بیشتر مورد خطر است مورد بررسی قرار گرفته است، ابتدا پارامترهای مورد نیاز در مدل SWMM EPA وارد گردیده و بعد از تحلیل، ارزیابی و اجرای مدل سه روش متذکره جهت کاهش سیلاب در مدل تعبیه گردید.

قبل از بررسی می بایست تمامی عوارض، سازه ها و پارامترهای منطقه در مدل وارد گردیده و سپس مورد بررسی قرار گیرند که درین طرح با استفاده از EPA-SWMM سیلاب شهری مورد مطالعه قرار گرفته شد، پارامترهای ورودی عبارتند از: شدت بارندگی با دور بازگشت ۱۰ سال، کاربری اراضی، کانال های زهکشی شهری، میل Slope اراضی، مساحی مناطق، در ابتدا ناحیه هشتم شهر هرات انتخاب گردیده و سپس به چندین subcatchment یا زیر حوضه تقسیم گردیده، متعاقباً سایر پارامترها در مدل وارد گردیده اند.

شکل ۲-۰ بارندگی ورودی در استیشن نزدیک هرات

بعد از کالیبرشن، صحت سنجی و تنظیم مدل، موفق به Run یا اجرای مدل شدیم که نقاط سیلابی درین ناحیه به صورت نقاط سرخ رنگ مطابق به شکل زیرین مشخص گردیده اند. سپس به اعمال سه روش متذکره جهت کنترل سیلاب پرداخته شده است.

شکل-۳ نمایش نقاط سیلابی (سرخ) در منطقه مورد مطالعه

شماره	نوع	ابعاد (متر)/طول	ظرفیت (مترمکعب)	بودجه مورد نیاز (افغانی)
1	مخزن شماره 1 در منطقه کازرگاه جهت تعدیل سیلاب و ذخیره و تغذیه آب های زیرزمینی همراه با توسعه و بهسازی کانال ها	4*15*15	900	1900000
2	مخزن شماره 2 در منطقه کازرگاه جهت تعدیل و ذخیره و تغذیه آب های زیرزمینی همراه با توسعه و بهسازی کانال ها	4*15*15	900	2150000
3	Bio-Retention به عرض 1 متر	5000		27500000
4	Rain Barrel قطر 1 متر و ارتفاع 25- همراه با ملحقات	1700 پایه	8007	210000
مجموعه				31760000

۱- پیشنهادات

جهت کنترل و مدیریت سیلاب میتوان به استفاده از روش های ذیل روی آورد،

رویکردهای مدرن در طرح های جمع آوری آبهای سطحی

- استفاده از فنون و مفاهیم مدرن نظیر سطوح اکولوژیک و پشت بامهای سبز
- سیستم زهکشی شهری جدید نظیر روکش های نفوذپذیر در معابر و خیابانها
- ذخیره و استفاده مجدد از رواناب حاصل از سیلاب شهری

روش های پیشگیری و کاهش خسارات (مدیریت ریسک سیل)

مطالعه و اجرای طرحهای سازهای مهار سیل، مطالعه و اجرای طرحهای غیرسازهای استفاده تلفیقی روش های سازه ای و غیر سازه ای (رویکرد مورد توجه در دوران حاضر)

همزیستی مسالمت آمیز با سیلاب (رویکرد مدرن آینده)، مدیریت جامع حوضه آبریز و حفاظت آب و خاک تهیه و تدوین نظامنامه مدیریت سیل و برنامه اقدام اضطراری (EAP) در مواقع بحران اطلاع رسانی عمومی و آموزش همگانی از جمله بارزترین چالش ها و خلاهای موجود در مدیریت سیلاب های شهری در کشور را می توان موارد زیر را بیان نمود؛

- ۱ - فقدان برنامه جامع سیلاب در کشور
- ۲ - نبود هماهنگی کافی بین ارگان های زیربط و شاروالی ها در خصوص توجه به کانال شهری و مسیل ها
- ۳ - فقدان برنامه جامع برای جمع آوری آب های سطحی در اکثر شهرهای کشور
- ۴ - و مهم تر از همه عدم توجه به رویکردهای نوین در مدیریت سیلاب

بحران کووید-۱۹، فرصتی برای تجدید نظر در باره ی خطرات حوادث

طوری که اکنون به وضوح میبینیم، کووید-۱۹ موضوعی فراتر از وضعیت اضطراری صحتی در جمعی است. خطرات سیستماتیک مانند کووید-۱۹ با آسیب پذیری های ذاتی ای که در پیچیده گی های اجتماعی، زیست محیطی و اقتصادی جهان به هم پیوسته ی امروزی قرار دارد، بحث می کند.

به گونه ی مثال، کووید-۱۹ بیانگر آن است که شرایط اقلیمی، مسافرت و تجارت، تراکم شهری، دسترسی نداشتن به آب صحتی و بهداشت و سایر واقعیت های زنده گی در شرایط فقر و منازعه و ترکیب آن با ظرفیت های ناکافی انفرادی و نهادی مدیریت خطرات؛ شرایط شیوع بیماری واگیر و همه گیر را به وجود آورده و در نهایت به یک فاجعه ی جهانی اقتصادی و اجتماعی بدل میشود.

مهمتر از همه، فشار بحران کووید-۱۹، توانایی هایی ما را در همکاری، یادگیری و سازگاری در برابر ابهامات عمیق و افزایش خطرات آزمایش میکند.

با در نظر داشتن رنج و اختلالی که این پدیده به وجود آورده است، فرصتی برای دولت ها و جوامع نیز میسر شده تا در رابطه به زیربنای جهان مدرن بازنگری کنند. از جنبه های اساسی دولت گرفته تا سرمایه گذاری و مصرف، تارتباط ما با طبیعت و توجه به تجدید نظر در طرح پالیسی های کاهش خطر.

در نهایت، انتخاب هایی که اکنون با توجه به خطر و مقاوم سازی در حفظ سلامت انسان در برابر بیماری همه گیر کووید-۱۹ صورت گرفته است، پیشرفت را به سوی برنامه ی اهداف انکشاف پایدار ۲۰۳۰، و فراتر از آن تعیین خواهد کرد.

نویسنده: مَمی میزوتوری، نماینده ویژه ی سر منشی ملل متحد برای کاهش خطرات حوادث طبیعی و رییس دفتر سازمان ملل برای کاهش خطرپذیری حوادث و داکتر هیدی هاگمن، رییس عمومی انجمن علمی بین المللی.

برگردان: محمد عمر محمدی،

رئیس روابط بین الملل وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث

و محمد اجمل کریمی (همکار)

شیوع ویروس جدید کرونا یا کووید-۱۹، با ایجاد نگرانی های بین المللی، سرانجام وضعیت اضطراری صحتی را شکل داد. در پایان جنوری ۲۰۲۰ بود که سازمان صحتی جهان، وضعیت اضطراری صحتی را اعلان کرد. از آن زمان بدینسو همه آسیب ها را در محراق توجه توسعه ی بشری قرار داده است.

اگر جهان در قسمت پیشگیری سیستماتیک خطرات حوادث به شمول صحت، آماده نشود، سرنوشت اهداف توسعه ی پایدار دچار وضعیت نامطلوبی خواهد بود.

حادثه کووید-۱۹ یکی از نشانه های ظهور خطراتی است که جامعه ی علمی جهانی آن را سالها قبل شناخته است: در یک جهان کاملاً وابسته به هم، با توجه به شیوه های زنده گی و گزینه ها یا انتخاب های ما وضعیت آن، نشان دهنده این است که خطرات باهم گره خورده اند و در سراسر محلات، جوامع و اقتصادها با شیوه های بسیار مغلق توسعه یافته اند که در نتیجه باعث بروز خطرات سیستماتیک و مسلسل می گردند.

گزارش ارزیابی جهانی ۲۰۱۹ سازمان ملل در مورد کاهش خطرات حوادث طبیعی (GAR۲۰۱۹) که به همکاری صدها دانشمند برجسته و سازمان های بین المللی از جمله سازمان صحتی جهان تهیه شده، مشخصاً درباره خطرات بیولوژیکی به ویژه خطر ابتلا به بیماری های واگیر و همه گیر هشدار داده است.

چارچوب جهانی سندی برای کاهش خطرات حوادث طبیعی (SFDRR) که در ۱۸ مارچ ۲۰۱۵ توسط کشورهای عضو سازمان ملل به تصویب رسید، برای نخستین بار خطرات بیولوژیکی را در یک طرح جهانی توافق شده مبنی بر کاهش خسارات ناشی از حوادث شامل ساخته است.

دفتر سازمان ملل متحد برای کاهش خطرپذیری حوادث و شورای علمی بین‌المللی معتقدند که این یک فرصت است و ما نمیتوانیم از پس آن برآییم. ما باید از روش محافظت واکنشی به یک روش پیشگیری فعال قدم برداریم.

هر گونه پلان توسعه‌های یا ابتکار برای پاسخ‌دهی به خسارات اجتماعی-اقتصادی ناشی از کووید-۱۹، یا جلوگیری از بروز مجدد آن، نسبت به عواملی که باعث شده است کووید-۱۹ به یک حادثه جهانی بدل شود را باید با دقت انجام دهیم.

بنابر این، ما از پالیسی‌سازان میخواهیم تا سرمایه‌گذاری‌ها را در خصوص توسعه‌ی پالیسی‌ها و ادغام آن در تمام سطوح مربوط به مدیریت حوادث طبیعی، تغییر اقلیم و توسعه پایدار افزایش دهند.

هر گونه پلان توسعه‌های یا ابتکار برای پاسخ‌دهی به خسارات اجتماعی-اقتصادی ناشی از کووید-۱۹، یا جلوگیری از بروز مجدد آن، نسبت به عواملی که باعث شده است کووید-۱۹ به یک حادثه جهانی بدل شود را باید با دقت انجام دهیم.

بنابر این، ما از پالیسی‌سازان میخواهیم تا سرمایه‌گذاری‌ها را در خصوص توسعه‌ی پالیسی‌ها و ادغام آن در تمام سطوح مربوط به مدیریت حوادث طبیعی، تغییر اقلیم و توسعه پایدار افزایش دهند.

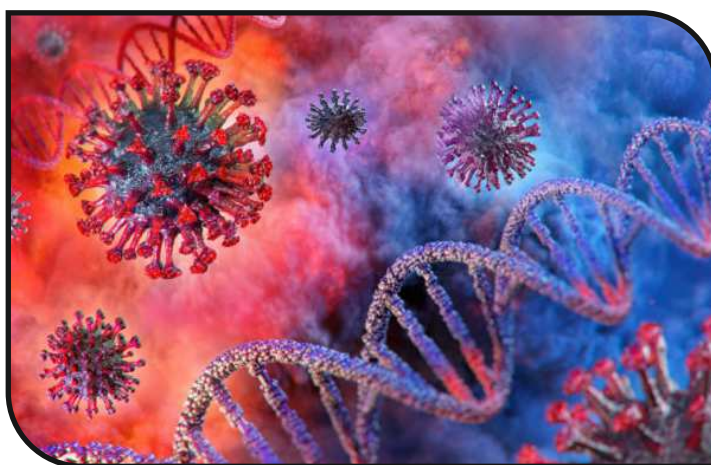
هنگامی که دولت‌ها و سایر مراجع تصمیم‌گیرنده برای حفظ جان انسان‌ها و نجات اقتصاد جهان اقدام مینمایند، در این حال پالیسی‌سازان باید به طور مشترک با دانشمندان یکجا شوند تا اطمینان حاصل گردد که در تصمیم سرمایه‌گذاری و تخصیص وجوه اضطراری، از یک دید جامع از نقطه نظر خطرات به آن دیده شده است.

در عین حال، دولت‌ها، قانونگذاران و تنظیم‌کننده‌گان مکلف‌اند تا با هم به صورت مشترک کار کنند و هزینه‌های کاهش خطر حوادث را در بودجه‌های ملی و محلی به طور کلی افزایش دهند. این امر نیاز به یک شیوه جامع ارزیابی خطرات در تصمیم سرمایه‌گذاری عامه و خصوصی، و حفظ تحرک به وجود آمده توسط ابتکارات از قبیل گروه کاری برای اعلامیه‌های مالی مربوط به اقلیم سبز، سایر مباحثات مالی پایدار و خطرات اقلیم مرتبط، دارد.

از جامعه علمی نیز میخواهیم تا به طور مشترک در تمام رشته‌ها با هم کار کنند و فهم مردم را در رابطه با هم وابسته میان سیستم‌ها و اجزای آن (سیستم) از قبیل علایم پیش زمینه ساز، حلقه پاسخ‌دهی و حساسیت‌هایی که منتج به تغییر میشود، افزایش دهد.

یکی از مثال‌های آن ممکن تهدید شکسته‌گی چند بعدی کندوی غذایی و نیازمندی برای توسعه و ایجاد شیوه‌های زراعتی در شرایط شیوع کووید-۱۹ و حالت اضطراری اقلیمی باشد، در حالی که شرایط محلی مشمول آسیب‌پذیری نیز باید در نظر گرفته شود.

تمامی این موارد برای بلند بردن درک و فهم ما از بروز خطر، چگونه‌گی انتشار آن در سیستم‌های به هم پیوسته و این که چگونه در صورت بروز خطر میشود از تأثیرات و پیامدهای غیرمنتظره‌ی آن جلوگیری کرد، بسیار مهم است. در حالی که ابهامات همیشه وجود خواهد داشت، بعضی موارد وجود دارد که میدانیم و موارد زیادی را میتوان کشف کرد.

حوادث طبیعی و ضرورت همگرایی بین المللی

مهدی افضلی
دستیار مطبوعاتی مقام

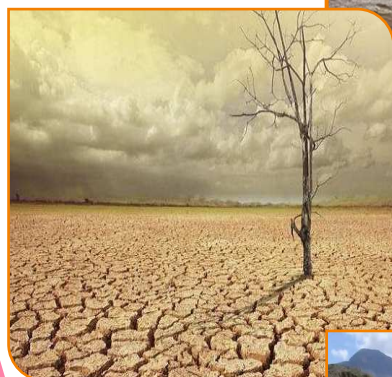
با سرازیر شدن سیلاب ها رهبری دولت و وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث تلاش کردند تا به مشکلات ناشی از این فاجعه ملی رسیدگی عاجل نمایند، جدی بودن خسارات طبیعی در ولایت پروان پای ارشدترین مقام وزارت حوادث را در دقایق نخست این فاجعه به ولایت پروان کشاند و مرکزیت سوق اداره رسیدگی به متضررین در این ولایت ایجاد گردید و تلاش های شبانه روزی حکومت افغانستان و رهبری وزارت منجر به رسیدگی عاجل به نیازمندان شد.

ولی واقعیت این است که تغییرات اقلیمی در بستر جهانی و عدم توجه دولت ها در استفاده از گاز گل خان های برای توسعه اقتصادی باعث تحول جدی در بستر طبیعت گردیده است، امروز بسیاری از کشورهای جهان قربانی خطرات احتمالی ناشی از حوادث طبیعی هستند و این امر در کشورهای توسعه نیافته مثل افغانستان را بیشتر با تهدیدات و خطرات جدیتر مواجه است. رسیدگی دولت های جهان سومی مثل افغانستان که با هزاران مشکل روبرو است پدیده های مثل حوادث میتواند یکی از چالش های باشد که منجر به بحران مشروعیت نظام سیاسی گردد؛ زیرا ظرفیت و توانایی دولت های ضعیف که با مشکلات متعدد سیاسی و امنیتی مواجه است در امر مهار و مدیریت این بحران ها ناچیز است و نیازمند همکاری بین المللی است. جهان امروز تبدیل دهکده شده است وابستگی متقابل در تمامی بخش های زندگی بشر قابل مشاهده است، انسان امروز با تهدیدات بلند مواجه است و این امر منجر به همگرایی بین المللی شده است و دولت ها را وادار نموده است تا برای مقابله با تهدیدات مشترک میکانیزم های مشترک را بکار گیرند. تروریسم، تخریب طبیعت که منجر به سیلاب های مدهش، خشکسالی، امراض واگیردار، بلند رفتن سطح آب و به خطر افتادن موجودیت بسیاری از کشورها، آتش سوزی های گسترده زلزله های ویرانگر در سطح وسیعی از جهان و قحطی را میتوان از عوامل اساسی برای هماهنگی جهانی و مقابله با این تهدیدات برشمرد که نیازمند دیپلماسی بین المللی برای گفتمان کمک و همکاری در بخش های مختلف اقتصادی و زیربنای است.

طوفان در دل طبیعت زاده تغییراتی است که از دل توسعه اقتصادی کشورهای توسعه یافته دنیا برآمده است و همه دولت ها برای رسیدن به توسعه و رفاه نیازمند استفاده از منابع طبیعی است، بهره برداری از منابع طبیعی منجر به از بین رفتن مقاومت طبیعت و شکل گیری بحران های طبیعی میشود. فجایع از نوع طبیعت بر زندگی میلیون ها نفر در سراسر جهان تأثیر گذاشته و هزینه های اقتصادی و اجتماعی و قربانی های فروان انسانی میگیرد. در سال های اخیر با افزایش رقابت های بین المللی برای توسعه اقتصادی و رسیدن به توانایی اقتصادی طبیعت و منابع طبیعی را با تهدید جدی و در معرض نابودی قرار داده است. زندگی میلیون ها نفر در سراسر جهان تحت تأثیر بحران های طبیعی است که هزینه های هنگفت انسانی و اجتماعی و اقتصادی را به وجود میآورد و مسیر توسعه را با چالش جدی مواجه ساخته است. بر اساس محاسبات جدید یک چهارم جمعیت جهان در معرض خطرهای ناشی از بحران های طبیعی زندگی میکند خسارات ناشی از حوادث در کشورهای در حال توسعه از حدود ۴۰ میلیارد دالر در اواسط ده ۱۹۶۰ به ۱۲۰ میلیارد در اواخر ۱۹۹۰ برآورد شده است؛ و بر اساس تحقیق صورت گرفته شده در سال های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰ نزدیک به هشت شهر بزرگ در کشورهای در حال توسعه به تهدیدات بلند ناشی از حوادث طبیعی مواجه است. در این میان افغانستان نیز در کنار جنگ و عوامل انسانی، یکی از آسیب پذیرترین کشورهای جهان در برابر حوادث ناشی از خطرات طبیعت است. جغرافیای هوکستانی، خشکسالی های دوامدار و از بین رفتن زراعت ناشی از بلاهای طبیعی، سیل های ویرانگر و مدهش، زلزله های طبیعی و رانش زمین از آسیب های جدی طبیعی است که همواره مردم و دولت افغانستان را در دشواری های ناگوار قرار داده است. در تازه ترین مورد آن از ۱۵ ولایت افغانستان این آسیب ها قربانی گرفته است و صدها نفر کشته و زخمی، هزاران جریب زمین حاصل خیز از بین رفته است و صدها خانه در سراسر افغانستان ناشی از این سیلاب ها به کلی و یا قسمی تخریب شده است و این نشان دهنده تغییرات اقلیمی و هشدار جدی برای دولت و مردم افغانستان است.

افغانستان نیز از این تغییرات اقلیمی بین‌المللی مصون نمانده است و در برابر حوادث ناشی از تغییرات اقلیمی آسیب‌پذیر است و این مهم می‌طلبد تا دولت و دستگاه دیپلماسی افغانستان عمق فاجعه‌های احتمالی در کشور ناشی از وقوع حوادث طبیعی را با کشورهای حامی دولت و مردم افغانستان و نهادهای بین‌المللی در میان گذاشته و برای مقابله با این خطرات احتمالی راهکارهای مطلوب برای کاهش خطر را در پیش گیرند.

جنگ و ناامنی در کشور دولت افغانستان را با کمبود امکانات در شرایط اضطرار مواجه ساخته است و فرصت را برای کمک عاجل و به موقع از حکومت افغانستان گرفته است و از سوی دیگر فرصت مساعد برای غاصبین زمین شده است تا بدون در نظر داشت قانون شهرک‌ها ساخته شود و نبود پلان درست و همه‌جانبه باعث گردیده است تا بسیاری از شهرک‌ها و مناطق مسکونی در برابر حوادث ناشی از سیلاب‌ها و زلزله آسیب‌پذیر بوده و هر حادثه طبیعی از مردم افغانستان قربانی‌های جانی و مالی گرفته است. لازم است تا دولت افغانستان برای کاهش خطر ناشی از حوادث طبیعی استراتژی بلندمدت برای همگرایی ملی و دیپلماسی تهدید ناشی از خطرات طبیعت را به عنوان یک اصل اساسی تدوین نماید. در بعد داخلی حکومت افغانستان باید قوانین جدی برای کنترل بر مناطق آسیب‌پذیر را تدوین و مکانیزه شفاف برای مسلط شدن بر این بحران احتمالی آماده بوده و مردم را از فاجعه احتمالی باخبر سازند. کنترل دولت و ساخت ساز قانون‌مند می‌تواند یکی از مفیدترین ابزارها برای مقابله با تهدیدات احتمالی باشند. از سوی دیگر کمبود امکانات ملی نیازمند همکاری بین‌المللی است و دولت افغانستان با نهادها و دولت‌های که در این زمینه تجربه کافی و امکانات لازم را دارند می‌تواند در قالب دیپلماسی همگرایی برای مقابله با کاهش خطر پرداخته و جهان را از این تهدید جدی علیه امنیت ملی کشور باخبر ساخته و برای مقابله با آن از امکانات بین‌المللی و ظرفیت‌های جهانی بهره‌گیرد.

بی مهری با زمین یا طبیعت:

فرید احمد نیکپور

رئیس مبارزه با حوادث ولایت بدخشان و متخصص محیط زیست

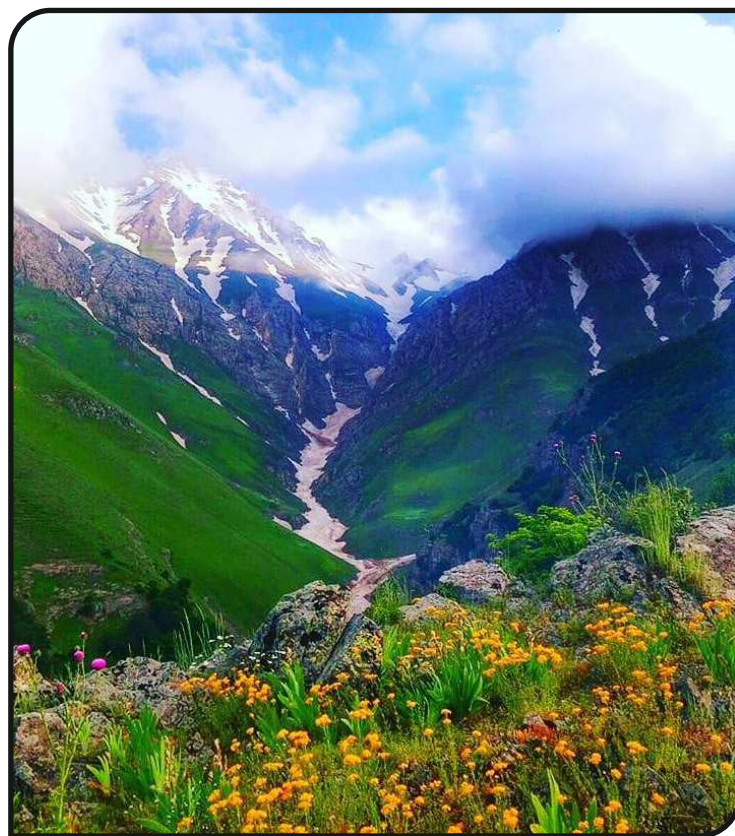
زمین بستر و پرورشگاه تمام موجودات زنده در حال بی مهری قرار دارد تمام زنده جان ها قاعده برای ارجگذاری به لانه شان دارد بجز آدم که وحشیانه تیشه بر ریشه خویش در حال کوبیدن است میلیون ها سال گیتی با تمام دشواری ها توانسته به ساکنین اش زمینه حیات و معیشت مهیا کند ولی آدم ها از روزی که پا عرصه زندگی درین کره خاکی گذاشت برای گسترش قلمرو و آسایش شان بی رحمانه و بیخردانه در ویرانی زمین به نفع خویش در تکاپو است بیخبر از آنکه آنچه میکارد خواهد دروید، ثروت های کره خاکی (آب، خاک و هوا) را آلوده ساخته و بر نباتات و حیوانات ارزشی قائل نشده وحشیانه بر آنها یورش برده و نابودی آنها را در درازنای زمان رقم خواهند زد اگر این روند بوسیله آدم دنبال گردد قطعاً قبر خویش را گنبدی حفر خواهند نمود، آدم ها نیاز به انسان شدن دارند تا بدانند آنچه کردار شنیع را بر مادر خویش یعنی کره خاکی روا میدارند ریشه خویش را خواهند خشکانید .

یگانه راه بقا انسان در حفاظت از بستر، پرورشگاه اش آسیب نرسانیدن به مجموعه موجودات آن در کره خاکی یعنی محیط زیست است.

ما براحتی تنفس میکنیم، مینوشسیم و گردش در پهنای زمین داریم این همه ارزشها در اثر میلیون ها سال تعاملات بیولوژیکی، بیولوژیکی و کیمیاوی فراهم شده که سالها زمان کاری لازم است از سنگی یک گرام خاک را بدست آوریم، اگر نسل پیش از ما خرد کلی برین ارزشها ندارد ما درین عصر تکنالوژی نباید بی مهری به این ثروت های طبیعی نمائیم، این خانه منوط به آدم ها از طلب نبوده بلکه زنده بودن ما بواسطه به حضور دیگر موجودات است.

بیماری کرونا (ویروس کرونا) نوع از خشم طبیعت بر آدم های کره خاکيست، طبیعت (ماد تمام موجودات زنده) به هر نوع که شده انتقام خویش از موجودات که بر آن بی مهری و جفا میکنند خواهند گرفت.

به امید گیتی بدور از آلودگی و کنش های بد و آرزوی یک جو شاعرانه، طبیعی و محیط زیست سالم به کره خاکی و سرزمینم.

سیر تکامل وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث

انجنیر اسد الله سروری

رئیس مبارزه با حوادث ولایت دایکندی

یکی از موضوعات که در سطح منطقه و جهان با آن دست به گریبان هستیم، حوادث طبیعی می باشد، که مدیریت حوادث در افغانستان از ۱۶ فیبروری ۱۹۷۳ میلادی مصادف با ۲۷ دلو ۱۳۵۱ هجری شمسی به اساس فرمان نمبر ۵۶ دولت وقت آغاز گردید که تحت نام ریاست آمادگی در برابر حوادث (DDP)، که امروز به نام اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث افغانستان (ANDMA) یاد می شود، شکل گرفته است. مسئولین ارشد این اداره در دوره کاری شان تلاش های زیادی نمودند تا فعالیت های این اداره را مطابق با چارچوب های بین المللی از جمله (هیوگو از سال ۲۰۰۵ الی ۲۰۱۵)، (سندای از سال ۲۰۱۵ الی ۲۰۳۰) و همچنان (اهداف انکشاف پایدار از سال ۲۰۱۵ الی ۲۰۳۰) اهداف، مقاصد و شاخص ها را تکمیل نماید تا حکومت داری در مدیریت و کاهش حوادث طبیعی بهبود بخشیده و مطابق با معیارات منطقوی، آسیایی و جهانی برسد.

مدیریت حوادث در سطح جهان بخاطر موضوعات اقلیمی، تکنولوژیکی، بشری، زیولوژیکی، جیوتکتونیک و محیط زیستی بسیار حایز اهمیت بوده و این بخاطری است که همه ساله تلفات و خسارات زیادی از قبیل (اقتصادی، محیط زیستی، سیاسی و تلفات انسانی) را متحمل شده و یک پدیده حاد گردیده است که اقدامات آن باید به صورت محلی، ملی، منطقوی و جهانی صورت بگیرد که در جمهوری اسلامی افغانستان هم این ساختار و تشکیلات مطابق با معیارات جهانی همگام بوده است و در بخش توسعه ادارات در سطح ولایتی، سیستم ملی معلوماتی مدیریت حوادث (NDMIS)، تصحیح طرز العمل حالت اضطرار، تفاهم نامه های چند جانبه با وزارت و ریاست های مستقل، کمک رسانی عاجل، جذب کمک های ملی و بین المللی، پاسخگو به ده ها هزار فامیل متضرر حوادث طبیعی و بی جاشدگان، ارسال کارمندان اداره مربوطه به ورکشاپ های ملی و بین المللی، پیشرفت در تطبیق چارچوب سندایی، تعهد به تفاهم نامه های چند جانبه با کشور های منطقه، تطبیق صدها پروژه های وقایه و کاهش در سطح کشور، رسیدگی به صدها شرایط اضطراری در سطح کشور، ایجاد استراتیژی کاهش خطرات حوادث، تقویت کمیته های حالت اضطرار ولایتی، رسیدگی به ده ها هزار فامیل های بی جاشده جنگی و طبیعی در سطح کشور، تقویت دانش و مهارت های کارمندان در امداد رسانی، دست آورد های مهم ماین روبی در سطح افغانستان و حدود ۱۹ میلیون ماین و مهمات باقی مانده در سطح کشور از بین برده شده است و دیگر موارد کلیدی از جمله فعالیت های مهم و رشد تکاملی این اداره بوده است که فعلاً به نام وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث جمهوری اسلامی افغانستان مسما شده و هیئت اداری این اداره در تلاش ارتقای بیشتر برای سیستم های نوین مدیریت حوادث بوده است و توانسته جلب توجه ملی و بین المللی را از فعالیت های درخشان خویش الی سال ۱۳۹۸ هـ ش داشته باشد.

چارچوب سندایی و شرایط تطبیق آن در افغانستان

انجنیر اسدالله سروری

رئیس مبارزه با حوادث ولایت دایکندی

چارچوب سندای برای کاهش خطر پذیری حوادث (۲۰۱۵-۲۰۳۰)، در سومین کنفرانس جهانی سازمان ملل متحد در شهر سندای کشور جاپان، در ۱۸ مارچ سال ۲۰۱۵ به تصویب رسید. این چارچوب که بررسی های آن از ماه مارچ سال ۲۰۱۲ آغاز گردیده بود، حاصل مشورت با دست اندرکاران ذینفع این حوزه و مذاکرات بین الدولی (از جنوری ۲۰۱۴ تا مارچ ۲۰۱۵) می باشد. این فرآیند بناء به درخواست مجمع عمومی سازمان ملل متحد مورد پشتیبانی دفتر امور کاهش خطرپذیری حوادث آن سازمان (UNISDR) قرار گرفت. چارچوب سندای ابزاری است که جانشین چارچوب کاری هیوگو (۲۰۰۵-۲۰۱۵) (تحت عنوان برگشت پذیر ساختن ملت ها و جوامع در برابر حوادث ویا بحران) گردید. چارچوب کاری هیوگو (HFA) برای انگیزه بخشی بیشتر به فعالیت در سطح جهانی در پی چارچوب کاری بین المللی کاهش حوادث طبیعی در سال ۱۹۸۹، راهبرد یوکوهاما (برای جهانی امن تر، دستورالعمل های پیشگیری از حوادث طبیعی، آمادگی و کاهش اثرات و برنامه اقدام آن) مصوب سال ۱۹۹۴ و راهبرد بین المللی کاهش حوادث (UNISDR) سال ۱۹۹۹، شکل گرفت. در دوسال پس از آنکه چارچوب سندای برای کاهش خطرات حوادث (۲۰۱۵-۲۰۳۰) توسط کشور های عضو توافق شد، پیشرفت زیادی در کاهش خطر حوادث صورت گرفته است کشور های زیادی استراتیژی های ملی خود را با چارچوب سندایی هماهنگ کرده اند و سیستم های هشدار دهنده زود هنگام را تقویت نموده اند. قوانین مدیریت خطر اتخاذ شده و آگاهی دهی عمومی را بیشتر نموده است. تطبیق چارچوب سندای و توافق نامه های تغییر اقلیم بسیار مهم است.

چارچوب سندای موارد ذیل را نیز مطرح می نماید؛ ضرورت درک بهتر خطرپذیری حوادث در همه ابعاد آن شامل در معرض قرار گیری (مواجهه)، آسیب پذیری و مسئولیت پذیری مدیریت خطرپذیری حوادث؛ آماده گی برای «ساخت بهتر از گذشته»؛ به رسمیت شناختن ذینفعان و نقش آنها؛ بسیج سرمایه گذاری حساس به خطر برای جلوگیری از ایجاد خطر جدید، برگشت پذیری زیرساخت های صحت؛ میراث فرهنگی و سایر امکان؛ تقویت همکاری های بین المللی و مشارکت جهانی؛ برنامه ها و سیاستگذاری های آگاه از خطرپذیری توسط اهداء کنندگان کمک (دو نرها) و سایر برنامه ها از جمله حمایت مالی و قرضه از سوی موسسات ملی و بین المللی، همچنین مجمع جهانی و مجامع منطقه ای کاهش خطرپذیری حوادث به عنوان ساز و کاری برای انسجام میان برنامه ها، بازنگری، موظف به UNISDR های دوره ای، تحت حمایت بخش های حاکمیت سازمان ملل متحد، صراحتاً به رسمیت شناخته می شوند. حمایت از اجراء پیگیری و بازنگری چهارچوب سندای می باشد، افغانستان با آنکه در چارچوب هیوگو موفق نبوده است، و با آنکه چالش های حکومتی و منطقوی را دارا است. بازهم عزم جدی دارد تا بتواند اولویت های چارچوب سندای که از ۲۰۱۵ الی ۲۰۳۰ می باشد تطبیق نماید، چهار اولویت چارچوب سندای قرار ذیل است: (اولویت اول- درک خطرپذیری حوادث، اولویت دوم- تقویت حاکمیت خطرپذیری حوادث به منظور مدیریت خطرپذیری حوادث، اولویت سوم- سرمایه گذاری در زمینه کاهش خطرپذیری حوادث، اولویت چهارم- افزایش آمادگی در برابر حوادث برای پاسخ مؤثر و «ساخت بهتر از گذشته» در بازیابی، بازتوانی و بازسازی) ست داشته آن عبارت اند از: می باشد که این اهداف باید تا سال

- هماهنگی بین نهاد های دولتی در راستای مدیریت کاهش خطر حوادث.
- تقویت سرمایه گذاری برای مدیریت حوادث.
- تصحیح و آگاهی دهی دیگران از قانون حوادث.
- ترجمه چارچوب سندای به زبان ملی.
- ساختن رهنمود تطبیق چارچوب سندای.
- تصحیح کود ساختمانی.
- آگاهی دهی مردم و ارگان ها از مدیریت خطرات حوادث.
- ساختن استراتیژی کاهش خطرات حوادث در سطح افغانستان.
- نهادینه ساختن قانون حوادث.
- تقویت کمیسیون ملی.
- تقویت ساختار اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث.
- اقدامات روی دست داشته ساختاری و غیر ساختاری.
- تقویت پلان و استراتیژیک برای اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث.
- اتصال مدیریت کاهش خطر حوادث با اهداف انکشاف پایدار.
- رهنمود تطبیقی چارچوب سندای برای افغانستان.

نگاه اجمالی به حوادث در افغانستان

زندگی بشر از بدو پیدایش تا کنون دستخوش اثرات زیانبار حوادث و سوانح طبیعی بوده است. گستردگی اثرات حوادث طبیعی جان، مال، مسکن و مواصلاتی انسان ها را به صورت کلی و قسمی نابود و متضرر نموده و به مقیاس بزرگتر سبب تغییر در شکل گیری و بود و نبود تمدن ها گردیده است. خطرات و اثرات جانی و مالی حوادث طبیعی مانند، زلزله، سیلاب، برف کوچ، سونامی و طوفان به مانند خطرات جنگ های خونین و ویرانگر در تاریخ بشر ماندگار شده است.

کشور ما افغانستان نیز از وقوع حوادث طبیعی مستثنی نبوده، این در حالیست که تنوع اقلیمی و خصوصیات منحصر بفرد توپوگرافی این سرزمین سبب گردیده که پوتانشیل بالایی در وقوع حوادث طبیعی داشته باشد و همه ساله حوادث طبیعی چون برف کوچ، سیلاب، لغزش زمین و زلزله، تلفات و خسارات قابل توجهی از خود به جا میگذارد.

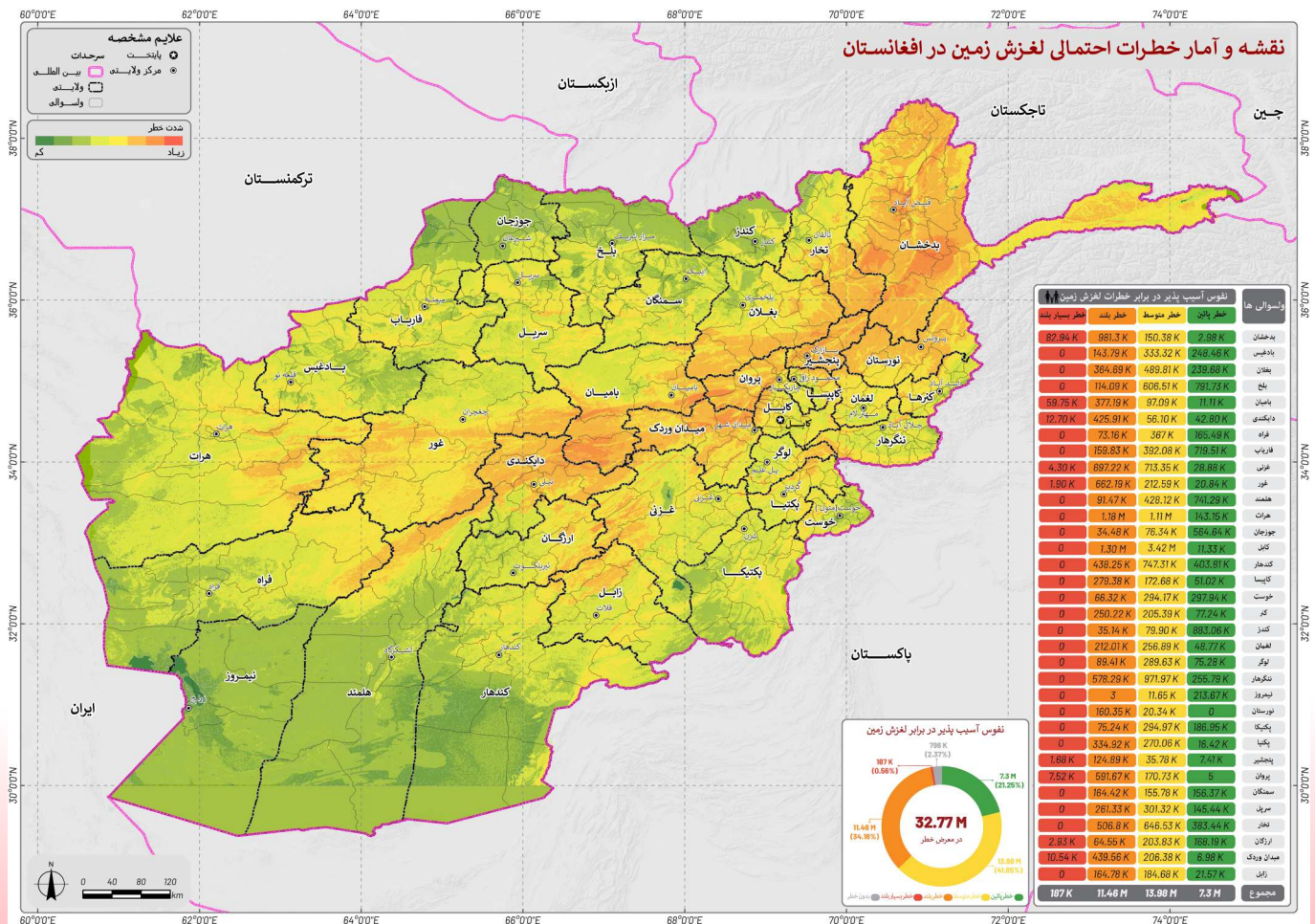
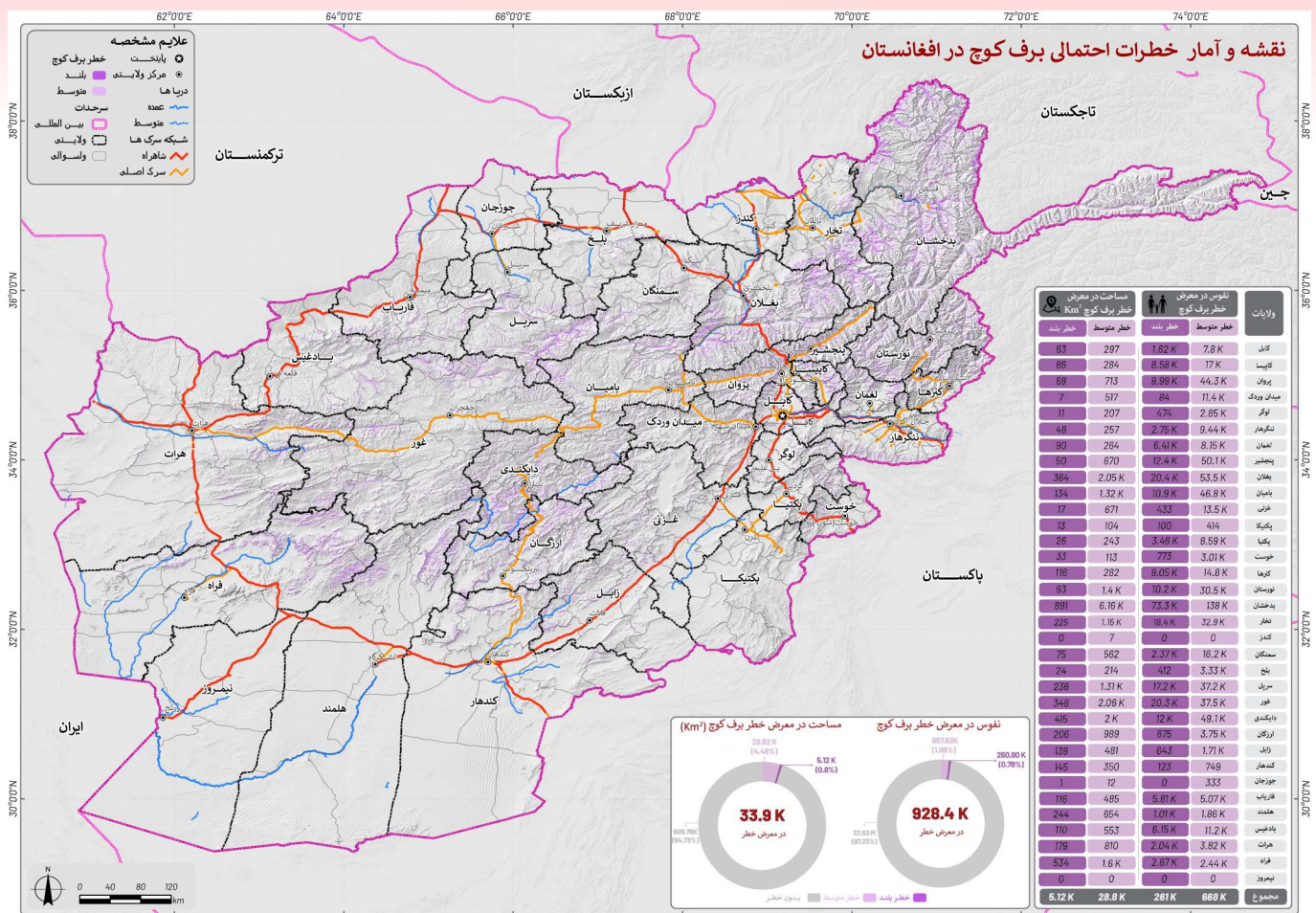
امروزه افغانستان در کنار جنگ و نابسامانی های موجود به صورت بسیار جدی با تهدید حوادث طبیعی مواجه بوده و نظر به افزایش نفوس، نبود زیر ساختهای استاندارد و معیاری، پائین بودن میزان توسعه اقتصادی و اجتماعی، خطر پذیری کشور در برابر حوادث طبیعی به خصوص سیلاب، لغزش زمین، برف کوچ، خشکسالی و زلزله افزایش پیدا نموده است. بنابر وقوع حوادث طبیعی در سطح کشور از سال ۱۹۸۰ میلادی تا کنون بیشتر از ۲۰ هزار نفر تلف و ۲۰ میلیون نفر متضرر گردیده اند. بر علاوه کشور ما با حوادث ناشی از فعالیت های بشری چون آتش سوزی، خطرات ماین و مهمات منفجر ناشده شدیداً مواجه بوده، که عموماً منتج به خسارات پیهیم جانی، معیشتی و مالی میگردد.

در دهه گذشته وقوع سیلاب های مدهش و ویرانگر در اکثر ولایات کشور، افزایش شدید درجه حرارت، خشکسالی های نادر، لغزش زمین و ذوب شدن یخچال ها در ارتفاعات بنابر رونما شدن تاثیرات تغییر اقلیم و گرمایش جهان نظر به سایر حوادث طبیعی بیشترین دفعات وقوع را در سطح کشور داشته اند. به اساس گزارش IPCC (هیات بین المللی تغییر اقلیم) به احتمال ۹۵ فیصد تا سال ۲۱۰۰ میلادی، افزایش درجه حرارت بین ۲ الی ۵ درجه سانتیگراد را در سطح زمین به دلیل انتشار گازهای گلخانه ای شاهد خواهیم بود. این تغییرات تاثیرات متفاوتی را روی متغیرهای هواشناسی و اقلیمی گذاشته و احتمال بروز بحران و فاجعه های غیر قابل جبران در آینده های نزدیک در سطح کشور را بیشتر می سازد. به اساس گزارش جهانی و شاخص های ارزیابی خطر سال ۲۰۱۸ افغانستان در ۱۷۲ کشور دنیا مقام سی و پنجمین را از آن خود ساخته و از طرف دیگر کشور، در منطقه آسیا-پاسفیک بنابر ارزیابی شاخص های Inform Risk، در بلند ترین درجه آسیب پذیری در مقابل حوادث طبیعی قرار دارد، روی این ملحوظ دولت جمهوری اسلامی افغانستان مصمم بر تطبیق استراتیژی های جهانی که افغانستان را در امور مدیریت کاهش خطر پذیری در برابر به حوادث کمک نماید، بوده و همچنان متعهد بر تطبیق اولویت های چهار چوب بین المللی سندای در کشور است. پس از امضای این سند توسط دولت جمهوری اسلامی افغانستان، وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث، استراتیژی ملی کاهش خطر پذیری حوادث را تهیه و تدوین نموده، که با عملی سازی این استراتیژی توانایی پیشگیری و آمادگی در برابر حوادث در سطح کشور افزایش پیدا خواهد کرد. پلتفرم ملی نیز از طرف جمهوری اسلامی افغانستان مطابق توصیه چارچوب جهانی سندای ۲۰۱۵ تا ۲۰۳۰ نیز به امضا خواهد رسید، که مطابق به آن تمامی وزارت ها و ادارات مرتبط در جهت کاهش خطر حوادث نقش خود را برای تطبیق چارچوب سندای ایفا خواهند کرد. بدین ترتیب تا کنون گزارش ملی طی سه مرحله از سوی وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث در سیستم گزارش دهی جهانی سندای ارائه شده و از طرف UNDRR به عنوان کشور نمونه درین خصوص معرفی شده است.

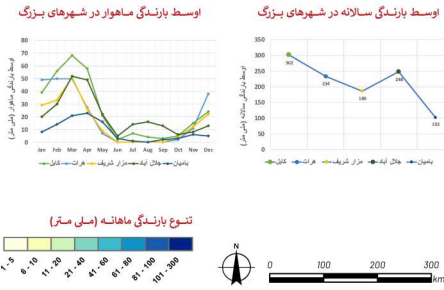
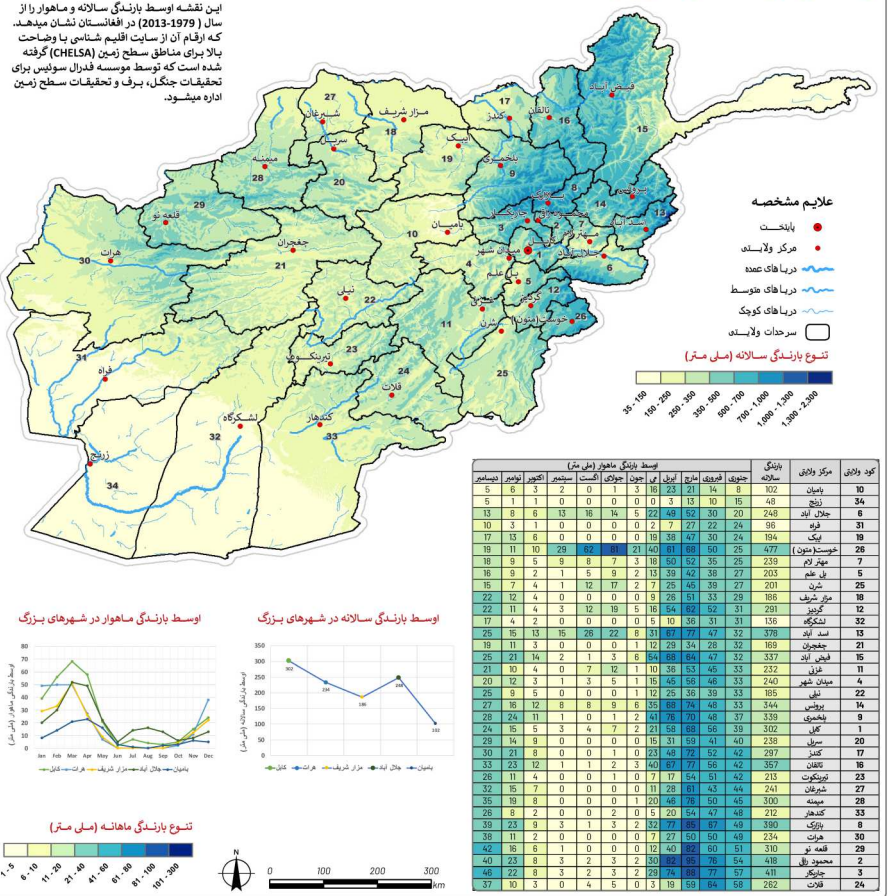
بنابر تاثیرات تغییر اقلیم، منابع طبیعی افغانستان که زندگی اکثریت ساکنین کشور به آن وابسته است با تهدیدات جدی مواجه بوده و شتاب بیشتر این تغییرات روند پیشرفت و ترقی را در کشور به شدت تحت تاثیر قرار میدهد. از طرف دیگر سطح پایین انکشاف اجتماعی-اقتصادی، کشور را در برابر اثرات حوادث طبیعی آسیب پذیرتر و تداوم چندین دهه جنگ و منازعه، میکانیزم کنترول (Coping mechanism) و ظرفیت های حفاظتی را آسیب رسانده است. به صورت عمومی به علت صعب العبور بودن اکثریت راه های مواصلاتی کشور، وقوع حوادث طبیعی مصیبت ابر بوده و همواره سبب ایجاد نیازمندی های شدید بشری می گردد. کوه های هندوکش بخشی از کوه های همالیا کشور را به وادی های هموار جنوب و شمال و ارتفاعات مرکزی تقسیم می نماید. آب و هوا در افغانستان از اقلیم بری به نیمه بری متغیر بوده و تفاوت فاحش درجه حرارت ناشی از تاثیرات تغییر اقلیم نظر به ارتفاع منطقه از سطح بحر همراه با فصول گرم و سرد محسوس است.

حوادث طبیعی ای را که افغانستان بیشتر در معرض تهدید و وقوع آنها قرار دارد، قرار ذیل بررسی گردیده است؛

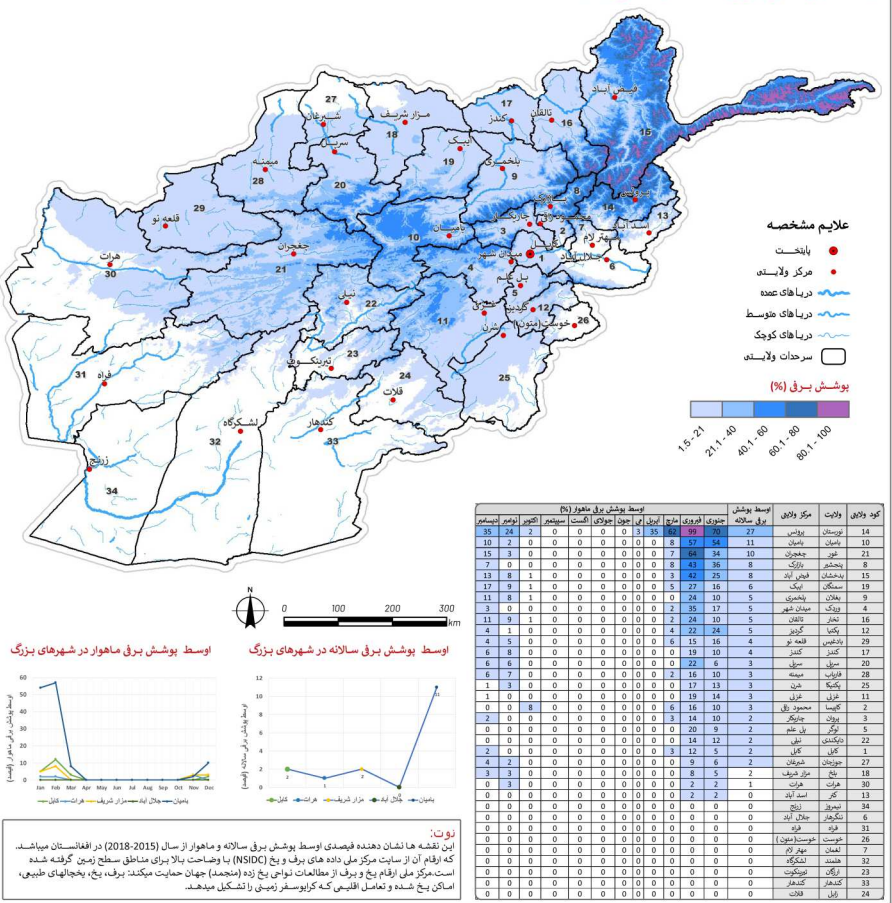
۱- زلزله ۲- سیلاب ۳- برف کوچ ۴- لغزش زمین ۵- خشکسالی

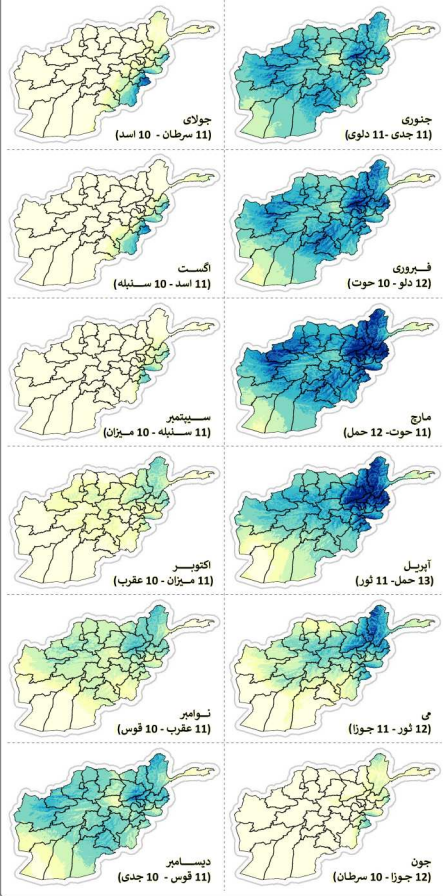
اوسط بارندگی سالانه و ماهوار در افغانستان

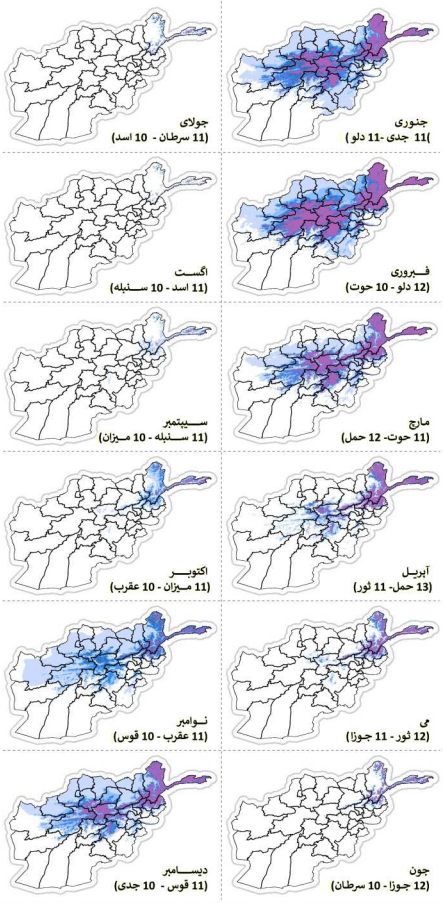
اوسط پوشش برفی سالانه و ماهوار در افغانستان

اوسط بارندگی ماهوار

اوسط پوشش برفی ماهوار

۱- زلزله

زلزله (زمین لرزه) چیست؟

زلزله عبارت از لرزش زمین در اثر آزاد سازی سریع انرژی می باشد که اغلب موارد در اثر حرکت دو پلیت در امتداد یک شکستگی در قشر زمین رخ میدهد. زلزله باعث تخریب ساختمان ها، لغزش زمین و سایر حوادث طبیعی مانند شکست بندهای آبی، سونامی، برف کوچ ها میگردد. محلی که منشأ زمین لرزه است و انرژی از آنجا خارج میشود را بنام هایپوسنتر (قانون عمقی)، و نقطه بالای هایپوسنتر که در سطح زمین است را اپی سنتر (مرکز سطحی) زمین لرزه میگویند.

زلزله ها توسط دستگاه زلزله سنج یا سیزموگراف (Seismograph) ثبت میشود که واحد اندازه گیری آن توسط دانشمند امریکایی بنام چارلز فرانسیس در سال ۱۹۳۵ میلادی بنام ریشتر (ریکتر) نامیده شد و به هشت درجه تقسیم بندی گردیده است. هر درجه آن بنام مگنیتود بوده که عبارت از مقدار انرژی معین ایجاد شده در مرکز زلزله می باشد و اکثرا به حرف M نشان داده میشود. مقدار بزرگی یک زلزله متناسب با انرژی آزاد شده زلزله است. زلزله های کوچکتر از ۳ ریشتر اغلب غیر محسوس و بزرگتر از ۶ درجه ریشتر خسارات جدی را به بار میاورد. در رشته ساختمانی برای انجینران ساختمان مقدار شدت زلزله در سطح زمین مطرح بوده و بدین منظور مقدار شدت زلزله در سطح زمین توسط عالم ایتالیوی بنام میر کالی به ۱۲ درجه تقسیم بندی گردیده و هر درجه آن بنام بال یاد میشود. بال نشان دهنده مقدار شدت زلزله در سطح زمین بوده و عبارت از انحراف اعظمی رقا صه زلزله سنج می باشد. میر کالی در تقسیم بندی خود مقدار زمین لرزه را مانند مقیاس ریشتر بر اساس شدت زمین لرزه اندازه گیری نکرد، بلکه بر اساس تاثیرات و خسارات قابل دید و قابل حس توصیف کرد که نمیتوان درجه میر کالی را به سرعت مشخص کرد و لازم است که محققان زمان کافی برای اتفاقاتی که حین زمین لرزه واقع میگردد را بررسی کنند. بطور کلی بزرگی با مقیاس ریشتر یک پارامتر زمین شناسی و شدت با مقیاس میر کالی یک پارامتر ساختمانی میباشد در ضمن ریشتر از ۱ تا ۸ ولی میر کالی از ۱ تا ۱۲ درجه بندی میگردد.

بر خلاف تصور عمومی شدت زلزله علاوه بر درجه ریشتر و میر کالی به عوامل متعدد از جمله عمق منشأ زلزله، جهت لرزش، نوع طول موج، لایه های زیرین، فاصله از کانون زلزله وابسته است. زلزله ها قابل پیش بینی نیست، مگر در جائیکه مرکز آن قرار گیرد، وقوع زلزله دیگر در آنجا از احتمال بالائی برخوردار میباشد.

دسته بندی زلزله بر اساس مقیاس ریشتر

علل وقوع زلزله

- مقیاس ریشتر از لحاظ تئوری حد بالایی نداشته ولی بر اساس میزان و مقایسه زمین لرزه های اتفاق افتاده و میزان مقاومت سنگ و خاکهای زمین، میتوان زلزله را در ۷ بخش کلی طبقه بندی کرد؛
 - نامحسوس (کمتر از ۳ ریشتر)
 - خفیف (۳ تا ۳.۹ ریشتر)
 - سبک (۴ تا ۴.۹ ریشتر)
 - متوسط (۵ تا ۵.۹ ریشتر)
 - قدرتمند (۶ تا ۶.۹ ریشتر)
 - بزرگ (۷ تا ۷.۹ ریشتر)
- گرمای زیاد داخلی کره زمین که سبب حرکت پلیت ها میگردد.
 - در اثر حرکت و آزاد سازی سریع انرژی بین دو پلیت در امتداد یک شکستگی.
 - آتشفشان ها که از جمله عوامل داخلی زمین میباشد.

خسارات زلزله

- زلزله سبب وقوع حوادث طبیعی دیگر، مانند؛ طوفان های شدید، شروع و یا تشدید فعالیت آتشفشان ها، امواج ساحلی، آتش سوزی های بزرگ، برفکچ و لغزش زمین میگردد؛
- تخریب منازل مسکونی، راه های مواصلاتی، پل، پایه های برق، پایپ لاین گاز و سایر ساختمان ها؛
- صدمه رسیدن به تاسیسات برقی یا خطوط گاز که منجر به آتشسوزی میگردد؛

خطرات زلزله در افغانستان

افغانستان یک کشور محاط به خشکه، واقع در جنوب قاره آسیا و جزء کشورهای آسیای مرکزی بوده که دارای ۳۳.۵ میلیون نفوس میباشد. کشور ما در جوار یک منطقه تکتونیکی فعال موقعیت دارد. بخش های شمال شرقی افغانستان به خصوص مناطقی که هم سرحد با تاجکستان و پاکستان اند، در معرض تهدیدات شدید زلزله قرار دارد. وضعیت جیوفیزیکی و توپوگرافی افغانستان، کشور را در برابر زلزله و سیلاب ها شدیداً آسیب پذیر ساخته است. زلزله های زیان باری در افغانستان به وقوع پیوسته، که با تلفات زیادی همراه بوده است. در ده سال اخیر، بیش از هفت هزار تن از اثر زلزله تلف و یا هم مجروح گردیده اند. در سال های گذشته بعد از جنگ های (۱۹۹۶ الی ۲۰۰۱)، توسعه نا منظم مناطق شهری منتج به انکشاف غیر منظم شهرهای بزرگ بویژه؛ کابل، هرات، کندهار، مزار شریف و سایر بزرگ شهرهای کشور به علت اعمار ساختمان خود سر و غیر پلانی گردیده است. اخیراً در اکتوبر ۲۰۱۵ زلزله ای ۷.۵ ریشتری به عمق ۲۱۲ کیلومتر زمین در دامنه کوه های هندوکش رخ داد، که ۱۱۵ نفر تلف، بیش از ۵۸۰۰۰ تن زخمی و متضرر و ۳۵۰۰۰ تن بیجا و بی سرپناه گردیدند.

ولایت ارزگان

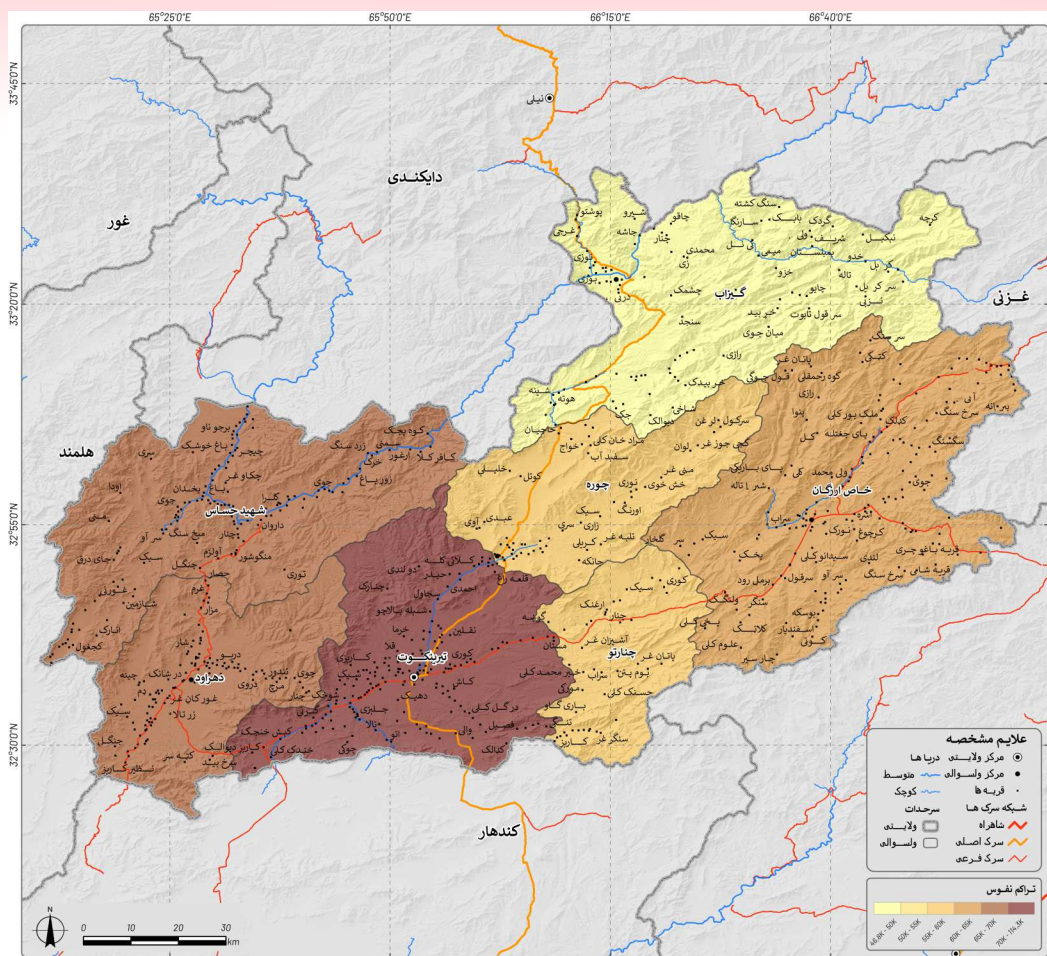
۱. جغرافیای طبیعی و واحدهای اداری:

ارزگان از جمله ولایات مرکزی افغانستان بوده مرکز آن شهر ترینکوت میباشد. این ولایت از عرض البلد ۳۲.۶۲۸۵ درجه شمالی و طول البلد ۶۵.۸۷۵ درجه شرقی میگذرد. نظر به شرایط توپوگرافی کمترین ارتفاع آن از سطح بحر ۸۶۸ متر، بیشترین آن ۴۲۲۷ و ارتفاع میانه آن در حدود ۲۱۱۳.۹ متر می باشد. ولایت ارزگان با داشتن حدود (۱۳۱۹۷) کیلومتر مربع مساحت و نفوس (۴۲۸۴۶۶) نفر در شمال با ولایت دایکندی، در جنوب با ولایت کندهار، در شرق با ولایت غزنی و در غرب با ولایت هلمند هم سرحد است. این ولایت به شمول مرکز به استثنای ولسوالی های گیز آب و چنار تو که موقتاً تشکیل گردیده دارای ۷ واحد اداری و (۶۲۱) قریه میباشد. مرکز ارزگان شهر ترینکوت بوده چوره، خاص ارزگان، شهد حساس، دهرآود و چارچینو به عنوان ولسوالی های این ولایت به شمار میروند. ولایت ارزگان در یک منطقه کوهستانی و در نشیبی های جنوب و جنوب غربی کوه بابا واقع گردیده است. سلسله کوه های ارزگان را بند خاکباد، شیروغر، کافر جر، کوه طوس و نیلو تشکیل میدهد. معاونین دریای هلمند از جمله رود تری رود که از ترینکوت میگذرد، رود اجرستان، رود خوردک و کجرو، طبیعت این ولایت را با طراوت ساخته و اما؛ مهمترین اصل، دریای هلمند است که از ساحات مرکزی این ولایت میگذرد. ارزگان دارای دو منطقه اقلیمی متفاوت می باشد. قسمت های شمالی آن اقلیم مرطوب داشته که زمستان سرد و تابستان معتدل دارد. قسمت های جنوبی آن دارای اقلیم دشتی بوده که تابستان بسیار گرم و خشک و زمستان سرد دارد.

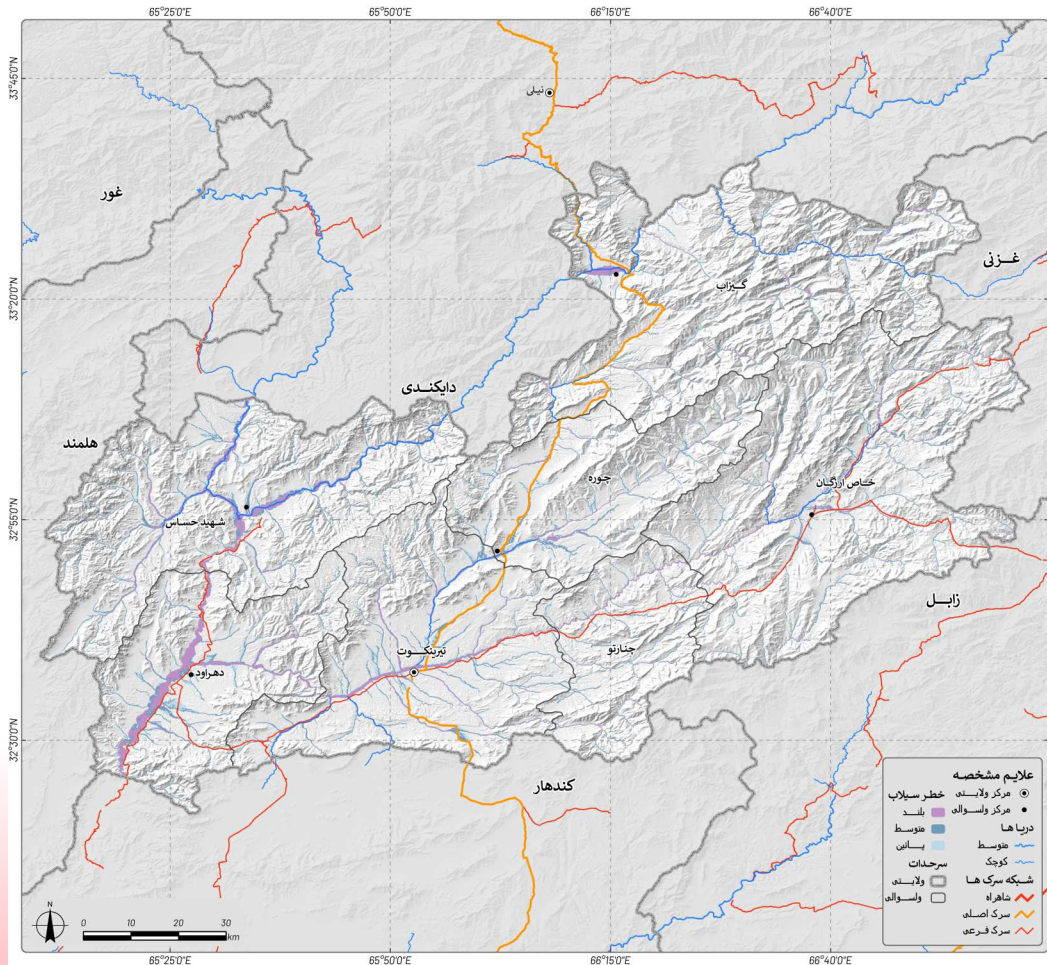
۲. حوادث طبیعی

ارزگان بنابر داشتن جغرافیای کوهستانی و شرایط خاص آب و هوایی همه ساله حوادث طبیعی همانند برف کوچ، رانش زمین، لغزش کوه، سیلاب و خشک سالی را متحمل می شود. این ولایت به دلیل داشتن اراضی کوهستانی، مرتفع و صعب العبور، سطح پایین آگاهی مردم، نبود راه های مواصلاتی، گرما و سرمای شدید، باران های غیر موسمی، ساخت و ساز منازل مسکونی به صورت غیر معیاری و بدون در نظر داشت استندردهای انجینیری و اسکان غیر معیاری، همه ساله متحمل حوادث متذکره به خصوص سیلاب و برف کوچ میگردد. بنابر وقوع حوادث طبیعی به خصوص برف کوچ ساکنین این ولایت تلفات جانی و خسارات مالی فراوانی را متحمل می شوند. اقلیم و آب و هوای این ولایت طوری است که در تابستان گرم و خشک و در زمستان بسیار سرد میباشد. نوت: ادامه دارد...

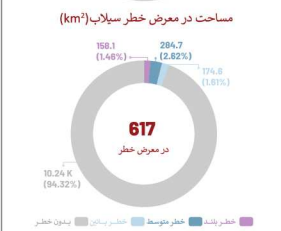
نقشه واحدهای اداری و نفوس تخمینی ولایت ارگان

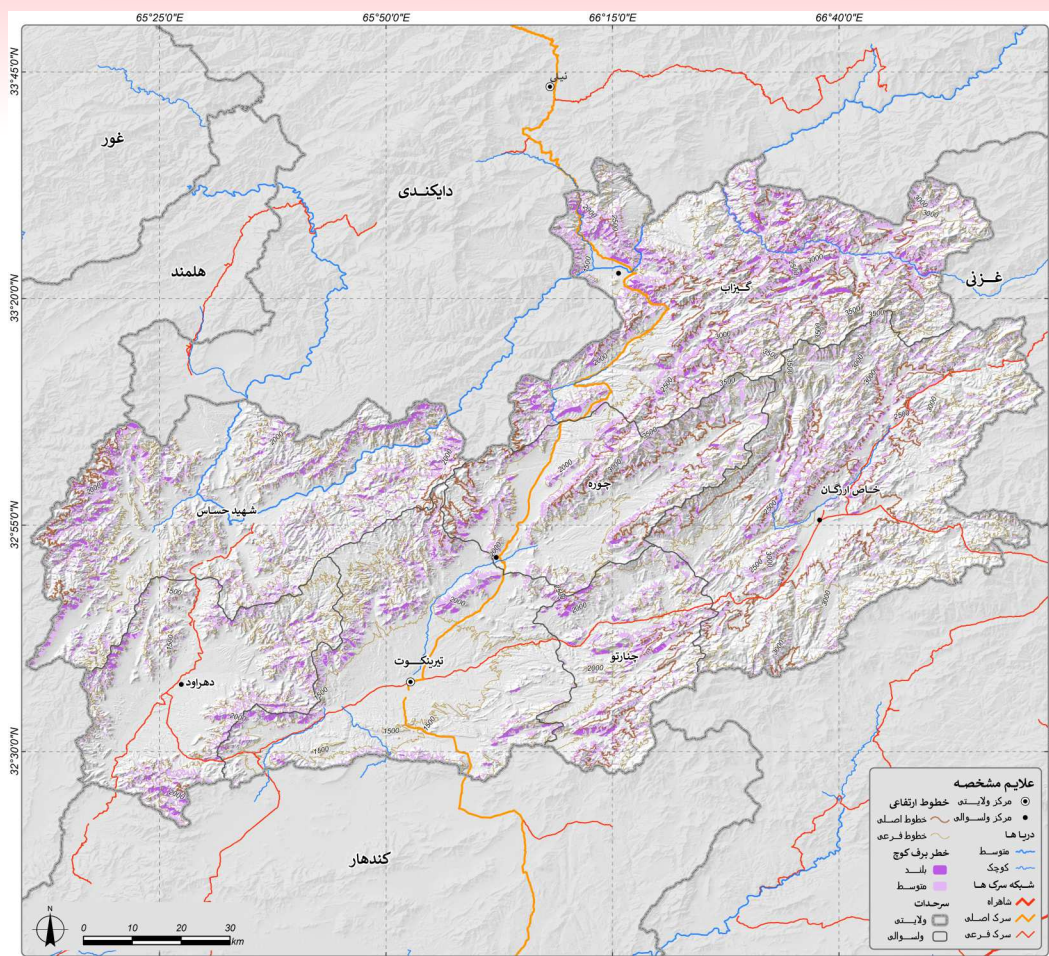
ولسوالی ها	مساحت (km ²)	مرد	زن	مجموع نفوس به تفکیک جنسیت
فرهنگ	1,985	59,338	54,968	114,306
چوهر	1,304	29,003	27,796	56,799
شهر حساس	2,273	33,314	32,232	65,546
دهراود	1,368	35,162	32,834	67,996
طاس ارگان	2,837	32,399	30,405	62,804
چارنو	898	7,315	6,917	14,232
گرب	2,534	22,717	24,086	46,783
مجموع	13,197	219,248	209,218	428,466

نقشه و آمار خطرات احتمالی سیلاب ولایت ارگان

ولسوالی ها	مساحت در معرض خطر سیلاب (km ²)	نفس در معرض خطر سیلاب
فرهنگ	11,573	117,600
چوهر	5,183	51,830
شهر حساس	8,773	87,730
دهراود	11,541	115,410
طاس ارگان	6,100	61,000
چارنو	1,423	14,230
گرب	25,340	253,400
مجموع	61,700	617,000

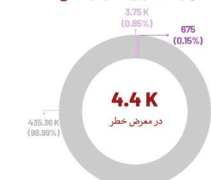

نقشه و آمار خطرات احتمالی برف کوچ ولایت ارزگان

وسايلي ها	نفس در معرض خطرات برف کوچ	مساحت در معرض خطرات برف کوچ Km ²
خطر متوسط	خطر بلند	خطر بلند
36	86	36
71	357	302
40	150	206
37	134	0
11	257	161
166	667	3.27 K
370	1.65 K	3.94 K
10.93 K		

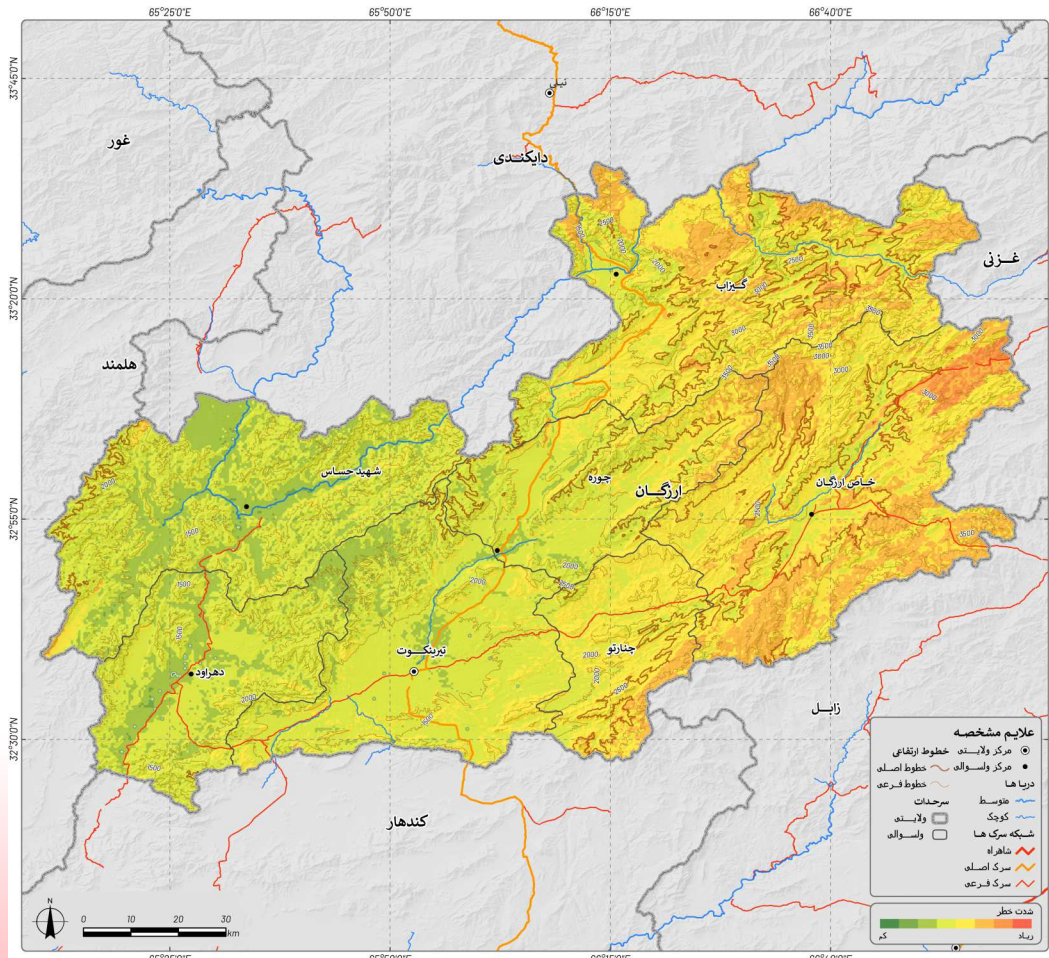
نفس در معرض خطرات برف کوچ

مساحت در معرض خطرات برف کوچ (Km²)

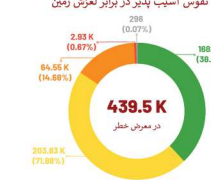
خطرات بلند خطرات متوسط بدون خطر

نقشه و آمار خطرات احتمالی لغزش زمین ولایت ارزگان

وسايلي ها	نفس آسیب پذیر در برابر خطرات لغزش زمین	مساحت آسیب پذیر در برابر خطرات لغزش زمین Km ²
خطر متوسط	خطر بلند	خطر بلند
0	3.18 K	117.69 K
0	18.39 K	37.51 K
0	7.35 K	7.07 K
0	16.19 K	69.76 K
0	70.25 K	70.25 K
2.93 K	35.61 K	25.35 K
2.93 K	64.55 K	203.63 K
168.19 K		

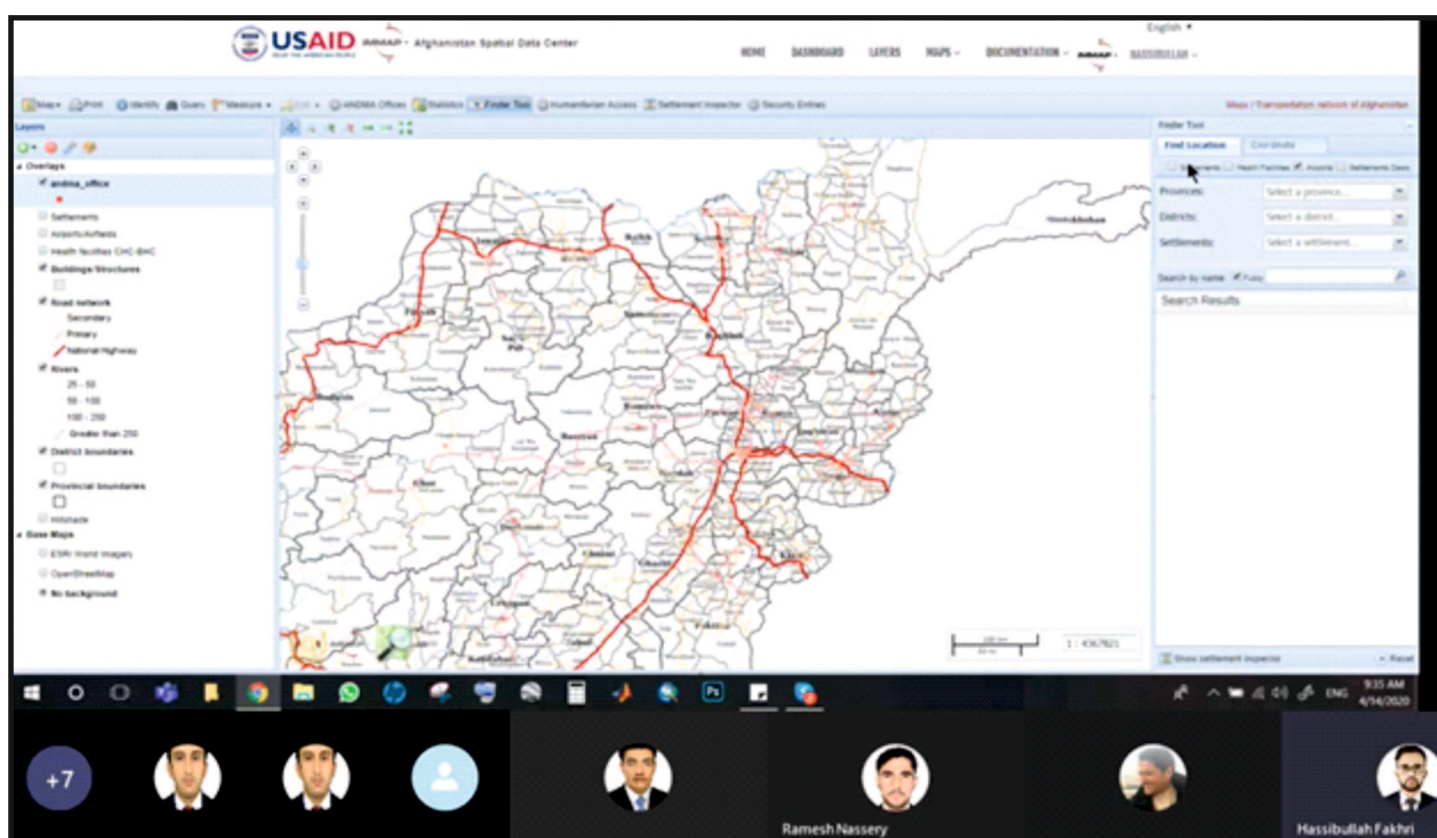
نفس آسیب پذیر در برابر خطرات لغزش زمین

خطرات بلند خطرات متوسط خطرات بسیار بلند بدون خطر

ارتقاء ظرفیت کارمندان وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث در راستای ارزیابی و مدیریت خطرات حوادث

دفتر iMMAP در افغانستان با هماهنگی و همکاری وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث با موفقیت دو برنامه آموزشی را یکی به صورت آنلاین و دیگری به صورت حضوری در بخش های مدیریت حوادث، مکانیزم و روش های هشداردهی قبلی، سیستم های معلومات جغرافیای (GIS) را برای ۱۳ تن کارمند تازه استخدام شده توسط دفتر iMMAP در بخش مدیریت اطلاعات و سیستم معلومات جغرافیایی که در مرکز و ولایات برای وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث ایفا وظیفه میکنند دایر نموده است. برنامه آموزشی آنلاین از اواسط ماه آپریل آغاز شده و تا چهار روز ادامه پیدا نمود. مباحث تدریس شده درین دوره آموزشی شامل برنامه های مدیریت اطلاعات و سیستم معلومات جغرافیایی از قبیل سیستم موقعیت یابی جهانی (GPS)، گوگل ارت (Google Earth)، آموزش سیستم ملی مدیریت معلومات حوادث (NDMIS) را با همکاری سازمان بین المللی مهاجرت و مرکز ارقام حوادث طبیعی افغانستان (AHNDC) که اولین سیستم آنلاین ارزیابی خطرات حوادث در کشور میباشد برای اشتراک کنندگان این برنامه آموزشی با جزییات آن به معرفی گرفته شد.

با توجه به دوره قرنطین از اثر ویروس کرونا در کابل، برنامه آموزشی باید آنلاین دایر می شد که اولین تجربه برای آموزگاران و همچنین شرکت کنندگان بود. با وجود همه چالش ها در افغانستان برنامه آموزشی به وجه احسن به پایان رسید. اشتراک کنندگان رضایت شانرا از این برنامه آموزشی اظهار داشتند. پس از اتمام برنامه کارمندان GIS ظرفیت این را پیدا نمودند تا در برنامه ریزی و اجرای عملیات، واکنش اضطراری برای کمک به مردم افغانستان در هنگام بروز کدام حادثه به طور مؤثر اطلاع رسانی نمایند.

دفتر iMMAP به تعقیب تدویر برنامه های آموزشی برای کارمندان وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث، برنامه آموزشی دیگر را تحت عنوان مدیریت حوادث طبیعی، هشداردهی قبلی و سیستم معلومات جغرافیائی (GIS) طی ۵ روز از تاریخ ۲۳ الی ۲۷ سنبله سال روان برای ۱۳ تن کارمند تازه استخدام شده در مرکز و ولایات در بخش مدیریت اطلاعات و سیستم معلومات جغرافیائی در کابل برگزار گردید.

مدیریت نوین حوادث طبیعی، میکانیزم های هماهنگی و پلانگذاری و معرفی و استفاده از سیستم های جهانی پیش بینی اقلیم و هواشناسی اجندای روز اول این برنامه بود و متعاقباً پروگرام ها و سیستم های آنلاین معلومات جغرافیائی از قبیل Google Earth, QGIS, ArcMap و سیستم های هشداردهی قبلی جهانی برای اشتراک کننده گان عملاً به معرفی و ارتباط و موثریت این پروگرام ها در فعالیت های روزمره جهت تحلیل، ارزیابی، جلوگیری، کاهش و مدیریت خطرات، نظارت و ارزیابی، واکنش های اضطراری و نقشه برداری از ساحات آسیب پذیر توضیح گردید.

هدف از تدویر این برنامه ارتقای ظرفیت و دانش تخصصی کارمندان این وزارت در سطح ولایت و مرکز در بخش های مختلف سیستم معلومات جغرافیائی بوده، قابل یاد آوری است کارمندان (GIS) از اوایل سال میلادی به ولایات مربوطه اعزام شده اند و خدمات از قبیل نقشه برداری از ساحات آسیب پذیر خطرات طبیعی، استخراج معلومات از سیستم های آنلاین موجود و ترویج استفاده از مرکز ارقام حوادث طبیعی افغانستان (AHNDC) برای کارمندان ولایتی و ادارات دخیل در امور رسیدگی به حوادث ارائه میدارند.

پاسخدهی بشردوستانه سازمان بین‌المللی مهاجرت به متضررین سیلاب‌ها در ولایت پروان

در ماه‌های اسد و سنبله ۱۳۹۹ سال جاری سیلاب‌ها در سراسر کشور سرازیر شد که ولایت پروان نسبت به سایر ولایات بیشترین تلفات و خسارات را متقبل گردید. سیلاب‌ها در شهر چاریکار ولایت پروان باعث از بین رفتن و زخمی شدن ده‌ها شخص اعم از مرد، زن و اطفال گردیده و زندگانی عادی مردم را مختل ساخت. در همان روز حادثه‌ای ناگوار سیلاب‌ها در شهر چاریکار سازمان بین‌المللی مهاجرت گزارش‌های ابتدایی را از مقامات محلی دریافت نموده و جهت ارزیابی سریع و عملیات جستجو و نجات یک تیم کاری متشکل از تیم عملیاتی خویش را به محل حادثه اعزام کرد.

نظر به اهمیت و جدیت حادثه که از طرف اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث در حدود ۲۰۰۰ فامیل را در محل حادثه متضرر اعلام کردند، سازمان بین‌المللی مهاجرت در هماهنگی نزدیک با اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث و دفتر هماهنگ کننده‌ای کمک‌های بشری سازمان ملل متحد جلسات هماهنگی را جهت تنظیم منابع موجوده و وضعیت آسیب دیدگان دایر نمودند.

سازمان بین‌المللی مهاجرت با هماهنگی موسسات فعال در منطقه در ۵ روز اول بعد از حادثه ۱۴۴۲ فامیل را ارزیابی نموده و از جمله ۹۷۲ فامیل مستحق کمک‌های بشری شناسایی کردند. ارزیابی‌ها در محل حادثه همچنان جریان داشت و تیم ارزیابی مشترک موسسات به رهبری سازمان بین‌المللی مهاجرت در دور دوم ارزیابی‌ها ۶۳۰ فامیل ارزیابی شد که از آن جمله ۶۰ فامیل را مستحق کمک‌های بشری دانستند.

به اساس یافته‌های تیم ارزیابی مشترک که متشکل از نمایندگان موسسات چون سازمان بین‌المللی مهاجرت IOM، DRC، WFP، DACAAAR، میشد تمامی ۱۰۳۲ فامیل‌های شناسایی شده نیاز به کمک‌های مواد غیرغذایی، خیمه، وسایل سرپناه، غذا و وسایل حفظ الصحة داشتند و سازمان بین‌المللی مهاجرت به ۱۰۳۲ فامیل مواد غیرغذایی و یک باب خیمه توزیع نمود.

چرخه مدیریت حوادث

🌐 www.andma.gov.af

☎ 0202104881 ✉ info@andma.gov.af

📍 دفتر وزیر دولت در امور رسیدگی به حوادث